

קדושה. הלכות איסורי ביאה פיה

ו לא כל משקה וכו'. אם במשנה ובגמרא (דף י"ט) ונחלקו במשנה בירוק שעקביה בן מהללל מטמא ומחמם משהיו וק"ל כחממים וסירח ירוק זס ירוק כזכב ואין ז"ל ירוק ככרתי כך סירס ז"ל, וכלבן משורש בריש ס' המפלת בגמרא (דף כ"ה):

ז וחפשה דמים שמאים יש צלשה וכו'. אם במשנה (דף י"ט) כלשון רבינו: ז האדום כינז וכו'. אם במשנה אי זה אדום קדם המכה וכו' ובגמרא הרבה מפרשות כפי זם והאחרונה רב נחמן אמר כדס

פ"ה יג המפלת חתיכה וכו' ואסילו נקרעה החתיכה ונמלחה מליחה דם סהורה. היינו מדחניח בגמרא (דף כ"ה): המפלת חתיכה אע"פ שמליחה דם אם יש עמה דם שמחה ואם לאו סהורה: דם

מן הלול ולפנים הרי זה שמא שחוקתו מן החרד, וחייבין עליו על ביאת מקדש ושורפין עליו תרומה וקדשים ואין אומרים שמא מן העליה ירד דרך הנקב. שרוב הדמים הנמצאין כאן מן החרד. נמצא הדם בפרודור חוץ לנקב הרי מומאיתו בספק. שמא מן החרד בא או מן העליה

הדר שקלו ליה אחריתו אמר לכו אשמי אמר רב אשי כגון אנה דלח ידענא בין הכי להאי לא מיביע לי למיחי דמח ע"כ. והשחור נ"כ מטורש סס: בקרן כרכום וכו'. אם (דף כ') מנה לח ולא יבש עוד סס כי אחו לקפיה דר' אבהו אמר לכו בנשייכו פניו והאמרו סס ברייתא וסי' אביי דמלחא דרי דמלחא מלחא טרסן הוויין נקוס דמח מליעלה וטרסא מליעלה ע"כ: כמימי אדמה כינז וכו'. סס מנורב בגמרא:

שחת דרך הלול לפיכך אין שורפין עליו תרומה וקדשים ואין חייבין עליו על ביאת המקדש: ז ילא כל משקה הבא מן החרד מטמא אלא הדם בלבד שנאמר דם יהיה זובה. לפיכך אם שחת מן הרחם לובן או (ז) משקה ז ירוק אע"פ שסמיכתו כדס הואיל ואין מראוי מראה דם הז' מהור: ז וחמשה דמים טמאים באשה והשאר מזהרין ואלו הן. האדום. והשחור. ובקרן כרכום. וכמימי אדמה. וכיין המזוג: ז האדום כינז תוא עינו כעמוד שיצא ראשון מדם הקזה של בני אדם נותן הדם בכוס ומקיף לו ורואהו. והשחור כעין הדיו חיבש. בקרן כרכום כינז יביא כרכום לח בגוש אדמה שעליו ולוקח מן הברור שבו תקנה האמצעי שלו שכולו כמו קנה הוא ובכל אחד ואחד שלשה קנים ובכל קנה שלשה עלים ומקיף הדם לעלה האמצעי שבקנה האמצעי ורואה בו. כמימי אדמה כינז יביא אדמה מבקעת סיבני וכיוצא בה שהיא אדומה ונותן עליה. מים בכלי עד שיעלה המים על העפר בקליפת השום. ואין שיעור למים ולא לעפר ומעכרין בכלי ומשער בהן לשעתו ובמקומו כשהן עכורין ואם צללו חוזר ומעכרין: ז יארבעה מראות חללו אם היה מראה הדם כמראה כל אחד מהן או עמוק מהן הרי זה טמא. היה דיהה ממנו הז' מהור. כינז היה הדם שחור יותר מכדיו חיבש טמאה. היה פחות ממנו כגון שהיה מראהו כעין הזית השחור או כעין הזפת או כעין העורב הז' מהור וכן בשאר השלשה מראות: ז כיין המזוג כינז חלק אחד יין מן היין השרוני של ארץ ישראל חי וחדש ושני חלקים מים. היה מראה הדם עמוק ממנו או דיהה ממנו הרי זה מהור עד שיהיה כמזוג זה בלבד. ינאמנת אשה לומר כמראה זה ראיתי ואבדתי והחכם מטמא לה או כמרה: ז כינז מקיף ורואה. לוקח המטלית שיש בה הדם בידו ומביש בו ובדיו. או בעלה של כרכום. או כדס הקזה שבכוס. או במימי אדמה. או במוז שבכוס ועורך לה כפי מה שענינו רואות ומטמא או סטהר. ואינו מביש. וכוכית של כוס מבחוץ אלא במשקה שבכוס ויהיה הכוס רחב משקלו מנה ומחזיק שני ליגין כדי שתכנס בו האורה ולא יהיה אפל: ז יב אין בודקין הדם אלא על גבי מטלית לבנה ובחמה. ועושה צל בידו על הדם והוא עומד בחמה כדי שיראה עינו כמות שהיא. ולא כל הרואה צריך לכל אלו הדברים בכל עת שיראה אלא מביעות עין יש לחכם בדמים. ובעת שיראה מיד יטמא או יטהר.

***ואם נסתפק לו במראה מן המראות צריך להקיף ולערוך לדיו או לדם הקזה או לשאר המראות: ז יג י"המפלת חתיכה אע"פ שהיא אדומה אם יש עמה דם מטמא ואם**

השנת הראב"ד
*ואם נסתפק וכו'. כתב הראב"ד ז"ל כל מה שכתב גוס אין בו בלכה למעשה שאין לנו עשוי דם טובח אלא כל מראה אדמומי טמא עכ"ל:
*המפלת חתיכה וכו': כתב הראב"ד ז"ל הא דלא כהלכתא דבא אסיקא דלאבר לפתיחא קבני בלא דם פליגי ובעני ככרי ח"ל לפתיחא קבני בלא דם עכ"ל:
א עוד סס ס' קמא כמג סס: ב עוד ס' קמא כמג לאוין קיא ועשין רמז: ג נס זה סס: ד עוד סס כמג סס: [נכאן] מור נו כרמ"ס מפרשו שסס ססן חולין. מ"ק ואין ספק טהור כחממים]:

מלת ספק המפלת (דף כ"ה) המפלת חתיכה [של כשר] אם יש עמה דם שמחה ואם לאו סהורה ר' יהודה אומר בין כך ובין כך שמחה ובגמרא המפלת חתיכה אדומה ושחורה. ידוקה ולבנה אם יש עמה דם שמחה ואם לאו סהורה רבי יהודה אומר בין כך ובין כך שמחה ונכחה

מנרל ענין
דס היה עשס ונסי דמשוס לידס לניה טמאס אכל משוס דס מלחא אסילו נדקא כוכ טעמיס ולא מלחא דס דלי אישכר לשהיח הקנר בלא דס ונכנן סכני אשכר לפתיחא קבני בלא דם והלכך אם נכור לו שיש עמה דם טמאה ודלי אסילו החתיכה היא של פה מיני דמים ואם אין עמה דם סנהקא ולא מלחא דם טהורה אסילו כוא של ארבעה מיני דמים דאשכר לפתיחא קבני בלא דם ואם סק לנ נמי טמאה מפסק עכ"ל. ה"ס מיניך רואות. כ"כר"ט ז"ל כספק סראב"ד ז"ל. הייתי מוח' מ"ק. לתלות עשות כסובר סתבג נמקיס אשכר אי אישכר הייתי חולה אכל סס אשכר ככר ינעתי ונדקתי ולא מלחתי ועמה כנין כמא סכקיס כ"מ ז"ל ויה וע"ד זה ספי' סתקובל סספק כדכני חממים מלמח טעמיס מלח דוחיד ורביס הלכה כביס ועוד דכא כיר חתי' ליפני מייחי תלמודא לבידא ח"ר המפלת חתיכה כומכוס אומר משוס ר"מ וכו' קודעס אם יש דם בחוכס טמאה ואם לאו סהורה ככני ועדישא דכנין ככנין ודמתי אשכר לפתיחא קבני בלא דם ועדישא מדרבנן דלילו [ככנין] סכני עמח לין כחוכס לא ובומכוס ככר אסילו בחוכס אלא ככנין ככניא לכו וכ"כר"ט ז"ל ככניא ועוד דכא ככניא כמעה נוסח נמי נעול דנעול כני ירמיס מרבי זירא כיווא דס כסוסרס מהו וסקלין ועריגן עד דלמתי' מלחי הוא. המפלת חתיכה כו' כ"הא רמתי' ואסיקא דשני סלויי איכא בנייכו ח"ק ככר נככר ולא נכשיר ולא בחתיכה וס"ס [כסוסרס] וכ"מ סיכא דשעול אכל סלי סלויי עמאה מ"ס כככר קריין כוכ ואחו רבנן למימד אע"פ דלי סלויי אין

הנהגות מיימוניות
[מ] ותיק עקביה בן מהללל מטמא ומחמם משהיו וק"ל כחממים וסירח ירוק זס ירוק כזכב ואין ז"ל ירוק ככרתי כך סירס ז"ל, וכלבן משורש בריש ס' המפלת בגמרא (דף כ"ה):

7 ים ואשה פיתתהיה זכה דם יהיה זכה
בבשרה שבעת ימים תהיה בנדתה

וכלהננע בה יטמא עדהערב: כ וכל
אשר תשכב עליו בנדתה יטמא וכל
אשרתשכב עליו יטמא: כא וכלהננע
במשכבה יכבם בגדיו ורחץ במים
וטמא עדהערב: כב וכלהננע בכל
כלי אשרתשכב עליו יכבם בגדיו
ורחץ במים וטמא עדהערב: כג ואם
עלהמשכב הוא או עלהכלי אשר

לקט בהיר

היה נטמע אם היה הכסות אומר. לטרה"ג בלא כעני
הוא"ו, ובעני הו"ו נעשה לשון ימיד טהרה שלו פי
טהרה אהם, ומהו למדו הו"ו שלריב"ז ימים להחם
רנתיק, שאם הפסוק טומא באמנע ואח"כ ישלים מנין הו"
ימים א"כ הם ב' טהרות, ומדייק רבינו בלשון למר
מטומאת רגבה"ג שלא יראה "זכ"י ולא אמר טהורים
מטומאת שלא יראה טומאה, למר שדוקא זכ"י הוא הסופר
ו' ימים של, אבל שכנה דע אינו סותר רק אופו היס, ואם
ספר קודם לכן ג' ימים וראה ש"ז ציזם הרביעי משלים ד'
ימים כדלח"ה צמ"י: (כ) רמזו למר פסוק זה לא בא רק

מלך כיה שחעומא כהשכ בניאכ"י, ואין העעס
משום ניגט בשכנת זרע, שהרי מגע בית הכסרים
הוא (תיג - מה דה"ל): (יט) כי תהיה זבה, וכול מלמד
בכל איצריה, ת"ל (ויק"ב י"ח) והיא גילתה את מקור
דמיה"י, חוץ דם מטמא אלא כבא מן המקור (י"ח):
דב יהיה זוכה בבשרה, חן זוכה קרוי זכ"י לטמא
אלא אם כן הוא הדרוסי"י (תיג - מה דה"ל): בנדתה.
כמו (וי"ג דה"ל) ומבבל ינדכו"י, שכיח מנורח
מרגע כל אדם: תהיה בנדתה אפילו לא ראה"י

רש"י

ברחוקה וכל דיקרב בה יהי
מסאב עד רמשא: כ וכל די
תשכוב עלויה ברחוקה יהי
מסאב וכל די תירב עלויה יהי
מסאב: כא וכל דיקרב במשכבה
יצבע לבושותיו ויסחי במיא יהי
מסאב עד רמשא: כב וכל דיקרב
בכל קנא די תירב עלויה יצבע
לבושותיו ויסחי במיא יהי מסאב
עד רמשא: כג ואם על משכבא
הוא או על קנא די היא יתבא

רש"י

אלא ראה ראשונה (ד"ס): (כג) ואם על המשכב
הוא, הכיוב או היושב על משכבה או על מושב"י"
אפילו לא נגע בזה"א חף הוא בדת עומתה האמורה
במקרא בעליון שטען כבוס בגדים (י"ח): על הבלי.
ש"י ויחזיק: כ

לקט בהיר

ימים, אבל אינה זריכה ו' מקיים כמו זכ חנה
(רא"ם): (לא) פירושו של הכתוב הזה הוא עו"ה:
הנה אמר הכתוב צ"י פסוקים הקודמות שאם הטהור נגע
במשכבה או מושבה של נדה כמא טומאת בגדים (ו"ש א"ס
ש"ל אומס), וכל זה נא ואמר כאן (ואס) פי' וגם אם נא
היה המעשה קן שגעו או נשא הטהור את משכבה, אלא היה המעשה (על משכב הא) שהטהור שכב או ישב
או רכב או עמד או נשען על משכבה של נדה (או על הל"י) או היה המעשה שפשה הטהור אהז מה' דברים הללו על מרכבה
של נדה (אשר היא יושבת עליו) או היה המעשה האתם על מושבה של נדה, ולא אמר הכתוב מה יהיה דעים והשמיט ושאר

אור החיים

הייחי דן נמי שמטמא באיש אפילו לא ילחם שכנה
זרע חוץ ויגמור מהלשכה"י, והייחי מפרש אומרו
תלא כי עקירכה ממקומו נקראה יולאה, או על זה
הדרך כי תלא לעחוד פירושו כל שראויכ ללאה הגם
שלא ילחם טמא וכמו שמינוע באשכ, לזכ אמר
ורחלו לגלות לך שלא נחוקי"י"י בוא"ו של ואשכ ליהן
האמור של זכ צזה, ואם היה אומר ורחלו ולא ווא"ו
ואשכ הגם דאיכה חיצת אוחה שממנכ דורשים
מיועט למר שלא כדרכה ולמר ככלה, או לא היינו

אור בהיר

ורחלו, כמו שמפרש והולך. קמ"ו) שהרי חן נע מיעוט ורחלו שדוקא לענין רחילה הכוח. קמ"א) שלא נחוק לגמרי אלא דוקא
לענין רחילה הכוח. קמ"ב) חוק המחלת הוא, לפי שכל גדול אלוהי שוא"ו העומד נראה הפרשה הוא להגיד ולהשוות דמי ב'
הכריות, סוף נמקום שהכתוב בילה שלא קן הוא, ע"כ לולי דנריהם ז"ל הייס אמורים שוא"ו י' צאה לחבר ולהשוות, ומינה ורחלו באה
לגוד ולומר שאינם שום רק ענין החיטה, והוא"ו מועיל לדפס שיש עוד אחז דבר שבו הם שרים, חס מכרח שמינה אוחה צאה למעט
כלל או שלא כדרכה, ופיר"ו חן לנו למוד של קטנה נה ג', אבל דפס חו"ל איש כדעשתו, ולפי דפס חן למוש לחיפת אוחה שלא
לכנות, והם ז"ל אינם עריכים הוא"ו לגמס על מינה אוחה, ובא"ר נקטנה נה ג':

סליק מצורע בעוד איזו זגרא

קלז) חידון הוא. קלח) הגם שגבר ועקר ממקור. קלם) פי' ודרך כל הב' סיגום, וא"ו של ואשכ וסיפת אוחה וסיגום

משפט שניכם וליחן את האמור העליון בחתונן,
כמו שדרשו בחזרת ככונים צפרשא ויקרא כל אוחס
דייט שכחוב צכס ווא"ו בתיחלכ"י), ולפי מה
שדרשו רז"ל בחזרה ככונים ווא"ו ואשכ לרבות קטנכ
צה ג' שנים ויום אחד, לפי זכ אם לא אמר ורחלו
היינו דורשים הוא"ו למשפטי ברחילה ולא ידעי'
טומאה קטנה נה ג' שנים ויום אחד, חולת דבריהם
כיב נראה לומר לפי מה שאמרו (ח"כ) בפסוק
אשר הלך ממת שכנה זרע עד שתלה טומאתו חוץ
לנשרו אבל אם לא ילחם הגם שכריג"ש אוחה צאמה

אור בהיר

ובזנע התרומה"י), מה שאין כן האשכ שטמאה
אפילו בעינע שכנה זרע במסחריה, לזה אמר
ורחלו לומר שאין משכב שיהם אלא ברחילה לא
במשפט הטומאה, ומעשה אלו מפרשים אומרו
ואשכ בוא"ו כי גם האשכ לפעמים יש בה משפט
זוכ לאיש שאינכ טמאכ במסחריה לרבות אם צא
עליה שלא כדרכה ולרבי יכודכ ציאה ראשונה של
כלה (ח"כ, יבמות ל"ד), ודייקו לזכ מחיצת
אוחה"י), ומעשה אם לא אמר ורחלו והייחי בא
לדון משפטי ברחילה שצאיב לאשה בוא"ו ואשכ

הדואה בתם... רבין נחום הזקן... רב הונא... רב יוחנן...

הדואה בתם... רב הונא... רב יוחנן... רב אבהו...

הדואה בתם... רב הונא... רב יוחנן... רב אבהו... רב אבהו...

הדואה בתם... רב הונא... רב יוחנן... רב אבהו... רב אבהו...

הדואה בתם... רב הונא... רב יוחנן... רב אבהו... רב אבהו...

הדואה בתם... רב הונא... רב יוחנן... רב אבהו... רב אבהו...

הדואה בתם... רב הונא... רב יוחנן... רב אבהו... רב אבהו...

הדואה בתם... רב הונא... רב יוחנן... רב אבהו... רב אבהו...

הדואה בתם... רב הונא... רב יוחנן... רב אבהו...

הדואה בתם... רב הונא... רב יוחנן... רב אבהו...

הדואה בתם... רב הונא... רב יוחנן... רב אבהו... רב אבהו...

הדואה בתם... רב הונא... רב יוחנן... רב אבהו... רב אבהו...

הדואה בתם... רב הונא... רב יוחנן... רב אבהו... רב אבהו...

הדואה בתם... רב הונא... רב יוחנן... רב אבהו... רב אבהו...

הדואה בתם... רב הונא... רב יוחנן... רב אבהו... רב אבהו...

קשרי אצבעותיה של יד ושתיים ע"ג קשרי אצבעותיה של רגל, גדולה היא, דלא פליגי רבנן עליה דר"ש בהאי. ותמהני על הרב רמב"ם פאסי ז"ל⁸⁰ שכתב ב' שערות אלו צריכים שיהיו במקום הערוה, ובשמעתין משמע אפילו על יד ורגל או בגבה⁸¹. וי"מ⁸² גבה וכריסה במקום ערוה וכריסה למעלה עד מקום ערוה, וכן שמעתי בשם ר"ח⁸³ מיהו ביד ורגל סגי. [נב, ע"ב] מהו דתימא כל כי האי גוונא מביאה קרבן ונאכל קמ"ל. נראה לי שאין לפרש קמ"ל, דאינו נאכל אבל מביאה קרבן, כמו שכתבו רבים⁸⁴. דהא כתמים דרבנן הם ואפילו בידוע שמגופה חזאי דבר תורה טהורה ואינו מביאין לא לידי זיבה ולא לידי גדה כדאיתא לקמן בפרק הרה"א⁸⁵. אלא ע"כ גפרש קמשמע לן דאינה מביאה קרבן, ולא נאכל שני ימים חלוק דומיא דג' חלוקין, ויש לדחוק שכוין שראתה שנים וצריכה שימור בשלישי אף על פי שאין דין הכתם לטמא בתחלה, כיון שדבר ברור הוא דמגופה חזאי ברין הוא שתעשה זכה גמורה, שהרי לא עלתה לה שימור⁸⁶, ואין זה נכון.

[נג, ע"ב] מטמאה עצמה וקדשים למפרע, פרשיי ז"ל⁸⁷ עצמה לטהרות, ובודאי שיש בכלל עצמה קדשים דאיהו נמי בכלל טהרות הן, אלא משום פלוגתא דרשב"א נקט הכי⁸⁸. ואי קשיא לרשב"א הא מצינו כתמה חמור מראיתה דאלו כתמה מקולקלת למנינה ומטמא' בועלה, ואלו ראיתה אינה מקולקלת מנינה ואינה מטמא' את

80 ע"י ב"ש אנהי'ו סי קנה ס"ק כו ובהג"א שם ס"ק סב, וע"י הכמת בצלאל ועל"ב ובהערות לחי' הרי"א צ"ן לסו"ת ר"ב אשכנזי סי יט שכ' בשם הרשב"ש דיד ורגל מפרש הרמב"ם נמי למקום הערוה. 81 רש"י ר"ה אחת בגבה. 82 הובא בערוך ע' גב, בתוס' וראשונים. 83 כ"כ רש"י כאן, וכ"מ בסי' המשנה לרמב"ם כאן [וכבר העיר בזה במאירי ותכמת בצלאל] וכ"כ הראב"ד בבעה"ט ריש שער הכתמים, מיהו ברמב"ם פ"ט מאיסור"ב כתב רק דהוי ספק זבה, ולא הוכיח קרבן כלל, וע"י בסמוך. 84 לקמן נו. ב. 85 וע"י רש"י שם נח, א ד"ה רב אשי דמשמע דעיקר החששא שמא לאו מגופה הם ולא איכפת בהרגשה ולפי"ז נחא כאן דאיכא למילתא יותר בגוסה וכמו שכ' רבנו כסמון, וברשב"א ור"ן כתבו דבס"ד הו"א כיון דראתה שתיים בהרגשה אף כתם זה בהרגשה בא ולא ארעא, ובסד"ס כתב כן ליישב רש"י, מיהו בכע"ז שם משמע דגם בג' חלוקים הוי ספק להביא

בועלה כדאיתא בפרק קמא⁸⁹. ויש לומר דלרשב"א ל"ק ליה אלא שלא נאריך זמן טומאה בכתם למפרע יותר מזמן טומאה דראיה לטי שאינו כדיון, אבל אם נחמיר במנין דכתם יותר ממנין דמעט לעת דראיה לענין קלקול לא קשיא ליה, לפי שזמן ראיה כיון דשעת ראיה דאורייתא מתחילין ממנו, שאין זמן ספק מוציא מידי זמן ודאי, אבל בכתם אף שעת מציאה ספק לפיכך לא התחילו למנות ממנו, וכיון שאף בזמן דמעט לעת יש קלקול במנינה גבי כתם האריכו לענין מנין מקולקלת משעת הכבוס למניינה, ואע"פ שאינה מטמא' טהרות, ולא קדשים אלא עד מעט לעת של מציאה, כג"ל⁹⁰, והא דנקט עצמה, משמע לי מפני שמטמאה נמי את בועלה נקט הכי, ולא קטני בהדיא טהרות וקדשים⁹¹. ובתוספות⁹² מפרשים היינו למניין שלה לומר שהיא מקלקלת למניינה, ורשב"א עצמה אינה מטמאה למפרע ומודה במעל"ע, ואין סירושם נכון לפי כוונתם, שהרי בזמן מעל"ע מיהת חמור כתמה מראי' שהרי מודה רשב"א שמקולקלת למעלה בכתמים כדתניא בסמוך, ואלו בראיה אינה מקולקלת כלל, אלא טעמא כדפרישית.

שהוא⁹³ מתקן הלכותיה לידי זיבה, פי' רש"י ז"ל⁹⁴ לענין זיבה הוא מיקל, דלדידיה היכא דלא חזאי ביום לא תלינן כתמה בראיתה ומונה ימי גדה מיום ראיתה אין ימי זיבה מתחילין עד יום ח' לראיתה, ולרבי מונה מיום מציאת כתמה ואף להקל ולטבול לילי ז' לכתמה

קרבן ולא נאכל. 86 ד"ה מסמאה, וע"י רשב"א ומאירי. 87 וכ"כ בתורה עצמה. 88 ה' א. 89 רבנו מחלק דרשב"א אמנם ס"ל בכתם דמקולקלת משעת כיבוס, מיהו אין בזה פירכא דכתמה חמור מראיתה דהא בכתמה הכל חששא הוא דאף שעת מציאתו לאו ודאי הוא וברין דנשתמש לה כל הזמן, משא"כ בראיתה ומכאן ולהבא ראיתה ודאי אין סברא לחשוש לה ספק ולקלקל ודאה, אבל בטומאת טהרות וקדשים דמטמא למפרע אין סברא דיהא חמור כתמה יותר מראיתה, וע"י רשב"א וע"י בסמוך. 90 רבנו מיישב קושית התוס' דלמאי נקט עצמה וקדשים ורבנו מפרש דקאי עצמה לענין בועלה, והיא לת"ק, אבל לראב"ש כשם שאינה מטמאה למפרע משעת כיבוס ה"נ אין מטמאה בועלה [וכ"כ בחי' הרי"א]. 91 ד"ה עצמה, ולשיטתם דגם גבי קלקול מנינה שייך סברא שלא יהא כתמה וכי' שפיר קמקשה רבנו עליהו דהא לגבי מעל"ע חמור כתמה. 92 בכתב"ד; והוא.

אם זוכר בח' לשני גדה להר להר מקו סיר שהו גרין צרי חוש מתן שאי כדב דלכ רבי שבי ובר לה גדה בסו ראיו שלו ראי שאי מקו מקו תור דבו ליד אלו כד, הוא ראו לעו לכו תוג היא

שכב

תוספות

מסכת נדה

רי"ד

הילכך בדיקת החלוק לא מעלה ולא מוריד כי אם כדיקת עצמה:

אלא פשיטא דבדקה בין בדרי יהורא בין בדרי יוסי. פירוש ויש לומר השתא דהאי רקאמר ודברי חכמים לאו למימר דרי יהודא בן אנרא פליג עלייהו, דכיון דבדקה בשניהם מה יש לחוש, אלא הכי יש לפרש נראין לי דברי חכמים בשבדקה שאף ר' יהודא מודה לו, וכן צריך לפרש נמי מאי דאמר לעיל כנראין דברי ר' יהודא אלא פשיטא דלא בדקה לא כדרי יהודא ולא כדרי יוסי ורבנן מודו ליה:

פרק דם הנדה

דף נד ע"ג יכול תהא אבן המנונעת עושה משכב ומושב כו'. פי' דוקא אבן מנונעת אינה עושה משכב ומושב, אבל מצורע עושה משכב ומושב בימי חלומו, אבל לא בימי סיפרו. ועיין מ"ש בפ"ק דמגלה (ח') במהדורא תנינא:

דף נה ע"א אמר קרא והגושא אותם אותם מיעוטא הוא. פירוש דלא מיטמו במשא. ולעיל רבינן מהדוה בנדתה שמדוה כמיה ומטמא במשא, אלא לאו ש"מ מאי דמטעם לה לא מטעם לה אלא מאבן מסמא:

שמא יעשה אדם עורות אביו ואמו שמיחין. פי' ואעיג דמת אסור בהנאה (ע"ז כ"ט:). עם הארץ עובר על דברי תורה משום הנאתו, שהרי הוא חשוד לאכול סבלים שהן כמיתה, אבל עכשיו שהוא מסמא ימנע מפני שהוא מפסיד מהרותיו:

ע"כ מטמאין טומאת משקין ברביעית. עיין מ"ש ביציאת השבת (י"ד.) במהדורא תליתאה:

דף נז ע"א כיון דכתיבא מיזהר וזהיר בה. מאי דאמרינן (געיון כ"ב. וק"ט) הלוקח יין מבין הכותים כו', שחייב לעשר, אלמא שהן חשודין על התרומה ועל המעשרות, ואעיג דכתיבי, התם משום רלית לרו ולפני עור ונגוץ ואין מעשרין מה שמוכרים לאחרים, ובדאי אי בדקי ליה ושתי סמכינן עליה, כדאמר בריש הכל שוחטין (ד'). מצא בידו ריקוריא מלאה צפרין קוסע ראשו של אחר מהן ונותן לו ואם אכלו מתר לאכול משחיטתו ואם לאו אסור, ואעיג שהשחיטה כתובה בתורה, משום דחשיד אלפני עור לא תחן מכשול:

פרק הרואה כתם

← דף ע"ג אמר שמואל בדקה בקרקע עולם וישבה עליו ומצאה דם מהור שנאמר כבשרה עד שתרגיש בכשרה. פי' דוקא

אם הרגישה וידעה שיצא הדם מבשרה או היא טמאה, אבל אם לא הרגישה שיצא מבשרה כגון זה שנמצא הדם בקרקע מהורה היא, דאימר לא בדקה יפה ובקרקע הוה האי דם מעיקרא, ולקמן מקשי ליה מכתמין דמתני ומתרינן למילתיה: [

ת"ש נמצאת אומר שלש ספיקות באשה על בשר ספק טמא ספק מהור טמאה על חלוקה ספק טמא ספק מהורה טהורה וכמנעות ובהסמות הלך אחר הרוב (מאי הלך אחר הרוב לא אם רובן ימיה אם טמאים טמאה ואעיג דלא ארגישה. פי' אם נמצא הכתם על בשרה ספק טמא שיש לומר מנופה ומפק מהור שיש לומר מעלמא אתא היא טמאה דאמרי מנופה אתא, ובחלוקה תלינן לקולא ואמרינן מעלמא אתא, ולקמן מפרש היכי דמי דבבשרה תלינן לחומרא ובחלוקה לקולא, דהא במתני משה אותם בין אם נמצא על בשרה בין על חלוקה אם נמצא כנגד התורפה היא טמאה דאמרי מנופה אתא ושלא כנגד בית התורפה מהורה דאמרי מעלמא אתא. ובמנעות ובהסמות הלך אחר רוב ימיה, פי' ואם לא נמצא הכתם לא על בשרה ולא על חלוקה אלא על הכלי שננעה בו או שהסיטה אותו, אנו הולכין אחר הרוב, הרי שלשה ספיקות חלוקין. מאי הלך אחר הרוב לאו אם רוב ימיה פמאין טמא ואעיג דלא ארגישה, פי' אם רוב ימיה של אשה פמאין על ידי כתמין נס זה אנו דנים בכתם כאלו נמצא על בשרה ופמא דאמרי מנופה אתא ואעיג דלא ארגישה ולא ידעה שיצא מבשרה היא טמאה. ומהדר לא אם רוב ימיה פמאין בהרגשה הויא טמאה דאימור הרגישה ולא אדעתא, פי' אם רוב ימיה היא רגילה לראות דם ומרגשת בו כיון שהוא עלולה לראות רוב ימיה אנו תולים שנס כתם זה שעל הכלי מנופה יצא ולא הרגישה בו, ופתרון המורה לא נראי לי:

דף נט ע"א מיתבי היו עלי טיפי דמים למעלה וטיפי דמים למטה תולה בעליון עד כנרים. פי' נמצאו על חלוקה טיפי דמים למעלה מן החגור וטיפי דמים למטה מן החגור, וכבר תנן (לעיל נ"ז) מן החגור ולמעלה טהורה ולמטה טמאה, וסיל להאי חנא כתנא דמתני דאמר הרנה תולה לא הרנה אינה תולה, ומן הדין הוה שהיו טיפי דמים שלמטה פמאין ואעיג שהן פחותין מכנרים, אלא כיון שנס שלמעלה נמצאו, כמו שאותם שלמעלה הן מהורין ואעיג שלא הרנה דתלינן לרו בדם מאכולת כך אלו שלמטה מהורין דאמרי מוכחא מילתא דממקום שבאו אלה שלמעלה באו אלו שלמטה ודם מאכולת הן, ודוקא עד כנרים אבל יותר מכנרים טמאה כדאמר שאין לתלות יותר מכנרים בדם מאכולת, ופתרון המורה לא ניל:

פרק האשה

ע"כ ישבו על ספסל של אבן. אי קשיא מ"ש של אבן משל עץ והרי פשוטי כלי עץ מהורין ובמדרס טמאין ואבן נמי אעיג שהיא מהורה בכל המומאות במדרס הטימא, יש לומר

הדס הוא ממנה והיא נענית אחר כגון שהיא תמיד על פניו כדוק לה והיא' וקניעוּר מנחה מלא סדין מלכלך בדם הרבה וכגיע וסח' אפ"ס מן החורה אינה עמאח מאחר שלא ילא הדס כהגשם או נאמר כנענין זה אפילו מן הארס עמאח ומ"ש דמן החורה עתה בלא כהגשם היט סיכא דאיכא אפשרי מעמאח אחא הדס אפילו סיכא שהמקום שיסבב פליה סיה בחקת דוק מ"מ איכא למימר שחא לא בדקה עשיר וטורר כ"ח לעיון זה ע"י מעשה בסיי בשם שמשם פס בעלה לאחר שיעורר מנחה ובשעה שסיחה יקנה פירסה מדי בניקור גמור עמאח סיה כדס מה יסיה החובתה דאס נאמר דסיני שיש סיכחס בניקור עמאח סיה כדס עמאח מן החורה אפילו בלא כהגשם סיה מן הארס לסדר לכס החובתה כמו שבחב מהר"ם נמחדרי פיק ב' דעכועות כדון מן שמשמש עם בעורה וכו' או נאמר דשס מייירי כהגשה בשעת השמיש עמאח סיה שונג דאיסור כרח אכל כגדון רידן קלא כהגשה אינה עמאח כ"ח מרבנן חש"ג דאיכא ביקור גמור עמאח ילא הדס אי"כ אין לסביל עליה חסובת אלא חסובת קלא וכו חורף שאלח כ"ח טנס שאין זס לשון כ"ח עמס :

תשובה

כנה עמי רוב הסדרות לא אוכל להאריך דק אוריע למכ"ח דעמי בקצרה ואומר שטיק סיכור שכנעת עליו דברי שאלח כ"ח הוא לרעה אם כעמס האנורו ר"ל שאין האשה מעמאח עד שתרגיש הוא גזירת הכחוב או הוא משפס דכשאינה נורגשת איכא לסמוקי שאין הדס ממנה אפילו כיכי שבדקה המקום שישבב עליו אימא לא שפיר בדקה לכן לריכה שחרגיש שאלו הוא ביורר גמור עמאח ממנה אכל אין סיני גמי אפילו בלא כהגשם או איכא ידיעס כדורס שפדס ממנה עמאח ואפילו לא כהגשה ומינה גמי אפילו כיכי דכרניגשס אס אוחס כהגשה אינה כנרור עסול הרגשת דס אינה עמאח דכח השחא גמי ליכא ידיעס כדורס שהדס ממנה ואס כן נראה לכרר דבר זה מתוך סוגיא דשמעתי' דריש פיק כדורס כחס דאימא החס אמר שמואל בדקה קרקע עולם וישבב עליה ומלאח דס עליה עסורס שנאמר כבשרה פד שחרניגס בבשרה כו' ח"ש האשה עשוקה לריכה ורחמה דס אס עומדת עמאח ואס יושבת עסורס דברי ר' מאיר כ"ד או דלרניגיש יושבת לעולם דלרניגיש ואימא כהגשם מי רגליס וכו' ושבחא אי סוכ עמאח דמס דליערובת החורה כהגשם כרי עמאח ידיעס כדורס עמאח ילא הדס וא"כ מתי עמאח לעולם דלרניגיש ואימא כהגשה מי רגליס וכו' ואס כן בעומדת אמתי שחאס דכח בעומדת גמי ליכא ידיעס מבוררת דלפשר לסיח דלא כדור מי רגליס אלא מכס יש לה כמקום מי רגליס וממני' ילא הדס והאי כהגשם' כהגשס מי רגליס סיה דכח ע"כ סא דלמתי' כעומדת כדורס מי רגליס למקור לאו מילתא דורמי סיה אלא למריק אינר כדורס מי רגליס למקור הואיל ורחיקא לכס עלמא אכל אפשר הוא דלח כדורס אלא ממנה דממקום מי רגליס אחא וכן משמע מתי' רש"י בריש סאשה עשוקה לריכה דממס כיוענת ושוחחח לפומדת דאיכא למומר סדור ע"פ. וטוד לפי עמס זה אם סיה דבר ודאי דנעומדת כדורס מי רגליס למקור אי"כ לחס לי כהגשס כלל בלא כהגשס כוכחא עמאח סיה גמי עמאח אי איכא ידיעס מבוררת ואס ר"ל כיון דלא כהגשס ואיכא למימר עמאח כהגשס דס סיה עמאח אפילו כיכי דליכא ידיעס מבוררת אי"כ כעמאח דס ואיכא גמי הוכחס עמאח סיה גמי עמאח אפילו בלא כהגשס ולמס הליכה סדורה כהגשס וכן יש לקדקק אשינוייה דאימא כהגשס ער ואשינוייה דאימא כהגשס עמאח דמטי חס ובר מדון לא מסהברא לער כן דאי"כ למס לי למחלי כהגשס אלא סל"ג סיני דמלאח הדס סיה קיטוח או בדיקה ככו' ידיעס כדורס דמינכ הוא אשי' לא כהגשה עמאח לס אלא ודאי כהגשס דוקא סלי וכל כיכי דלא כהגשה אף על גב כרור סיה דמינכ סיה עסורס מן החורה וכן משמע מדברי הרמב"ם פיק ע' → מהלכות חסורי ביאס ככתב ח"ל אין סאגס מסחלת מן החורה כדוס או ביניה עד שחרניגס וחראס דס ויאל מצריס כמו שביארנו וכו' ואס לא כהגשס ונדקס ומלאח סיה לפניה כרורידור סיה זו בחוקת עבא כהגשס וכו' סיה לך כהרוא סלח כחב עמאח עמאח אלא מעמס דכרי סוח בחוקת עבא כהגשס וכו' ותי לא סוי כהגשס סיחה עסורס אע"ג עמאח ילא כדאי סחרי מלאחו עמאח . וכן משמע כהרוא ככסות מיימורי פיק ר' מאיטורי ביאס דף ע"ב ע"כ עכתב כל סברדוקת בללו לא כהרורי אלא לעיון שטיקס כעסרור

מעמס דאשה בכל דכו אימא לס וגם משום חומרת דניטון קלא יכא גע מעשה אכל באשה גם סס מודיס קהא מוס גדול שאס סיה דוגמתו בליה סיו כופין עליו כדמשמע מדכריסס וכ"כ לעיון כפייח אשה שאינו אלא משום חקנת ר"ג ז"ל ואש"ג שאינה כהשוכת הרש"ס דלשל סר' סייס בר יוסף כתב על חסובתו של הרש"ס ח"ל כדברי רבוט כן כ"ל וכו' אך מאחר שרבינו יואל ז"ל סיה מסופק אין לי להכריע ולהכריס ראשי בין כגדוליס סרי לך שאעפ"י שספיקתו של רבינו יואל אינו כ"ח בליה לא רשס הוא לסנייס אה ראשו אפי' לעיון כפייח האשה אנו אין לנו אלא מה שכנחנו ויחד ראוי למקור אחרי החכמים שהכריעו סס עם הרש"ס ז"ל כי דכיס סס וכן סגי' ז"ל כטור ח"ס סוף סי' קי"ז סביא דברי הרש"ס לבד ופסק כדבריו בש"ע עלו בפשיעות ח"ל מי שגורס שאסוחו נכסס ורואס לגרשס וכו' טפיח אותה לקבל סגע . וסגיה עליו מהר"ם איסור וז"ל ואין חס משום חקנת ר"ג . משמע מדכריסס עטפין אוחס כסחס כפוס כמו בליה שגולדו בו סמומין סמפורסיס בו . ססס כנסוק דבריו כשטיף שחחר זס סייס וכחב ואס מאלן חמאלן מלקבל סגע ימנע ממנכ שחר כסוח ועונס . סעולס מכל דבריו אלא שמגר סרין נראס שטיילין לכסוחס אף בשחר כפיות לא לבד כמינעת שחר כסוח ועונה . וכ"כ אין בידינו לקייבו שיחור לה דרונייתא כרי סהפרנס אה עלמא וולוחו לגרוס שחעמוד סיה כמיאנויה שלא לקבל גע ממו . ואחר שכסכתי זס מלאחי כהסובת מהר"ק בשורס ק"ז כדברי ח"ל כהסובס סס על אודות יבקב עטפין על אסוחו לאס עענה מוס וסיה אומרת ידיע ומחיל לה סכרי ססה עמאח כמי ימיס ולא ערער וכו' . עד אכל לידין דס"ל דאסור לגרס כפי"ס של אשה עטיעא דלפשר לומר שאס מחל על חסוס שחורס לסיח ככל כשסיס ולא מינעיה לעיון חיוב כהסובס ושלא לסחרגס כפי"ס . אלא אפילו לעיון כהגשס אפטר כהסובת כלי ספק ושלא יוכל וכו' . ומ"מ לע"ד נראס דכיס שחייב כהסובת כלי ספק ושלא יוכל להולייחס בע"כ משום חקנת ר"ג דפשיעא דאין להקל כס בלא רליס מ"מ אנו אין בידינו לכופו לסיח עמא דלפשר לומר כיון שהוא כח מחמת טענכ ונעמאסת בעיניו מחמת חסוס . זמס יעשה לה סלא יוכל לסח'יות כס ולסחסייס כמומין ואס יחי' לו כניס ממנכ וסרי סס כני עמאח סלכ וסס דורמי אין להקל כנגד חקנת ר"ג כדי להכיר לגרס בע"כ מ"מ אין בידינו לטפו לסיח עמא מאחר דלפשר לומר דכס"ג לא חיקן ואפי' נאחר עמחל בשעת כפילס ודאי לעיון כהגשס מכסי סך סכרס אכל לעיון לסיח עמס כל ימינו לא מלינו וכו' . וכסוף כהסובת כחב ואפשר ככתב דפשיעא הוא להולייח מיד כעכל לכל סחוח סדווייה דלענלח ליס וסכחא רליס מוס סכת ממר"ס כו' נראה לע"ד דאין מכאן רליס כלל כו' עד אכל ככח עטיח עמאח כח סגס וסוח רואס ליחן סיהא כדורס ממנו כהסובס ולא כהדוויח וסרי לא כחכ כחוכב לגמח מחייס בלא גע וסיהא חספוס סיה סחבל כפי רלשיס להולייח כהסובת ולעכב ככ"ג וכו' . סרי מטורר שכוה לא נסחפק אס יוכל להולייחס בע"כ אפי' אחא חקנת ר"ג אלא כמקום שיש עענת עמילס אכל בלא עענת מחילה משמע דפשיעא ליכ דיוכל להולייחס בע"כ וכן עממע סס ערבריו וכהסובת כ"ס דממקום שאין כפינה מחילס יוכל להולייחס בע"כ וכ"כ כמוס גדול כמו נכסס כליש יוכל לסיח סקופין כ"ס באשה ככשר מטורר לעיל כדבריו וגם נשמע מדבריו דכפייס סיה כפי עמאח וממינעת שחר כסוח ושונס כפי עמא סרי כחב ולא מנפיש לעיון חיוב כהסובת ואלא לסחרגס בע"כ אלא אפי' לעיון שיתחייב לה בשחר כסוח ושונס אפשר לומר כן אי"כ ע"מ מדבריו דסי דכריס סן ככשר סוח מוכן עעמנו וגם מבורר כהרוא סוף דבריו דלא נוכל להולייח מידו לא כהסובת ולא כהדוויח אפי' כמקום כמסופק אס נוכל להולייחס בע"כ כ"ס כח כדורס דפשיעא כן עמוליחס וכו' כן סרין שאין להולייח מידו כהדוויח . מהלח לע"ד כהכחי למסן סלמח וסללום כמשעס וסלדק . ואס כלפיר מאור כן לאל' כאלון מוס"ר גדליס זלר"ס חחן חמק' כאלון מהררי"ן כ"ל זלכ"ס :

שאלה ב יפה

פרי חולד קדחי לשמן אכסוי סאלוף ר"מ ר"ג עומד לס עמיס מהר"ר יעפי' סג"ל י"ז , אשר דש מ"ח מחתי ע"ד מס סכחבו כפוסקי' קדבר חורה אין אשה מעמאח ולא חסורס לנעלס ער שחרניגס עילא דס מנכרס וחכמים גזרו על כל כחס וכו' אס ר"ל אפי' סיני כהשס יודעת בניקור עמ

וב' עד וכן שרי רבנו עתה נאמרה שיהיה שדוקה תמיד אשר
 השמים והאפי' שאין לה וכן למש' תמיד לקלקל עומה בדבר שאסרו
 לה הכמים כיון דמאורייתא בעינן פדגוניה בבגרה ודכונן אסרו
 רואה בלא רגשמה כמו כתמים וכס' שכי דמשמחת דם אסרו והס'
 אמרו שלא לבדוק ט' אס' כן נשמע בהדיא דאפי' רואה פמש אינה
 אסורה אלא מדרבנן כשאינה מרגשת שרי ר'ל למש' חחזיר לבדוק
 שאפי' ולא מננס דם מאחר שאינה מרגשת אינה אסורה אלא
 מדרבנן וכסודא נמלא ע"י דדיקה כוא' ור'א' מפנה בני שום ספק
 ואפי' קאמר שאינה אסורה אלא מדרבנן אבל מ"מ בגידון דין
 דראחיה בעיה שכינה נראה דספק דאורייתא כוא' דאיער רגוניה
 ולאו דאפחיה ודוגמת ז' חרט' בחוספתו ריש' פרק ברוואה כח' ע"ס.
 וכן מדין נראה נסחזיר אל אשה ו' בגדון דין דמחוק' שאלת ל"ח
 נראה דשמת וסחן כיה אי' עברה בפשיעה על מה שאסרו חכמים
 אסורה לבני ישראל שיפרשו מנשותיהן שדוך לטבחן וכ"כ לפי סברה
 ספר כדמוסה דמ"ל דמאורייתא אסור וכן כחב' בשערי רורא לטבח
 נדה וו"ל לדין לפרוש מאשתו סמוך לווסתה וכו'. ואם שפחה בעשה
 ושמה כמדי דמי וחרווייהו פכרי בלאו אהיה ואלקשה פסוק לא
 חפמלא את נפשותיהם אזכרה לישראל שיפרשו מנשותיהם סמוך
 לטבחן ולדימו תשובה עניסה. ועוד ממעט מהשנונה שכתובת בשלמי
 גטורים בפרק שני דטענות דכיכי דשמעה בשעה וסחה לריכה לוחה
 אשה כפרה שכתב במרדכי בשם מהר"ם וו"ל מהשנונה והאשה אשר
 כחה ימים לאחד לידחה שפחה מעחה בחוקה סבורה ועיד לאחד
 השמיים מלהא דם ככה מן סמקור בדלוי' וכלכה אחד התקירה
 ומלחה שכלתק ששכירה מעליה קודם השמים כיה מלא דם שאין
 ספק שודלוי' שמשם נדה. כ"ל מלאך שטיס חוק' כ"ד חרש ללויח
 הולד שאינה לריכה דדיקה וכו' אס' כן כיה לה כימים שדוקים מן
 וסחה דק"ל דכל כה"ג כל ששפחה שלא בימי וסחה שאינה לריכה
 דדיקה אפילו אירע שפחוג שמשם נידם כה"ג כמו נדון דין פטורה
 כיה ואזנה לריכה כפרה וכו' ולא דמי לטכוא שכתב במרדכי פרק
 דיעוה כעומאה בשם מהר"ם ז"ל פקחה כיון פקלשה ארישמו בשעה
 השמיים שהדם יולא מן סמקור ולא פירש באמר מה פחוג באר.
 כחה והוא חייב כפרה ולא האשה כי אנטסה דיחה אכל בגדון דין
 הכא ככה"ג שלא רגישה כלל בפומחה עד אחר חזינה ולא סיחה
 לריכה דדיקה שניכס פטורים דאנוסים היו וכה"ג כתב סמימוני בהדיא
 פ"ה מסלכות שנגוה דפטורים ככה"ג מ"ל. כיה שלא חלק בין
 ככוא מפסה לסיא דכחה במרדכי בשם מהר"ם אלא מטעם דאיקרי
 אוגס כואיל ולא סיחה לריכה דדיקה דכיה כשפחה שלא בשעה
 וסחה ששמע אכל אס' אירע ששפחה בשעה וסחה דק"ל דאסורה
 כיה בשעה שריכה לפרוש סמוך לטבח' וגם אחר שפחה סוחסה עד
 שחברוק לריכה אחיה כפרה שכתב במרדכי אפי' דש' מידי שלא
 רגישה באוחה רחיה שראחיה קודם השמיים ככה"ג לפיל וכלכה
 אחר האקירה ומלחה שכלתק ששכירה מעליה קודם השמים כיה
 מלא דם שאין ספק שודלוי' שמשם נדה וכו' עומה בהדיא שלא
 רגישה חז' אפי"כ לא חלק בין ככוא לטכוא שכתב במרדכי מטעם
 דשם סיחה מרגישה ובג"ד לא רגישה. ואפי' טיש פחתון פה נהלה
 ולמד דספחה ששפחה שלא בשעה וסחה כיה אנוסים גטורים ואין
 לדין כפרה כלל אכל אס' כיה ששפחה בשעה והיה סיחה לריכה
 כפרה במקלחה אכל מ"מ לא ככוא דכחה במרדכי. מ"מ פכה עטמי
 לניסול ר'ל לסחזיר עליהם [

כח' עד וכן שרי רבנו עתה נאמרה שיהיה שדוקה תמיד אשר
 השמים והאפי' שאין לה וכן למש' תמיד לקלקל עומה בדבר שאסרו
 לה הכמים כיון דמאורייתא בעינן פדגוניה בבגרה ודכונן אסרו
 רואה בלא רגשמה כמו כתמים וכס' שכי דמשמחת דם אסרו והס'
 אמרו שלא לבדוק ט' אס' כן נשמע בהדיא דאפי' רואה פמש אינה
 אסורה אלא מדרבנן כשאינה מרגשת שרי ר'ל למש' חחזיר לבדוק
 שאפי' ולא מננס דם מאחר שאינה מרגשת אינה אסורה אלא
 מדרבנן וכסודא נמלא ע"י דדיקה כוא' ור'א' מפנה בני שום ספק
 ואפי' קאמר שאינה אסורה אלא מדרבנן אבל מ"מ בגידון דין
 דראחיה בעיה שכינה נראה דספק דאורייתא כוא' דאיער רגוניה
 ולאו דאפחיה ודוגמת ז' חרט' בחוספתו ריש' פרק ברוואה כח' ע"ס.
 וכן מדין נראה נסחזיר אל אשה ו' בגדון דין דמחוק' שאלת ל"ח
 נראה דשמת וסחן כיה אי' עברה בפשיעה על מה שאסרו חכמים
 אסורה לבני ישראל שיפרשו מנשותיהן שדוך לטבחן וכ"כ לפי סברה
 ספר כדמוסה דמ"ל דמאורייתא אסור וכן כחב' בשערי רורא לטבח
 נדה וו"ל לדין לפרוש מאשתו סמוך לווסתה וכו'. ואם שפחה בעשה
 ושמה כמדי דמי וחרווייהו פכרי בלאו אהיה ואלקשה פסוק לא
 חפמלא את נפשותיהם אזכרה לישראל שיפרשו מנשותיהם סמוך
 לטבחן ולדימו תשובה עניסה. ועוד ממעט מהשנונה שכתובת בשלמי
 גטורים בפרק שני דטענות דכיכי דשמעה בשעה וסחה לריכה לוחה
 אשה כפרה שכתב במרדכי בשם מהר"ם וו"ל מהשנונה והאשה אשר
 כחה ימים לאחד לידחה שפחה מעחה בחוקה סבורה ועיד לאחד
 השמיים מלהא דם ככה מן סמקור בדלוי' וכלכה אחד התקירה
 ומלחה שכלתק ששכירה מעליה קודם השמים כיה מלא דם שאין
 ספק שודלוי' שמשם נדה. כ"ל מלאך שטיס חוק' כ"ד חרש ללויח
 הולד שאינה לריכה דדיקה וכו' אס' כן כיה לה כימים שדוקים מן
 וסחה דק"ל דכל כה"ג כל ששפחה שלא בימי וסחה שאינה לריכה
 דדיקה אפילו אירע שפחוג שמשם נידם כה"ג כמו נדון דין פטורה
 כיה ואזנה לריכה כפרה וכו' ולא דמי לטכוא שכתב במרדכי פרק
 דיעוה כעומאה בשם מהר"ם ז"ל פקחה כיון פקלשה ארישמו בשעה
 השמיים שהדם יולא מן סמקור ולא פירש באמר מה פחוג באר.
 כחה והוא חייב כפרה ולא האשה כי אנטסה דיחה אכל בגדון דין
 הכא ככה"ג שלא רגישה כלל בפומחה עד אחר חזינה ולא סיחה
 לריכה דדיקה שניכס פטורים דאנוסים היו וכה"ג כתב סמימוני בהדיא
 פ"ה מסלכות שנגוה דפטורים ככה"ג מ"ל. כיה שלא חלק בין
 ככוא מפסה לסיא דכחה במרדכי בשם מהר"ם אלא מטעם דאיקרי
 אוגס כואיל ולא סיחה לריכה דדיקה דכיה כשפחה שלא בשעה
 וסחה ששמע אכל אס' אירע ששפחה בשעה וסחה דק"ל דאסורה
 כיה בשעה שריכה לפרוש סמוך לטבח' וגם אחר שפחה סוחסה עד
 שחברוק לריכה אחיה כפרה שכתב במרדכי אפי' דש' מידי שלא
 רגישה באוחה רחיה שראחיה קודם השמיים ככה"ג לפיל וכלכה
 אחר האקירה ומלחה שכלתק ששכירה מעליה קודם השמים כיה
 מלא דם שאין ספק שודלוי' שמשם נדה וכו' עומה בהדיא שלא
 רגישה חז' אפי"כ לא חלק בין ככוא לטכוא שכתב במרדכי מטעם
 דשם סיחה מרגישה ובג"ד לא רגישה. ואפי' טיש פחתון פה נהלה
 ולמד דספחה ששפחה שלא בשעה וסחה כיה אנוסים גטורים ואין
 לדין כפרה כלל אכל אס' כיה ששפחה בשעה והיה סיחה לריכה
 כפרה במקלחה אכל מ"מ לא ככוא דכחה במרדכי. מ"מ פכה עטמי
 לניסול ר'ל לסחזיר עליהם [

שאלה ד

שאלתי מאביו האלף שנתה ר"ג ר' האלף
 מסר"ק וביעמו י"א ר'אוב' נתן לחתנו הנור ח"י זב
 כנוסמח סוכנו במדינות חלו ארך שטוחים שראובן חייב לבחו סך
 אלף ואנשים וכו' וכברירס חאי ביר סודיסים אס' לבלם לס סחוב
 אס' ליתן כח"י חלק זכר סצוי' חז' לבזר ולבוי' כח' וסחיה חיים וכו'
 וסודיסים כח"י חלקו לבחנתן ונסחלק מהם ולאחד מהם שיש נספך
 זמן רב בא ב"ח דרש"ב וסונו אס' חחוב שישלם כל חוב נס צמד
 סיוטס בשפחה שסחן יס ל' דין יורש. וכח' ספור ח"ס סימן ק"א
 ירשו האחים קרקשה מאניסה ובא ב"ח למרוך וכו' עד ב"ח
 שכולס מליים לפייט אכל אס' חין טולס מליים לפייט אס' לריך
 לחוד אחריסן אלא יקח כל חובס מלפייט וכוא יחוד אחד
 סלחריס ומלאך שחונן נכסיס שירס זן רלובין סוירס הלס לאיטר
 אי' חייב סחנתן לבלם כל סחוב וסחנתן פגן שאין ל' דק' יורש רק
 יס ל' דין ב"ח שפרי ככוסס שח"ז כחוב שכוא חייב לבחו סך ככ"ל
 ויאר סדבריס ששפחה פחוכן סכוא חובס ומלאך שכבר נחט' לי חלק
 וכבר נסחלקתי פכס זריחי בשלי בי יורשי חמי פרש לי סחוב שלי
 ואף שאי ב"ח מלאך הלס כחוב ספור ח"ס כמספלק אף לסס דין
 קדימש. זולא חורף לכן סאללה ובידלוי' לסחובס כנקלחן ממשס
 סכוא ב"ח ונקלחן ממשס סכוא יורש ופקדו ממני לחוות דעתי כום
 לא דרך פסך דין על ספכר רק דרך משל ומחן בי חורס כיה אללמד
 אס' לריכין על ססחיד :

תשובה כנס כדי למלוח שאלה כמד' משלחה סרמס אחרתי
 כי בלחם דברי הסגוניה מכגאנוים סנוכריס נסחריס
 משלחם וגס ססס לא בלז' על סדבר כחריס דין לסכרייס שחך
 כנפח' או ספוסקיס רלסוקיס אכר חייסיס חנו סוחיס אס' יס לשח"ז
 דין ב"ח או דין ירש' רק סס בלז' על ססנון כחורת אופסונות
 סספיוחיס מחוד כשפר אף חט נלח"י סמחוד כשפר סוכה כפסיוס
 סכוא חוב נשור. אלא שיש כין חני' כפירשן כחוב אף כנס סח"ה
 ספרשן כחלק ח' סוכיה שסחטון שיהא ככחו לחח מחטוה ולמטר
 ככל ספ' ולא יכ' כח כסס' למחוח כידו ככו שאין כה ביד כמו
 למחוח כידו ככ"ס סמרדכי סרן יס נוחלק וגס סיוסו כחובות אכס'
 וכ"ס קודשין ל' סכרי יטל לססחלק כחז' חלק זכר כשאר לנגיס.
 וכלמח' אס' ר' סודיסים בשעה סחוקה לבלם סוקורס סחוב רל'ל
 וליתן ל' חלקו מסכואר סיס להס רסוח כידס לעשות. כי כל ז' מה
 סחלק ספרשן כחלק סזי זכר כיו לטוב' סוירסיס שלא כיוו ספייניס
 לבלם ססונוס סחלקס וגס סלק' ספליס. אכל כפוק דין סכר נחט'
 סינוס

שאלה ג

ואמר שאלתי מפלג' מפנין שטענה דאורייתא בשודר
 פקלה ועד אחד שכתב כ"ח שכסכתה סוחספוח
 וכדל"ש כיה דאפי' כמלוב ס"ס ליכ' שום שטענה דאורייתא כיון
 דק"ל דשיטבורל דאורייתא ולא עשכחה שטעס דאורייתא אלא אי'כ
 חין ללוה קרקע וכו' כמטאר כמ"ס סוף סימן פ"ס ואין חולק בדבר
 כ"ח סרמב"ן וסבינו כבי' וגס סרמב"ן שחולק ליט' אלא כשאיין ל' כני
 חרין רק סקוסבדים אכל כשיו ל' בני חורין משחמ' לכוני סלמ' רלין
 כשכנין שטענה דאורייתא. משום שזו כיו שיטעוד קרקעות כל זכ' לשון
 כ"ח. וחמה מעלחן שלא רלוח ממין ולא מש' מד"ח משום דין
 לדקדק לאר' זס כשטוסקיס שטענה דאורייתא לרלוח אס' יס ל' סוס
 קרקע וכו'. לא ירודי לסיף דעתי כ"ח דכ' כגדיו ספסע מדברי
 כריף פ"ק דמלימ' דוקא כמלוס כשפר שיך סעטר קרקע ע"ס.
 וכ"ח כנינו ירוסס נחייב ג' ח"ג ונראה מדברי ריף דלס לא כיה
 כשפר סעטר קרקעות טון פוס יס לי כידן חססיס ככסג יך ויש

קדושה. הלכות איסורי ביאה פיה

דבאיסור לפתיחת הקבה בלא דם קמיטלי ונפלוגסא דהי הנאי דמיניא קשתה נ' ולנ' הפילה ואינה יודעת מה הטיול היא ספק לידם ספק ויזה מביאה קרני ואינו נאכל רבי יצחק אמר מביאה קרני ונאכל הוא לא לפתיחת הקבה בלא דם וספק רבינו כסמס מפני דהיינו רבנן כדלויחא בגמרלא דייחוד ורביה הלכה כרבינו ועוד שהלכה כסמס מפני ועוד שסמס הביאו כריחא דהמטות חתיכה אפי"ט שקלאה דם אם יש עמם דם שמהא והא לאו טהורה רבי אליעזר אומר נכשרה ולא נאסרה ולא נחתיכה ומקיין (דף כ"ג) דבנא * אמר דבלבו הני סנאי ס"ל דמי אספר לפתיחת הקבה בלא דם זהו דעם רבינו. ויש מי שפסק כרבי יהודה מדלמדין בספק מיתוקם (דף ס"ו) אדכרי' כנא לכך שמואל ודרס קסתה שני ימים ושלישי ספילה [גריכט] שפסק בשעה נקיים קסבר און קישי נפלים והוא לפתיחת הקבה בלא דם וכיון דרבה דטוב בהרא ס"ל הכין ק"ל כוונה. ויש להכריע כרבינו רבינו מהיחא דלמדין כדמיטות פרוק ד' מוטריי כשרה יולדת מוחסין וזרקין עליה ביום מ' ואבר וביים עמונים לנכסם וקשי לן עד כן עמקה היא וכו' ואמר רב אשי רבא סמך לר' ביום מ' ליתר זכר וביים מ' ליתר: נקבה ור' יפתחאל היא דלמך לזכר מ' ואחד לנקב עמונים ואחד והקשו סוף סוף מיעוק לים משום נדה וחירול גירדה יביטתחא והקשו ליה מאי למיעול ותירלו מהו דמיחא ח"א לפס"ק בלא דם קמ"ל דליטער לפס"ק בלא דם מלאקשו להיחי ח"ה מאי למיעול חלמא מפייסא לכו דהלכה ברבך וכן גלה קמא מלחא שאלמו פרוק י' טחליו (דף ק"ז) על יומטוס מוקדש ונחל זכר דלמך רב טרביח ח"ח חמו טתה ליה דלמך קרל אשה כ"י מצרע וילדה זכר עד פיה זכר טעמא ליה ואפי"ט דליחויחא ממוקדס מ"מ משמט דס"ל דלמך לפס"ק בלא דם דמי לר' מלחא ויעוד שיהא כוונתה וזהו ליה לפרתי ועוד דלמך ליה רחמא אהרס דהתס כמקס המפלג (דף כ"ה) מיכן הפפלג כמין דגים ונחסי וכו' אם יש עמם דם שמהא והא לאו טהורה ומפ' בגמרא דלמיה זכרנין והיא ליה מתלוקת ואפי"ט סמס ובלכה כסמס וכוונת כרייתת טובא עס בגמרא בשם תנאים ופירוש ס"ס דלמו כששק דלמך לפ"ק בלא דם מכל בלא חתי טתפס דהלכה בן]. וביהגוה ח"ה היא דלא כסמסא דהא אסיקא בלמך לפתיחת הקבה

ואם לאו טהורה ואפילו נקרעה החתיכה ונמצאת מליאה דם הרי זו טהורה שאין זה דם גרה אלא דם חתיכה :

יד הפילה חתיכה קרועה ודם אגור בתוכה טמאה. הפילה כמין קליפה כמין שערה כמין עפר כמו יבחושין אם היה טראה דברים אלו אדום תמיל למים פושרין אם נמוחו הן טמאה שדם הוא וקפה וכל תרואה דם יבש טמאה. ואם שהו בפושרין מעת לעת ואח"כ נמוחו הרי זה ספק טמאה לא נמוחו מעת לעת הרי אלו טמאה וטהורה היא : מן הפילה כמין חנבים כמין דגים שקצים ורמשים אם יש עמם דם טמאה ואם לאו טהורה : מן יהאשה שהכניסה שופרת בפרודור וראתה הדם בתוך השופרת טהורה שנאמר דם יהיה זוכה בבשרה עד שתראה בבשרה כדרך שהגשים רואות ואין דרך האשה לראות בשופרת : וכן יהאשה שהשתינה מים ויצא דם עם מי רגלים. בין שהשתינה והיא וישבת הרי זו טהורה. ואפילו הרגיש גופה ונזדעזעה אינה חוששת שהרגשת מי רגלים היא זו שאין מי רגלים מן החדר ודם זה דם טהור בחלחולת או בכלייה : וכן דם בתולים יטחור הוא ואינו לא דם נדה ולא דם זיבה שאינו מן המקור אלא כמו דם וכן חבורה. וכיצד דין הבתולה בדמים אם נשאת

וח' רם בחולים סבור הוא וכו' וכילד דין הבתולה נדמים לה מלמא קמיה וכו'. כחב נהפכות (כל מ"ש בזה און בו הלכה למעשה שאין לו עכשיו דם טהור מלא כל מראה אדמומים פמא ונס) כסוף סימן זה כחב אחר אנכרה זה חייו למשנה ולעולם חייו בועל אלל בפילה מלא וטורס פ"ל. וכחב הרב רמניד לא סיה גריד לכחוב ולומר דבר זה ככחוב סבכר ביאר רבינו כל זה בפי"ח פ"ל. והך דוחס שרבינו כל הביא כל דיני חיטות הטהורה כהנה וכל מאי דליחמך עליהו בגמרא וסמך בהם כ"ה תוך מהגוע זמנה לראות ורחמח שפסק כרב וטוול שאלמו בועל בעילת מלה וטורס ופסי"א כחב מהגה פסוק בעשער ובארן כח"ו ופי"ח רחמיה דם תוך ימי מלמא וכו' ודין זה בימי הגאונים נפתח וכו' ודבר זה חלי כמנה וכן דם בחולים כזמן חס פסלינו סיכה קמיה וכו' בועל בפילה מלא וטורס. הרי מבואר בדברייה שמה שאלו מורים בכל הבטלות לבעול בעילת מלא ולפרוט לית מן הדן שהדין לבעול פלגה י"ב

השנת הראב"ד
"ספילה חתיכה וכו' :
כתב הראב"ד ז"ל כל נמי דלא כהלכתא ע"ל :

עם מי רגלים. בין שהשתינה והיא וישבת הרי זו טהורה. ואפילו הרגיש גופה ונזדעזעה אינה חוששת שהרגשת מי רגלים היא זו שאין מי רגלים מן החדר ודם זה דם טהור בחלחולת או בכלייה : וכן דם בתולים יטחור הוא ואינו לא דם נדה ולא דם זיבה שאינו מן המקור אלא כמו דם וכן חבורה. וכיצד דין הבתולה בדמים אם נשאת

א שם ש : ב ג שם : ג טור סס פ' קא פ"ט דפ"ט כח"ס : ד טור סס ס' ק"ג טמא ש :

בלא דם [פליגי ורבנן כרבי ח"א לפתיחת הקבה בלא דם] ע"כ (טור כחוב) והוא פ"ס או נחמלה ממנו הלכה דרבנן אספר סכרי וכמ"ס כחור עס כמנה מקומם ולעין הדין דעם כרבנן ו"ה רב"ז ז"ל לפסוק כנ' יהודה חקוס היא חיטות שהלכה למעלה ואפילו נקרעה החתיכה ונמצאה מליאה דם וכו'. פסק כרבנן כמ"ד אם יש עמה דם שמהא עמם לון כמנה נל : ו"ה רמב"ה חתיכה קרועה וכו'. נראה מניכח רבינו שכן דלא רמ"ה ז"ל יוחק משום רבי שמעון בן יוחאי המפלג חתיכה קרועה חס יש זה דם אטור שמהא והא לכו טהורה כממס וקילא מכלונו וסמך רבינו כן חלל כספריס עלו כתוב קרועה. ובהפכות כחוב הא נמי דלא כהלכתא ע"כ. ולא ידעתי מהו דלי' שיטתו שכחנה למעלה הא ודאי שמיחא דמחיה דלמילו בלא דם כלל היא פמחלה ונראה כוונתו דליכא דהלכתא שאין טורך לרס אגור חלל אפילו בלא דם כלל היא ממתחא והיה לו לבלל : דלמך כמין קליפה כמין שערה. עס כשפנה הפלג כמין קליפה כמין שערה כמין עפר כמין יבחושין כמין דברים ונראה שמהא והא לאו טהורה ומפ' בגמרא דלמיה זכרנין והיא ליה מתלוקת ואפי"ט סמס ובלכה כסמס וכוונת כרייתת טובא עס בגמרא בשם תנאים ופירוש ס"ס דלמו כששק דלמך לפ"ק בלא דם מכל בלא חתי טתפס דהלכה בן]. וביהגוה ח"ה היא דלא כסמסא דהא אסיקא בלמך לפתיחת הקבה בלא דם [פליגי ורבנן כרבי ח"א לפתיחת הקבה בלא דם] ע"כ (טור כחוב) והוא פ"ס או נחמלה ממנו הלכה דרבנן אספר סכרי וכמ"ס כחור עס כמנה מקומם ולעין הדין דעם כרבנן ו"ה רב"ז ז"ל לפסוק כנ' יהודה חקוס היא חיטות שהלכה למעלה ואפילו נקרעה החתיכה ונמצאה מליאה דם וכו'. פסק כרבנן כמ"ד אם יש עמה דם שמהא עמם לון כמנה נל : ו"ה רמב"ה חתיכה קרועה וכו'. נראה מניכח רבינו שכן דלא רמ"ה ז"ל יוחק משום רבי שמעון בן יוחאי המפלג חתיכה קרועה חס יש זה דם אטור שמהא והא לכו טהורה כממס וקילא מכלונו וסמך רבינו כן חלל כספריס עלו כתוב קרועה. ובהפכות כחוב הא נמי דלא כהלכתא ע"כ. ולא ידעתי מהו דלי' שיטתו שכחנה למעלה הא ודאי שמיחא דמחיה דלמילו בלא דם כלל היא פמחלה ונראה כוונתו דליכא דהלכתא שאין טורך לרס אגור חלל אפילו בלא דם כלל היא ממתחא והיה לו לבלל : דלמך כמין קליפה כמין שערה. עס כשפנה הפלג כמין קליפה כמין שערה כמין עפר כמין יבחושין כמין דברים ונראה שמהא והא לאו טהורה ומפ' בגמרא דלמיה זכרנין והיא ליה מתלוקת ואפי"ט סמס ובלכה כסמס וכוונת כרייתת טובא עס בגמרא בשם תנאים ופירוש ס"ס דלמו כששק דלמך לפ"ק בלא דם מכל בלא חתי טתפס דהלכה בן]. וביהגוה ח"ה היא דלא כסמסא דהא אסיקא בלמך לפתיחת הקבה

מן הפילה כמין חנבים כמין דגים שקצים ורמשים אם יש עמם דם טמאה ואם לאו טהורה : מן יהאשה שהכניסה שופרת בפרודור וראתה הדם בתוך השופרת טהורה שנאמר דם יהיה זוכה בבשרה עד שתראה בבשרה כדרך שהגשים רואות ואין דרך האשה לראות בשופרת : וכן יהאשה שהשתינה מים ויצא דם עם מי רגלים. בין שהשתינה והיא וישבת הרי זו טהורה. ואפילו הרגיש גופה ונזדעזעה אינה חוששת שהרגשת מי רגלים היא זו שאין מי רגלים מן החדר ודם זה דם טהור בחלחולת או בכלייה : וכן דם בתולים יטחור הוא ואינו לא דם נדה ולא דם זיבה שאינו מן המקור אלא כמו דם וכן חבורה. וכיצד דין הבתולה בדמים אם נשאת

א שם ש : ב ג שם : ג טור סס פ' קא פ"ט דפ"ט כח"ס : ד טור סס ס' ק"ג טמא ש :

תהרות ביימינויות
 (ב) אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' יוסי ודלא כר' ברי דאמר עופרת פמחא וכתב סתרי' ז"ל בתיבובת דאף רבי יוסי לא סתרי' בייבובת אלא בייבובת על שפת הפלג ומונקת לתוכו ונמצא דם בתוך הפלג כדאוקימנא התם דאם איחא דבהר רתמו סיח אתה דם אשבת הפלג אפי' ליה לאישתוכחי אבל בע"א היישונו דילמא כתר דחתי סיח אתה דם הפלג. וליכא לסיפר דילמא הא דאוקימנא הכי ה"מ לר"ם דסתרי' אבל לר"ה דסיקל מרחוה בכל ענין הא ליהב לסיפר דביבובת לא פליגי וכי דהי דלא פמחא רבי סתרי' בייבובת אלא כהר"ג ת"י לר"י לפי שיטת ר"י שפירש רובלח סתני' בין עופרת בין יושבת איידי בגונקת וכן לפרתי שפירש דאפילו בגפצא דם על הפיס דאד' ומו מרחיה לא מרחיה לגמרי קאמר אלא פהרה שישם נדה ומפחה שישם כתי' יש לפרש דרבי יוסי ח"ק כדפירש' ושפיטא שאם גמר החשתנת כרתה ומצאה דם דפסחה ח"א אם לא שרם מנה רמ' כדלמך פ"א. ודין אשת התרירה ורגילה כגון הפצא לקמך פ"ח ע"כ : [2] תינקת כבה לגבי ב"ש :

סנדל עז
 לון זה דם נדס חלל דם חסיכה ע"כ. כסם פניק רואם לן לון רמ' ז"ל כשכח ואשלו נקדעס חתיכה מ' היא כמסקנא זו אינה זרניק דפירוש מלי טליו הוא נקדעס ורבי אליעזר הוא דלמך ענייכו ולון סלסא כענין ועוד רבא ברבא בל כיד (דף י"ח) נפלה מהני' דמשל תמלו מכותי כשכח נרסינן ח"י יוחק גנ' מקומות כלבו בו תמניס אחר כרוב עד דהיינן למעוטי מהי ואסיקתא למעוטי רובא דרבי יהודה דסן כפנתל חתיכה אם יש עמם גנ' כליטול דמתני' וכוננין הכי סלקא אלמא הלכתא ברבנן ולא כרבי יהודה ועוד רבא בייבובתו ל"ס כפנתל נמי נרסינן רבי יעקב בר אבהו רבי שמעון בר אבהו כסם רבי יוסי כי רבי שמואל הלכה כרבי יודס ששם רבי אלעזר ואמר איני מקבל מלי אפ' כרבי כוס טוולל אחר סלסא כרבי יודס אמר רבי ושרא לא דו למך סלסא כרבי יודס חלל דהו רבנן נכונן ברבי יודס רבי יוחנן כסם רבי שמעון בן יוחאי קודשם והא נחלל ב"ה דם אגור עמללחם לאו טהורס חלל רבי אליעזר בן יעקב וליגא על רבי שמעון בן יוחאי דם זכור זוכה ככשרה לא מה כבשכור ולא עס כפתיכת עד כן לון כירובלמי' אלמא רבי יוחנן כסם ר"ם בן יוחאי רבי אליעזר רבי יעירא קמי' רבנן ודמתיק עמחא דתנבורא כנללה ריב סק כפנתל כמו כפנתלי ואם כרל"ד ז"ל יש לו דרך אחרת אפ"ט לא ידעתי : הפילה חתיכה קרועה ודם נאגור נכשרה טמאה. סק כפנתל ככשנס (דף כ"ה) : כתב הראב"ד ז"ל כל נמי דלא כהלכתא ע"כ. ואינו אומר זה כסם כרל"ד ז"ל לא מלי שמהא לים פרוק כפנתל (כ"ה ע"כ) דגרכיון אמר רבי יוחנן פמס ר"ם בן יוחאי כפנתל חתיכה קודשם והא יש נס דם אגור עמלח והא לאו טהורס כממס וקילא מכלונו וסמך רבינו כן חלל כספריס עלו כתוב קרועה. ובהפכות כחוב הא נמי דלא כהלכתא ע"כ. ולא ידעתי מהו דלי' שיטתו שכחנה למעלה הא ודאי שמיחא דמחיה דלמילו בלא דם כלל היא ממתחא והיה לו לבלל : דלמך כמין קליפה כמין שערה. עס כשפנה הפלג כמין קליפה כמין שערה כמין עפר כמין יבחושין כמין דברים ונראה שמהא והא לאו טהורה ומפ' בגמרא דלמיה זכרנין והיא ליה מתלוקת ואפי"ט סמס ובלכה כסמס וכוונת כרייתת טובא עס בגמרא בשם תנאים ופירוש ס"ס דלמו כששק דלמך לפ"ק בלא דם מכל בלא חתי טתפס דהלכה בן]. וביהגוה ח"ה היא דלא כסמסא דהא אסיקא בלמך לפתיחת הקבה בלא דם [פליגי ורבנן כרבי ח"א לפתיחת הקבה בלא דם] ע"כ (טור כחוב) והוא פ"ס או נחמלה ממנו הלכה דרבנן אספר סכרי וכמ"ס כחור עס כמנה מקומם ולעין הדין דעם כרבנן ו"ה רב"ז ז"ל לפסוק כנ' יהודה חקוס היא חיטות שהלכה למעלה ואפילו נקרעה החתיכה ונמצאה מליאה דם וכו'. פסק כרבנן כמ"ד אם יש עמה דם שמהא עמם לון כמנה נל : ו"ה רמב"ה חתיכה קרועה וכו'. נראה מניכח רבינו שכן דלא רמ"ה ז"ל יוחק משום רבי שמעון בן יוחאי המפלג חתיכה קרועה חס יש זה דם אטור שמהא והא לכו טהורה כממס וקילא מכלונו וסמך רבינו כן חלל כספריס עלו כתוב קרועה. ובהפכות כחוב הא נמי דלא כהלכתא ע"כ. ולא ידעתי מהו דלי' שיטתו שכחנה למעלה הא ודאי שמיחא דמחיה דלמילו בלא דם כלל היא ממתחא והיה לו לבלל : דלמך כמין קליפה כמין שערה. עס כשפנה הפלג כמין קליפה כמין שערה כמין עפר כמין יבחושין כמין דברים ונראה שמהא והא לאו טהורה ומפ' בגמרא דלמיה זכרנין והיא ליה מתלוקת ואפי"ט סמס ובלכה כסמס וכוונת כרייתת טובא עס בגמרא בשם תנאים ופירוש ס"ס דלמו כששק דלמך לפ"ק בלא דם מכל בלא חתי טתפס דהלכה בן]. וביהגוה ח"ה היא דלא כסמסא דהא אסיקא בלמך לפתיחת הקבה

כשבעלה בעיר נוי חוששין ליחוד כס"ג או לאו :
תשובה יראה כיון דקאף לט כבר מאוחו כאלף חוששין לט
 משום ייחוד אפי' כשבעלה בעיר דהואיל וקאף לט
 ועברה על דעתו הליפותא מייקרי והוששין לה עפי' מנאשה אחרת
 וכן מלאחי בחום' במס' סיני' לענין פה פחוח לרס"ר דקאמר
 סלמודא דאין חוששין לה משום ייחוד ואי קאף לט כבר חוששין ונראה
 דכ"ש לענין בעלה בעיר. הנהיה לע"ד כתבתי :

דיני נידה ומבילה ומקוה

שאלה רמה אשה שלא שמה עם בעלה חוץ ז' ימים או
 שלא כיה בעלה בעיר ורחסה לריכה אפי"ב
 להמחין שלא תחמיל לספור ז' כשיעור אשה ששמה ביום רחייסה
 או יכלה כיון לתחמיל לספור מיד אחר שתפסוק מרחייסה :

תשובה יראה דנתיבא לריכין לנאר מהוך דבני הנהאויס
 ולפי כפוסג' כחם לריכה אשה להמחין ששמה ביום
 רחייסה ואח"כ נבאר סלהינו ברוב הסבורים כהז' דאשה ששמה
 עם בעלה ורחסה בו ביום לא תחמיל לספור ז' נקיים עד יום ס'
 לשמה משום דשג עוונה שלימות בעינן לפליטה ש"ו ושעמתי דיש
 לכוסף עוד יום אחד ולא תחמיל לספור עד יום ו' לשמושה כיון
 ממולאי שנה עד יום ו' שאם חתיר לה שתחמיל ימי הספירה מיום
 ס' שכבר בלו ו' עונות שלימים ומה שתפלוט עוד אינו סותר איכא
 למיחס דזמנין תשמש בין השמשות במולאי שנה והיא חסנדו
 דעדיין יום כוא ומאלא יכולה לתחמיל לספור ליום ד' שהוא המישי
 לשיוטס ואינו קן אלא לילה ביה כששמה ומאלא דעדיין פליטה
 בתחילת ליל ד' דו' עונות שלימים בעינן ולכך מהצירין עד יום
 ו' לשיטתה וכו' ליכא למיחס למירי. עוד שמעתי שבר"ח א"י כתב
 שובנין נשים בלושערי"ך שאל לתחמיל ז' נקיים רק שכלו כבר ז'
 וימים מתחילת רחייסה אפי' לא תראה אלא יום אחד או מלאכה
 כחם ביום אחד ולא שמעתי שום טעם בדבר כי מטעם פליטה
 ש"ו או אפשר נחוש לט עפי' מס' ימים כדפרי' לעיל אמנם אמת
 הוא הרוב נשים בלושערי"ך נוסגים הכי אך רחייס' נ"ב
 מקלף שלא חשו להאריך כ"כ ג"כ לבין ברמב"ס כך הוא וז"ל תחמיל
 בתקלה מקוטעת שהאשה שראתה דם יושנה ז' ימי נידה ואח"כ
 כופרת ז' ימים נקיים אפילו לא תראה אלא פעם אחת וטעם
 הוא ממי שבורס להם כך ואין לפנות לדבר זה כלל אלא אם רחיה
 יום אחד סופרת ז' נקיים ועובלת ביום שמיני לרחייסה עכ"ל
 ומלא דאפשר הוא דנוכח ביום אלושערי"ך בא עיוון מקומות
 מתלמודי אותם בעלי הוראה ולכך נכחו להמתין לעולם ז' ימים
 מתחלת רחייסה עד שיהיה ז' ימים כנקיים ולא מטעם פליטה
 ש"ו ואי כיה לא היה למחות ביד הנשים במקוילת דבר
 ומתחילים לספור מיום ו' לשימוש דלוא אולא לה הששא דפליטס
 ש"ו מאחר דרמב"ס כתב בפשיטות דעפוח הוא ואין לפנות לדבר
 זה ושמעתי אצל לא כבוד שאחד מן הגדולים כתיר פעם אחת לאסרו
 שיהיה מתחלת יום ג' לרחייסה לפי שלא שמש עמש כבר חוץ ג' או
 ד' ימים וגם בדבר ביה לטח סגורך כי ביה רוצה ללכת לישבת
 רבו ולא היה פנאי להמחין אך לבו מהסס על זה דמלאחי בא"י
 גדול דהאורגה נשים פלגו לריכס לישב ז' ימים נקיים לכד מיום
 שראתה בו ועובלת בליל ו' לרחייסה ונתן הטעם משום פליטס ש"ו
 וכחז' עליו דבין שמש ובין לא שמש סמוך לרחייסה לא פלוג
 רבנן דגזרין לא שמש אטו שמש ביום רחייסה או יום אחד
 קודם רחייסה ע"כ אלמא דגזרין לא שמש אטו שמש אפי"ב דא"ו
 מחיר להחמיל ולספור מיום ג' ואילך ואינו לא קי"ל כיה נראה דר"ל
 דסבר הלכה כר' אלעזר בן עזרים דאית ליה ס' ר' עקיבא דפולגת
 ש"ו ביום ג' טכורס דאפי' או ליכא אלא ב' עונות שלימות כדפרישי'
 וסחוס' סחם ואיכא מ"ד דמוקי מחגי' התס כוונתה אצל אלו
 קי"ל כהא דר' יוחנן ז' דברי ר' ישמעאל ורבי עקיבא אצל
 חכמים אומרים ו' עונות שלימות בעינן מ"מ נקיטין סברא מהא
 דא"ו דגזרין לא שמש אטו שמש ולשום לא תחמיל עד יום ס'
 אש

שאלה רמו אשה שברגישה בעלמה שופחה מקורה לטוילא

→ דם וכלכה ונדקה את טלמה מיד ומלאכה על
 סעד לתלוחים לכן ולא לכן לעמרי אלא כמראה בדר לכן שישל עליו
 אבק סבוכס לבוויחיו יש לכתב האשה או לאו :|

תשובה יראה דר"ך לכהייג בדבר דסמ"ק כחז' דנדודות

כראשונים לא היו מעמאין רק חמשה דמים הלל בדורות
 האחרונים שנתמעטו כלכזבו טמאוף אף מראות אחרים ע"כ וכלכות
 נידה כתב סוגר מונה חמשה דמים עמאין אשה האדום והשחור
 כו' עד זה ביה בימים קדמונים אצל השחף כל מויי דמים עמאין
 שאין אלו בקיארין בדמים ע"כ ובאשירי פ' כל ביד כחז' ונדודות
 בללו אין בקיארין לראות דם לישטן על חמחו ואין ליתער שוב
 דם הוטה למראה אדומותיה אם לא שיכא לכן יירוק כמראה כזב
 ע"כ. ועתה לר"ך לדקדק בדברי סמ"ק וכלכות נידה אם רוצה לומר
 אף משאר מראות ובל מיי דמים דבימי אפילו ירוק ולכן או
 רוזים לומר כמו האשירי שאר מראות ומיי דמים הטעים לדר
 אדומותיה אפי' שאינה ממראה חמשה דמים סטמאין ומב"ס נמי
 כתב דאף בזמן כזה אין להחמיר בלבן וירוק וכו' דב"ד כואיל
 ואינו לכן לגמרי יש לוטר דוטס לדר שאר שהוא מתמשש מראות
 הסמאין ובסמ"ג כתב בשם רבינו שמואל דעמוק מלאן עמא דהן
 כשחור פי' שהוא לכן יומר משחרוריה דמתיטין ודיסה מלאן טכור
 פי' שהוא שחור ויהי מ"מ נראה דמראה כזה אינה כלל מלא
 שחרוריה ופפי ראיין להזכרו ממראה לכן ואין שחרוריה כזה בא
 ממראה אדומותיה ותלמודא קאמר דשא דהן דמראה שחור עמא
 דביימי משום דהאי שחור אדום הוא אלא בלקס ואי לאו דרס נידה
 איסור דכה ביה ביה נראה הויל ורמב"ס ואשירי כחז' כדאיל
 שיחר בירוק ולכן וסמ"ק וכלכות נידה לא פירכו דנריכס דאייירי מן
 בלבן וירוק הלמוד דלמוד מן האפרס ולא מן

→ **הנה"ח** קאם משום בלכות נידה
 דאין להח' אלא למראה
 אדומותיה דכהז' נבי
 נדיקס אשה בני נקיים
 גלריכה לדקדק יפה בעד
 אש נראה בו שום אדומותיה
 משמע אה נראה לכן או
 ירוק אין קפולא ע"כ.

הנה"ח קאם משום בלכות נידה
 דאין להח' אלא למראה
 אדומותיה דכהז' נבי
 נדיקס אשה בני נקיים
 גלריכה לדקדק יפה בעד
 אש נראה בו שום אדומותיה
 משמע אה נראה לכן או
 ירוק אין קפולא ע"כ.

אל

אם אינו אלא מראה וכמו נצב בעלמא וגם לא ארגישה דלפעמים ככ"ג בא מלכוך זוכמוס בית החילון הוואיל ומראה עסור בודאי כגון לזון י"א לעסר:]

שאלה רמז

אזהר שניגול לראות בעיני זה שלעולם לא נפחות מי"ד ימים אחר עבילהם אבל לאחר ארבע עשרים ימים אין לה קצב לפעמים בע"ז או בע"ז או י"א ולפעמים בכ"א בכ"ג בכ"ד לאחר עבילה אין לה קבועות לדגים כלל כלא חי חסבי בכס"ג אזהר שאין לה וסח להצדיקה בדיקה לנעלה בכל חשמים א' לאו:

תשובה

יראה דזו הינה צריכה בדיקה כלל לכל אשר חשמה קודם ארבע עשרה יום לנבילתם ואפי' לפי ר"ה ור"ם דסקו דאין לה וסח בעי בדיקה לנעלה. וכסב א"ז ואפירי שיט לכתמיר כדכריס מ"מ וראה דהך אזהר לאו אין לה וסח מיקרי קודם הארבע עשרה ימים ואמ"ג דנפ"ק דנדסה לא מבעט הלמודא הכי דקאמר כחם ענדה עליה שלש עונות וראהש ועוד ענדה עליה ג' עונות וראהש ועוד ענדה שלש עונות וראהש מטמא מעת לעת ולא שבויה אלא שפיחשה וסחידיה ופירש רש"י פיחשה כגון שראחה בתחילה ליום חששים ושגל ואח"כ לחששים ושנים ואח"כ לחששים ואחר ומפורש הנה דכס"ג כרי היא כחשה שאין לה וסח שמתמלא מעת לעת וסח משום דהיישין דילמא מאחמול ביום חששים ראהש דם לבית החילון והשחא אמאי היישין לכבי הא אזהר זו לא ראהש כלל חוך חששים יום וסחוי כיש לה וסח לעינין זה שלא תמיש לראיית דמים חוך חששים יום ואמאי מטמאין מעת לעת טפי נפיחשה מנכיונה דמסיק הלמודא דאם כיונה קצבט לה וסח ודייה טענה כרבי דוסא אפי"ג הוואיל ואין אורח פלה בזמנה בא חש"פ טיב לו זמן שאינו מקדים כלל לבא בו לא חשבינן י"א לה וסח. אהמס וראה דהך ראייה כלל דודאוי לעינין מעת לעת דכרות אהמיר רבנן טפי ובעינין טעם וסכרה ברורה דוא אחי דם כגון טיב לה וסח מטון דורתי אין אורח בא אלל בזמנו ככ"ג דייח פענה לרבי דוסא אבל לעינין בדיקה לנעלה לא בעינין אלא כבדא בשלמא וראוי לומר דלא קאמי דם והדש דהא רבנן דר' דוסא מטמאין מעת לעת אפי' בחשה טיב לה וסח ובדיקה לנעלה חנן דכל הסיים נהזקה טבורה לבעליהן וכסו"א ט"ב טיב לה וסח לכל הפחות אריי וליכא חנן דשינ הרהסא מהיותין אפי"ג נמעה לפת מחמירין טפי וס"ג מוכח פ' בנות כותים דחנן בהם כל אחר עשר יום נהזקה טבורה בן וקאמירין נגמרמא למאי הלכתא אמר רב סחדא לא גלכא אלא לרבי מאיר דמיר דמיר אזהר שאין לה וסח אכורה לשמש כג"מ בנתי בידיה אכל בימי וינה מותרת הלמא שאפילו לרבי מהיר דמחמיר טפי באין לה וסח דאכורה לשמש אפילו ע"י בדיקה בימי זיכה לא חיים וענינין מעת לעת מייחסי בגיחא חמס היונכחא לרבי דלכילו בימי זיכה מתמא מעת לעת לכל שכן לרבי חיימא בן ארייגטוס דמהיר ע"י בדיקה דהית לן לחלק בין לנעלה למעת לעת. וראה דטעם יסם להלק דלענין מעת לעת כרי דם לפיך אלל דלא ידעינן הימח קאמי וזינן דאיכא ריעותא לפנינו מטמאין למפרע אבל בדיקה לנעלה אינה אלא משום שמה חראה נעמה השמים. ואכא ליכא ריעותא לפנינו. וכיכא דאיכה כבדא בשלמא אמירין דאינה צריכה בדיקה ואינו נגד כסכרה להלק ולסקל סכרי דכ"ס וכרנה גאונים ספקו לכלל לנעלה לא בעי בדיקה ואפילו אי בעי לאחמירי לא שנקיין לה משום דלבו חוקפו ופירש ומכאי טעמא אין דוסק להלק ולסקל אפילו לאיך גאונים סמחמירין ונענין נפרוש מאשה שדרכה לראות בעינין זה עונכ אחס סמוך לראייה מנזרח שילחי פ' כחשה:

שאלה רמח

הא דמסקין יום שפוסקת ט' אינה עולה לספירה שבעה נקיים ובעינין שבעה שלמים שאינה חסרים אשלו בשבו אם כבר החמירו הנהגל להפלה ערביה ועוד כיום גדול ינוול להפסיק בזה שעה ולא אנודין כוואיל ועשו בקבל ליום זה לילה לעינין ערביה יחשב ננוי כחם של מרחש ולא הוסייל לה הפסירה ביום זה או דלמא הועיל דכא מ"מ לאו לילה הוא ויעיל או לאו:

תשובה

יראה דיש להחמיר דלא חסדיק בעכרה אלא קודם

הפילה ערביה אכל לאחר תפילה ערביה הוואיל והתפללו כבר או אפי' אם הוא לא התפלל אלא הנהגל להפלה כבר עשו לחמו מקלח ביום לילה לענין תפילה סוב אין לעשותו יום לענין חסדיק בעכרה סכרי לעולם צריכה להפסיק בעברה קודם הלילה של יום החילה הספירה שאם חמתין אפי' דגע אחד בלילה שוב אין כיום פולס למיין ז' כדמוכה קלח בפירש"י במועט דפ' המפלה וכ"ד נמי חשבינן לאחר תפילה ערביה לילה ונענין זה כחב מהר"ם בכלכות שמחות שלו לענין אבילות דמי שכהפלה ערביה ועודו יום קודם לס"ג ושמע שמועט על מקו אינו מונס אלא מיום של מחרת ואחיו יום אינו עולה לו הוואיל וכבר התפלל ערביה הרי קולא לא עבדינן ע"כ. וכן דהיתי אחד מהגדולים בפסל גע שנתן לאחר שהתפללו קבל ערבים אפי"פ סהים עודו יום דיי וכן כסב לי אחד מן הגדולים בשמונה שגדול אחד רבו פסל גע שנתן לאחר ערבים והטעם משום דכחב בתשובה א"ז דאזהר בקבלה ניטס בלילה אינה מנורשת ואפי"ג דאחר מהגדולים שכחב לי בחשונה לא ריה דרמח"ד לדין אבילות ונע וחילק משום דאדוחו טעה דמחפלה ערביה עד בלילה אינו אלא כעו סניף והוספת ליום שלאחריו ואינו עיזומו של יום ולכך לענין אבילות ונע לא חשבינן ליה ביום דהא סניף הוא והוספת ליום שלאחריו אבל לענין חספירא לא קפדינן אלל אשיומו של פבנה ומימם ולא על כחוספת פ"ב דעמו. וראה דדוחק הוא לחלק כתי ליעבד עעת הפילה ערביה סניף והוספת של יום שלאחריו ולא ביכא פיעיזומו של יום דהא כחוי ערב וצקר וצכריס אשיחס ואכמס וניינים ולסון שלשה הפילות לכל יום ערביה ושחרית ומנחס ולדברי אחר מן הגדולים לא סיינו מחפללין רק שחי חילום בנהך ביום וחו בגע ימנא נמי דלא פסלין אלל בשנתן בעיזומו של לילה וכוס יחאח עפי לומר כתי משום דהסניף ע"כ לאו לילה הוא כמו שפיעינו רואוח ונהינה כנע דפסול מנוירת כחבוב בלילה סיינו דוקא לילה ממש אבל לבני פבנה ימי הספירה איכא למימר דכל מאי דסיף לכו קייד עליה רחמנא דשלמים גמורים בעינן. עוד רש אחר מהגדולים שכחב להביא ראייה מהא דליחא בהס"ס במיימון בהלכות מילה לעינין בנן שנולד סמוך לחשיכה דלא אזלינן בהר הפילה ערביה בין להקל בין להחמיר אלא בכלל פולס בל"כ וכחם נמי הטעם משום דלא בעינין אלא שיומו של יום. אהמס אחר מהגדולים דלפיל שראיתי ממו שפסל אה כנע חלק יסם דלענין מילה כסכך נולד ונח מן השמים ואין בידי אדם לשנותו ואין שיך לומר כאן הוואיל ועשה לילה סוב חון לעשותו יום דתרי קולי לא עבדינן דאין לנו עשין אהו יום הלל מן השמים עולר משא"כ לבני גע וחי לום והספק בעברה דכילו בידי אדם סן ימתינו עד למחר ליתן נגע או חסדיק למחר או יקדימו קודם הפילה ערביה וכסניד שמועט סאביולת ג"ב ביזו בים להקדים או לאחר עכ"ל.

שאלה רמז

הא דהרומס ובמרדכי ובכנס"ס במיימון מייחסי לה דשלשה ימים הראשונים של ספירה שבעה נקיים צריכון טבורים לנמרי ואם מלאחם כסן כחם אפי"ג שיכילה לחלות אזהר במכה או בחבורה אינה חולק ואם מלאח פחות מכנדים יכול לחלות בדם מאכולת או לאו:

תשובה

יראה דדוקא אחר ספר סדרותם דלוינו תולס בחבורם או בדם לפור וכיינו חמס שהוא כנדים ועוד דשחוח מכאן אינו צריך להלותו בחבורם וככ"ג אלל חנין לחומו בדם מאכולת וא"כ סכרה לומר דדוקא חמס גדול דלא שכיחי כולי האי ואפסר ליזכר בו לא חנין בשלש ימים הראשונים אבל כחם פחות מכנדים דהוי חנין ליה לעולם דאל"כ אין שום חמס יוכל יזכר וסבי מינא פ' הוואה כחם אחר רכ"ג לדברי חון קן דאין לך חמס שהיא פבורה לנעלה לעולם שאין כל מיטס ומיטה שאין עליה כחם וכחם עיפות דם מאכולת פי' לדברי באני אומר דאם לא סכרה מאכולת הינה הולק בה אפילו פחות מכנדים וכוד עמאה וא"כ אין לך חמס עכורה הא קמן דאין אדם יכול לחבר מנאכולת וא"כ אי לא חלינן במאכולת בשלש ימים הראשונים אין חמס יכ"ס לספור שבעה נקיים:

51

טומאת מעט לעת, למה נחוש שראתה למפרע וארגשה ולא אדעתה, אכל בכחמים כיון שנשוק של טבחים וכו', וא"כ ודאי מגופה חויה, וחוקת דמים היוצאים מן המקור שיוצאים בהרגשה כמ"ש הרמב"ם [פ"ט מאיסורי"ב ה"א], אם כן מסתמא ארגשה ולא אדעתה^{י"ז}.

7 ← ומעתה נוכל לומר לכל הפוסקים בעיני הרגשה מן הטורה. ומאי ניהו הרגשה שירגישו, אם הרגשת פמיחת המקור, או אף הרגשת זיבת דבר לח בצנעה. ולע"ד דאף הרגשת זיבת דבר לח חשיב הרגשה, ולא בעיני הרגשת פמיחת המקור דוקא. והרי עיקר ההרגשה יליף שמואל [גנדה נ"ז ע"ב] מבשרה [ויקרא ט"ו י"ט], שחרגיש בצנעה, והרי האי בשר לאו על בשר המקור קאי, שהרי מזה ילפינן [שם] שמתמאה בפנים כבחון, והרי אינה מטמאה אלא מן השניים ולחון, וא"כ האי צנעה היינו צנעה שמן השניים ולחון, וא"כ גם שחרגיש צנעה היינו בשר זה, והרי זה כבר הוא חוץ לפחת המקור, ואין נימא שנעינין שחרגיש פמיחת המקור. אלא על כרחך לא בעינן רק שצנעה ירגיש זיבת הדם, ואם מרגשת זיבת דבר לח הרי כבר הרגשה^{י"ח}, והרגשת המקור לא נוכר בפסוק אלא הרגשת הנשר^{י"ט}. ואם זה הדבר מלחא דמסתבר הוא, אמיתא עוד גם הוכחה לזה. שהרי בכל הסוגיא דף נ"ז ע"ב שמפלפל להקשות כמה קושיות על דברי שמואל דבעי הרגשה, מכמה משניות וברייתות, ולמה לא מקשה ממשנה קדומה בפרק שני דף י"ז ע"ב^כ, דם הנמלא צפרודור ספיקו טמא. הכי דמי, אי דארגשה פמיחת המקור, א"כ אין זה ספק אלא ודאי מן המקור. ואי דלא ארגשה, א"כ אפילו הוא מן המקור טהור הוא לגמרי בלא הרגשה. אלא ודאי דלא בעינן כלל הרגשת המקור, אלא הרגשת זיבת דבר לח בצנעה, וזוהי אי אפשר להבחין אם מן המקור או מן העליה^{כ"א}.

והנה אלתלם שהוכחתי דהרגשה היינו הרגשת זיבת דבר לח, והייתי נשאר בסברת כח הקודמים, שהרגשה היינו דוקא הרגשת פמיחת המקור, היה אפשר להשאר ככאן באשה זו, בקולא שהזכיר רוס מעלמו ספק ספיקא, שמה מן הנדדים, ואח"ל מן המקור שמה בלי הרגשה. ולא מצעיא לדעת רש"י [ג"ח ע"א ד"ה מדרבנן], דמדרבנן ג"כ לא גזרו בלי הרגשה, אלא אפילו לדעת החוס' [שם ד"ה מודה], דמדרבנן טמאה אפילו ודאי לא הרגשה, מ"מ הוי ספק ספיקא, כמבואר בש"ך [סוס"י ק"י] בכללי ספק ספיקא סעיף ט"ז.

ואף שמעלתו נסוג אחור מסברא זו, מחמת דברי הרמב"ם בפ"ט מאיסורי ביהא [ה"א], שחוקת דם המקור בא בהרגשה. היה מקום אמי לחלק בזה, כאשר נדקדק במסכת

נדה דף י"ז ע"ב, דמי ר' חייא דם הנמלא צפרודור, חייבים עליו על ביאת מקדש ושורפין עליו חרומה. ללכאורה יפלא, אן במחלחין עיקר המסכתא בדיוני נדה לבעלה הוהג בכל מקום ובכל זמן, ולמה שצק ר' חייא עיקר דין נדה לבעלה, ונקט דין ביאת מקדש וחרומה, ומה היה חסר לו באמרו דם הנמלא צפרודור, בעלה חייב עליה כרת^י. והנלע"ד בזה, משום דיש לדקדק בסוגיא דשמואל דף נ"ז ע"ב, דמשני אימר הרגשת שמש. ואין בשביל זה מחייבין הבעל טמאת, ואולי באמת לא היה זה רק הרגשת שמש. אשר לדעמי כל מה שפלפלו הגאונים בספר שב יעקב [פי' מ'] בדברי הג"מ שם, אינו נוח לי, והרגשת השמש והרגשת פמיחת המקור לדעמי הכל אחד ואין להבחין כלל.

אבל לפע"ד נראה לי בזה, שמכאן לקח הרמב"ם דין שלו שחוקה שדם המקור בא בהרגשה. אלא דלכמי קשה חטאת מאי ענינה, אי משום חוקה, הלא איכא חוקה נגד זה העמד האשה בחוקת טהרה^{כ"ב}. אלא לענין טומאת הדם מטעם מקור מקומו טמא, אין חילוק בין הרגשה ובין לא הרגשה, וא"כ ע"כ כבר אנו צריכין לעמא אשה זו טומאת ערב לענין ביאת מקדש ולענין טהרות וחרומה, וכיון שכבר חקקה לטומאה, שוב גם בלינה אי אפשר לטהרה לביאת מקדש, שכיון שכבר נזקקה לטומאה, כבר יש לה חוקת טומאה^{כ"ג}, ואמרינן העמידנה על חוקתה שהיא טמאה נדה וטומאת שבעה. ועיין במס' כחוצות דף ע"ה ע"ב במוס' ד"ה ספק טמא, הקשה ר"ח מאי עמא דרבנן דאמרי טמא, אמאי לא אזלינן בחר חוקה וכו', ואומר ר"ח דהכא מיירי שכבר נזקק לטומאה שהיה בו נגע אחר וכו', עיין שם במוס'. והנה אמי רואה הדברים בקל וחומר, ומה החס שאין ענין לנגע הראשון עם נגע השני, ואטו טומאת נגע השני מחמת נגע הראשון בא, אם השני הוא טמא, אפילו לא היה לו נגע הראשון מעולם היה טמא מחמת השני, ועוד אפילו אם השני טמא, מ"מ נגע הראשון בודאי כבר נרפא^{כ"ד}, ואפ"ה קרו ליה החוס' חוקת טמאה, עיין שם במוס' כי קארחי צדכריהם, קל וחומר בזה שטומאת הימים הבאים עם טומאת יום הראשון, מחמת ראייה אחת באים^{כ"ה}. ואף דבאמת קי"ל [שם] בר' יהושע דחוקת הגוף עדיף, מ"מ כאן האשה הזאת אי אפשר לחלק בה בין טומאת מקדש ובין לטמאה לבעלה, דמתנה נפשך, אם הדם בא בהרגשה, טמאה נדה גמורה גם לבעלה, ואם בלא הרגשה, טהורה גם למקדש מיום השני והלאה, ואמרינן העמד חוקת טהרה שלה נגד חוקת המקור, שחוקה שדם היוצא ממנה בא בהרגשה, וממילא נשאר חוקת טומאה למקדש בלי שום חוקה נגדו, ולכך טמאה ודאי בין למקדש ובין לבעלה. ולכך אחר ר' חייא חייבים עליו על ביאת מקדש,

7. עיין מהר"ק יו"ד סי' ק"ח, וסי' ק"ט, בהגהה מבן המחבר.
8. עיין להלן סי' ס"ג ד"ה ואני.

יוס ובחקה ע"י פקחות, שכן עונג ראייה לרוב הנשים כמו שיתבאר.⁷⁶
 יג. וחוקת הנהנה עד שלא הגיעו לימי הנעורים⁷⁷ הרי הן בחזקה טהרה אין הנשים בודקות אותן.
 יד. כל האשה שמרבה לבדוק עצמה המיד בין בימי הספירה בין בימים שלא ראתה בהן ה"ז משוכחת.⁷⁸ ואעפ"י שיש לה וסת קבוע שאפשר שיבוא לה דם בלא שעת וסתה, ישב' לה ולא בדקה בין באונס בין ברצון ה"ז בחזקה טהרה.⁷⁹ ח"ץ מאזר הו"ס הקבוע כמו שיתבאר.⁸¹

פרק שלישי

אין הפרש בין אשה גדולה לקטנה בטמאת גדות ויובות, אלא אפילו בא דמה ביום לידתה טמאת.⁸² וכל הנשים מתטמאות בגדות בין שפשה בין משחררת וגירית.⁸³
 א. האשה מטמאה בין באונס בין ברצון.⁸⁴ ואפילו לא יצא הדם לחוץ אלא נקדר מן המקור ועדין הוא בבית התיצון טמאה.⁸⁵ ובית התיצון זהו בין השינוים מקום שמגיע אליו האצבע בשעת גמר ביאה ובין השינוים עצמו כלפנים.⁸⁶
 ב. בזמן הזה שאין בקיאור דבור, כל שהאשה מוצאה דם בעת שלה טמאה.
 ג. המראות שהיו חכמים מטמאין בהן חמץ הן⁸⁷, האדום כדם הקוף והשחור כדיו, וכקרן כרכום, וכמילוי אדמה ממקום ירוצ בא"י, וכמוג יק השרוני, ואין אנו צריכין לכתוב משפטי בדיקות שכבר גזרו עליהן בזמן הזה כל שיש בו מראה אדמומית כלל בין שהיה עמוק הרבה

או דיהה הרבה טמא, וכן כל מראה שחרות.⁸⁸ אבל הירוק והלבן אעפ"י שטמאיתו כדם ה"ז טהור.⁸⁹
 ד. ונאמנת אשה לומר כמראה זה ראיתי ואבדה"י, ואם היה ירוק או לבן מהרין לה.⁹⁰
 ה. ראתה דם עבה הרבה טמאה, יתר מיכן אפילו השליכה כמין קליפות וכמין יבחושין כל שיש בהן אדמומית או שחרות.⁹¹ אעפ"י שהן קשין כאבן מטמאין אותה.⁹²
 ו. המשלכת חתיכה בין אדומה בין לבנה או ירוקה אעפ"י שאין עמה דם טמאה, א"א להיחת קבר בלא דם.⁹³ ופעמים שטמאה משום יולדת מפני התחילה כמו שיתבאר.⁹⁴
 ז. היה בה מכה הן אותו מקום והרי הדם שותח, יש מי שהורה⁹⁵ שמשחרין אותה אפילו בזמן הזה, ויראה לי שטמאין אותה שאם היה דם מכתה משונה מדם ראייתה טמאה דין התלמוד, אי"כ פעמים אחר מביא אותנו להקיף ולברוק בדמים.⁹⁶
 ח. אשה שהשתנה מים ויצא דם עם מי רגלים בין מפומד בין מיושב,⁹⁷ ואפילו הרגיבה גופה וזודעזעה אינה חוששת, שהרגשה מי רגלים היא⁹⁸ זג, ובידוע שאין דם הבא עם מי רגלים אלא דם מכה.⁹⁹
 ט. הבעול את הבתולה אפילו היתה קטנה שלא הגיעה זמנה לראות בועל בעילת מצוה וגומר ביאהו ופורש¹⁰⁰, ויושבת ד' נקיים מאחר שיפסוק הדם כשאר הרואות.¹⁰¹ מכאן אחר למד שאין תולין במכה שאין לך מכה גדולה מן הקטנה שבעולה והדם שותח ממנה מחמת הבעילה.¹⁰²
 י. אפילו לא ראתה דם בחוליים אין אומרים שמא הטה ועדיין בחוליה קיימת, שאין ההטחה מצויה, אלא הואיל ובעל חוששין שמא ראתה

76 פ"ה היה דחישין מן הסתם לעונה בינונית
 78 ה. ב. ש"ע כ"י קפו. 79 יג. א. 80 לט. א.
 81 לקמן פ"ה ה"ח. 82 לב. א. 83 רפ"ב דובים לבנה, וי"ב, וברמב"ם סטמא' מ"מ פ"א ה"ד לבני נדה. 84 לה. ב. 85 משנה ט. א. 86 מא. ב. וצ"פ רמב"ם מטמא מ"מ פ"ה ה"ב. 87 משנה י. א. וז"מ ט"ס. א. רמב"ם איסורי פ"ה ה"ו וה"ח. 88 השנות הראב"ד איסורי פ"ה ה"ב, טור ס"ר קפח. 89 כ"א. א. 90 כ. א. 91 כ"א. א. 92 כ"כ הראב"ד הובא ברא"ש שם ורשב"א בח"ה"ב וטור סוסי קפח. 93 כ"א. קפ"א ושם טו. א. טור קפח. 94 פ"ז הכיו.

דס טפה כחרדל ואבדה, לפיכך גומר בראחו ופורש ממנו, ו' נקיים חוץ מיום הבעילה.¹⁰³
 יא. כשהוא גומר בעילת מצוה ופורש ירא' לי שהוא מותר לפרוש מיד כשבעל, שאם אין מתירין לו כן לבו נוקפו ואומר עם הטמאה שבשתי¹⁰⁴, ויש שהורה¹⁰⁵ שצריך להמחין עד שהמות תאוחו ויפורש, כשם שצריך במשמש עם האשה ופרסה גדה כמו שיתבאר.
 יב. האשה שתבעה לינשא ונתפייסה צריכה לישב ד' נקיים¹⁰⁶, ואפילו בדקה עצמה בשעת ההביעה¹⁰⁷, שמא מתמדה לאיש ראתה דם טפה כחרדל ואבדה.¹⁰⁸ וצריכה בדיקה חוץ ד' וסבילה כליל ז' כשאר הרואות, ואעפ"י שלא בדקה ביום התביעה להפסיק בין טמאה לטהרה מונה מיום שלאחריו, שאין ראית חמוד אלא ראייה קטנה לשעתה לפיכך אינה צריכה לבדיקה הספק.¹⁰⁹

פרק רביעי

אין האשה מתטמאת מן התורה עד שחרגיש בשעה שהדם יוצא בבשרה.¹¹⁰ ומדברי סופרים שכל המוצאה כהם דם על גופה או על בגדיה אעפ"י שלא הרגישה, ואעפ"י שבדקה עצמה ולא מוצאה דם הרי זה טמאה.¹¹¹ ובזמן הזה מונה שבעה נקיים חוץ מיום המציאה.¹¹² א. קטנה שלא ראתה דם מימיה בין בתלה

בין בעולה כחמה טהור, עד שתראה דם שלש פעמים.¹¹³
 ב. שפעה ד' וה' ימים או שהיתה מדלפת אינה אלא ראייה א' עד שחפסיק.¹¹⁴
 ג. אחד הכתם הנמצא על בשרה¹¹⁵ האחד הנמצא על בגדיה אינו מטמא עד שיהיה כגריס הקילקי ועוד שהוא יותר מט' ערבוה שהן שלש על שלש¹¹⁶, נודמן לה גריס גדול מיכן מוערת בו שיפור גריס של כתמים להקל.¹¹⁷
 ד. כתם ארוך מצטרף לכנרית, נמצא טפין טפין בכנרית אין מצטרפות.¹¹⁸
 ה. כתם הנמצא על דבר שאינו מקבל טומאה טהור¹¹⁹ ואינה חוששת לה כיצד ישבה ע"ג אבנים¹²⁰ או שבדקה הקרקע¹²¹ וישבה עליה ונמצא כתם על הקרקע כשעמדה ה"ז טהורה, כל שאינו מקבל טומאה לא גזרו על הכתם שימצא בו.¹²²
 ו. מצאה ע"ג בגדים אפילו שיהיו כלי צבעונין, מבין שהדם גיכר בהן טמאה.¹²³
 ז. לא בכל מקום שתמצא הדם בבשרה טמא משום כהם עד שימצא כנגד ביה התורפה, כיצד נמצא על עקבה טמאה שמא נגע בבית תורפה בעת ישיבתה, וכן אם נמצא על שוקיה ועל פרסומיה מבפנים, והם המקומות הנדבקות זו בזו בעת שהעמוד וחדרוב רגל ברגל ושוק בשוק ה"ז טמאה, נמצא על ראש גדול רגלה טמאה שמא נטף על רגלה בעת שהלכה, וכן כל מקום שאפשר שיגחו עליו דם נדחה כשתלך ונמצא שם דם טמאה, וכן אם נמצא דם על

ובהג"מ פ"א שם א"ח ז' העזיק לרבנו. 104 שם סה ב' אלא מעתה בעל נפש לא יגמור בראחו א"כ לבו נוקפו ופורש, וע"י מ"ם פ"א ה"ו שהביא לרבנו והובא בטור שם וי"ב. 105 דעת הראב"ד הובא בתורה"ב וי"ב שם. 106 וזה טו. א. 107 ה"ב בטור וס"י קצ"ב, וע"י יבמות לו. ב. 108 לשון הר"ם פ"א איסורי פ"ה, וכל דברי רבנו במ"מ שם. 109 שלא הותק מע"ה פתוח, מיהו בטור יליף מרבנו דמי' ברוקח עצמה בכל יום, ע"י כ"י שם, ורא"ש נוה שם. 110 נו. ב. ור"ש נח. כ. 111 לשון הרמב"ם פ"ט באיסורי פ"ה ה"ב. 112 וכן הכ"ס הרשב"א, וכן בטור ס"י קצ, והפיקור בראב"ד בהשגות איסורי פ"א ה"א, וע"י מ"מ שם, וע"י לקמן או"ח מ. 113 י. ב' רמב"ם שם פ"ט ה"ה, וע"י כ"י שם שפ"י בשו"ת רבנו שאין לה כתם עד שרואה ד' פעמים. 114 י. ב' רמב"ם שם פ"ט ה"ה. [דעת הרמב"ם כפ"ס ה"ו דעל בשרה אין לי סיעור, הנהגה הנראית].

116 רמב"ם שם ע"פ משנה נע"פ פ"ו. 117 כ"ה בכע"ד ה"בא בשם רבנו בס"ד שם והר"ם פ"ט א"ח ג'. 118 זה כ' סיפין סיפין מה' [מוכת מכאן דוקא בכגוים אבל בבשרה מצטרפות, ואף ובהלכה כ' כתם לשון הרמב"ם ואין אומרים וכו' בהלכות' לשיכתו ובכשרה אין לו שיפור והוצרך לזה, חספ לשון הרמב"ם בשביל שיש בוה גם חירוש זה שברוב חבור הלכות אלו חספ לשון הרמב"ם כמקוב שאין חולק עליה, אבל בודאי מיידי נעשין קטנים כדמוסות בהלכה זו ולכן אהפלא מאד על המשפירי הבית להרשב"א שהוכיח מהלכה זו דעת הרמב"ן כהר"ר י"נה ומיידי בספ"ן גזולים שיש בהם כגריס וכפיין קטנים זה על בשרה אין מצטרפות — הג' הגר"ח]. 119 כ"י נחפיה במשנה נכ סע"ב. 120 ע"י שם ס. ב. 121 וזו ב'. 122 רמב"ם איסורי פ"ט ה"ה, שריע קצב סע"י י. 123 סא ב' בג"ז צבוע בסמא משום כתם ר"נ בר יוסף אומר אינו מטמא משום כתם, ופסק

שאלות

חחים סופר חיד

וחשובות

טיוח הועמם עליו עול ההוראה אחרתי אני עם לבי וקצנתי ממהר
 ויחד מקיעה צנה שהיא פשוט צפופקים ראשוים ואחרונים
 ושרשו עלי ים ההלמוד פתוח דביקה עד שאינו ברוך אינו מטמא אלא
 נושם כהם לכל היותר והי' זיל דהו דוקא צמחה שלא הרגישה
 וברקה והי' דמי היה ע' הברוק הי' אמרי' הרגשת עד הוא פ' הי' ה
 טעמה בהרגשת עד וועולם בהרגשה בא כנובואר ר"פ הוראה כחם
 מ"ה עכשיו שהעד אינו ברוך אנו חולין דם זה מעלולא או צמאכולת
 וכדווי' אבל כשהרגשה ונושם כך ברקה ומלאה אפי' טפת דם כחדרל
 פשיטא שהי' מטמא גי הרגשה סכרא דאורייתא הי' כמ"ס חיהד
 וכל שהי' ונולאה על העד אפי' כ"ס איך נקל דאש לוורד שהוא דם
 מאכלולת ונטהרינה וכך הנהגתי אעפ"י שהי' ליזה לומדים מפקקים
 ע"ז כי לא שמעו כזה ועולם שיהי' המורה חוקר על ההרגשה צבעין
 זה מ"מ לא חזרתי מווקומי עד שמעו צ' טיבס נמאכסן אללי הרך
 האמ"ה איש עמיתי מהי' דוד קילע נ"י לע"ע אצ"ר ור"מ דק"ק
 המדרשה (הוא) עמד לפני אמ"ר הגאון כ"י צק"ק פרחו והשחשע
 עמו לפרקים) והוא אמר לי כי כן קבל ג"כ מרבו המובהק הגאון
 ע"ז רמ"ב זל"ל ושמחתי כעל כל הון והנה זה יוניס לא כנידים
 עשיתי לזה גס סמוכים כדוונת רא"י מהס"ק נדה י"ד ע"א צאופן
 דמתקומו הוא מוכרע קלה מראבועי ל"י אי טיהר ולא כלום קאוור
 ע"כ בדלא הרגשה דמי דבראגשה והלא מיירי בצבגים ועור מדמייתי
 עלה מהך צרייתא דמייירי ביוזר וכתבים א"ב הי' דכווי' וכן
 הוכיח ז"כ להדי' פתה"כ צבעו הכתמים קט"ק ע"א דבבגדים ועוד
 מיירי וז"ל איך היקף אדעתך נקל כולי האי דבהרגשה וכנידים ועוד
 נטהר לגמרי והא מיירי ספקא לא נפקא אפי' דבלא הרגשה מיירי
 ומפקקא ל"י בלא הרגשה אפשר דמטהר לגמרי וחולה בתעלמא כל"ל
 וא"כ ונאי ויייתי ח"ש וצרייתא ר"מ עמא מטום כחם וניהם דלמא
 החם בצלמה ונס מתאה כגדים ועוד לכ"ע טוואה נדה טווס אדם לא
 דנאלגשה ונס מתאה כגדים ועוד לכ"ע טוואה נדה טווס אדם לא
 יחלוק על זה ועד"י ר"ל רא"י מראמר כ"ז כשטימא רבי כר"מ וכשטימא
 ר"י לעלמו טיהר וי"ו בהרגשה נמי מטהר מאי רא"י מחשה שהי' נ
 עושה וכו' דהחם דבלא הרגשה וחולה צמי רגלים מיירי כמבואר
 להדי' ר"פ הוראה כחם והנא בצמחה להדי' ואפי' ב"דוקא צמל
 הרגשה אצמנס כי דברי שרמ"ס עומדים לנגדי קלח שהיא ברקה
 ושינה לשון הש"ס וכ' פ"ד מה' איקורי ציאה הל' "ע קנחה במקום
 צריקה וידוע כי הקנחה הוא רק צמח הרחם ומקופו של שמש במבואר
 צ"ס י"ב ע"א וז"ל וז"ל אצמנס איך ס"ד לעמאות מטום נדה כלל
 לא לא הרגשה ולא טיך לומר אימנ הרגשת עד האה כיון שלא
 סניקה העד לפנים אפי' בצמחה וצמכה כ"צ ס"י מ"ו דך נ"י
 סס העלה לפרס דברי הרמב"ם דכל לבועלה קני בקנחה והיינו דביקה
 דש"ס יעשי' כי דבריו מחוק לחיד איך ליחא להג"ל לכאורה מ"מ ניל
 דאורייתא מנ"י נכורה ומטום ק' לא הדרנא ביכי כל קו' יגה מ"י:—

7 אמנם נדר ההרגשה הייתי מקיל דוקא כשהרגשה פתיחה שה
 המקור נמש בשטחיח לוטרו של תיהר אשה שהרגשה
 שנפתח מקורה גס כי ידעתי כי נחנקה צה אצות העולם בצמח' שג
 יעקבעס חוזה מהרש"ם ז"ל מ"מ לא נחמי עדיין לבי לחור ולחוקר
 אחר מולא הדר כי הרמתי הג"ל הי' המלאה מדשה בעיני כל וי
 לי להחמיר בפתיחה פת המקור ממש ולא בהרגשה קלה זיבת דבר
 לח אף להיחיי עתה קובע להלכה דין ה"ל דביקה עד שאינו ברוך
 בהרגשה עומא אפי' בפחות מכתביה ודין זה הוא מעשים בכל יום
 ויום אמרתי אני עם לבי לברש ולחור מולא הדין ושרשו והנה הגאון
 שב יעקב מיירי' רא"י דעני' דוקא הרגשת פתיחה פ"ה דאפי' זיבת
 דבר לח א"כ ר"פ הוראה כחם דקאמר הש"ס אי דארגשה וכו' אי דלא
 הרגשה כו' ומתיק אימנ הרגשת מי רגלים היא והשתא מאי קאי
 פשיטא דלרגשה זיבת דבר לח שהרי הטילה מי דגלים וכן מלשון
 הרמב"ם ש"כ להדי' גני הך דהשחינה שדעזעה כל גופה ולכאורה
 רא"י צבורה היא זו ומז"ה דמה סס דרמב"ם לרצותא נקוט אפי'
 דרגישה הרגשה גמורה נני חלי' לקולא וש"ס נמי הכי קאמר אי
 דלרגשה הרגשה גמורה ויסבת אדארי' עהורה יע"ש ודבריו נפלאו
 ממני לא אוכל להולמת דעכ"פ מה יענה אשךך אי דלא הרגשה
 עומדת אמאי עומאה הא ע"כ ארגשה זיבת דבר לח ולריכיס לפרס
 דבריו דק"ל להש"ס חזקה אלימא היא דאין דרך דם ללאת עם מי
 דגלים מטום דבשה שנפתחה השלשפותיח נפתח המקור וצבגדא וז
 יל שטת הרמב"ם וסיפתו דפקק הא דר' יוקי דעומדת אהויה
 ופקקו כד' דער שאינו ברוך ואלו הש"ס דדה י"ד ע"ב האמר ר'
 כנ"מ ור"י לעלמו טיהר ודיקה הי' גס צמח"א הזכיר זה ודברי
 מהרי"א בתפארת ישראל לא הבנתי צמח ולפי הכיל י"ל כיון שהי' ח
 חזקה גמורה א"כ מכל לכו' דזה חלי' צמח דלמא ע"כ לא טיהר דוי
 אלא צמי רגלים דחזקה אלימא היא משא"כ צבע שאינו ברוך דכחם
 אשה בחזקה דואה היא לא מצעני צאין לה וסת דס"ל להרמב"ם
 דלרצותא דפ"ק דנהי' לריכה דביקה בכל פעם אלא אפי' ביש לה
 וסת נמי הא קי"ל וסוחו לאו דאורייתא ואין כאן חזקה מ"הח לעהר
 ומשהי' אפי' ביש לה וסת נמי הלנועות מיהת צריקה לפני תשמיש

לבועלה להרמב"ם ויעשו' מ"ס כ"מ פ"ה מהל' שנתח הל' וי"ו א"כ
 אין לה חזקה כלל ואפשר דצבחה אפי' ר' יוקי מודה ומג"ל לר"י
 להשוות פלוגתי' אהדרי וע"כ ז"ל ר"י לטעמיה זול דס"ל כל לבועל'
 לא צע"י דביקה דלצו ווקפו ופרס מבואר לעיל י"ב ע"א וס"ל נמי
 וסתות דאורייתא ע"י ע"א מראמר דכ"ע וסתות דאורייתא יע"ש לכן
 לדידי' שפיר חלי' בהדרי מאן דמטהר צעומדת מטהר נמי צעד
 שאינו ברוך אפי' דאכתי איכא למימד צעומדת איכא חתי חזקה
 להחיר מרא חזקה עהרה דאשה לר"י כנ"ל ואיך חזקה דמקור
 נפתח כנ"ל משא"כ נפתח אשה ז"א כבד למרונן הרב פני יהושע ז"ל
 צמי' לניטין ביש ע"א דרך לי מר חזקה כמו חתי דאורייתא כל שאין
 חזקה מנדרתו וא"כ לר"י א"ש אצל לפי מה דקיי"ל וסוחו לאו
 דאורייתא נמלא אין שום חזקה עהרה להאשה כיון דמטום קחו'
 ויעיי' מ"ס חוס' נדה י"ח ע"ב ד"ה למעוטי א"כ שפיר י"ל בק' הכיל
 וז"ל פסק הרמב"ם וסייעתו מ"מ ונבואר מדבריו האלו דחזקה
 גמורה היא דאין דרך דם לצוא עם מי רגלים לכן י"ל שפיר פריך אי
 דלא ארגשה הרגשה גמורה אמאי עומאה הא חזקה דאינו רואה דם
 עם מי' והולך לשני דעומדת ליכא הך חזקה לר"מ מטום דהדר
 מ"ד למקור כל"ל לדעת מוז"ה הג"ל:

ולכאורה הי' נלע"ד להביא רא"י דענין דוקא פתיחה פ"ה הא
 מדאמר' סס ג' ע"א ישנה נמי אבג בערה מתערי ודוחק
 רגול הוא דנימא מלעד' דזיבת דבר לח צמטע דם שאינו בא צמטע
 דמחטרי משיחא ודוחק לוחר אה"י אצל כיון דעכ"פ צמטע
 נוחטרי' מהזיבה וממילא לא נעמאה מעל"ע אפי' צמטע דם מטום
 לא פלוג וכמ"ס חוס' סס ד"ה מרנפת צעלמה וכו' זהו מבוחר הדוחק
 גם כי ה"ל להתקו' להביאה כמ"ס חוספתא אשוכבת פרקי' וכדוניה
 אפי' רפשיטא להו דזהו לא הוה הרגשה כלל אלא כסנפתא מקורה
 וכן מורה לשון החוס' סס ש"כ כשנקר דם ון המקור ויעמי שיש
 לפפקק ולומר דשמאי על הרוב ידבר ומ"מ זיבת דבר לח נמי מיקרי
 הרגשה אצל כל זה דוחק ומי יכניקנו לזה כשלא נמלא צהראשוים
 בהדי' כן אירצתה מלשון הרמב"ם הכ"ל שהנ"ל שצ יעקב ומלשון חס"ד
 שנכתמי מכתח להדיא דהרגשה היא פתיחה פ"ה הא:

עוד יש להבי' רא"י מלשון החוס' ד' ע"א ד"ה וז"ל אשה מכוסה
 היא סכ' להדי' שרמ"ס חוס' וחי' לה לרמב"ם כסנפתא אפי' ג
 דמקיינן דאפ"ה מעמא צ"ה אפי' דלא ארגשה פתיח' פ"ה היינו
 לאו מטום דלא צמי פתיחת פ"ה הא אלא מטום דק"ל לבי' אימנ
 ארגשה ולאו אדעתה קצבורה הרגשת מ"ד היא דצמחא כשמלתעד
 ע"ד מ"ד הוא קרוב למקום פ"ה הא מטום שהשטחיות המורה על
 המקור נגיע עד כגוד פתח החזר כיווד לעמחיל קלח צניחוח
 וכמבואר בליורי ספריהם מכל זה נשמע צדאי הרגשה נמש בעינין:
אך אח זה דאיתי דברי הגאון צנ"צ ס"י ניה דך ס"א ש"כ דני' ה
 שלא כדעת בת הקדומים אלא הרגשה היא זיבת דבר לח ולא
 חס להבי' שום רא"י מראויתינו הג"ל ולדחות אותה אלא הביא רא"י
 מראמר' ר"פ הרולה כחם בצמחה מרחי טמעה מייר' עד שמתג'ס
 בצמחה ושמעמאה צניסם כצחוץ והיינו מן השייכים ולחוץ וזהו חוץ
 נפי' המקור ש"ס ששם נמי הוא מקום הרגשה והיינו זיבת דבר לח
 עכ"ד ור"י זו אינו מוכיח הא כחם הרמב"ם פ"ה מהל' א"כ הי' ד
 נצטע' גמד צי' האבד נכנס לפרוודר ואינו מגיע עד ראשו שמצפנים
 מלא דחוק ממנו ומעט לפי האלצעות וכו' וכך הם דבריו צפי'
 המסנית אלל שסס בקופו יש אחיה שורות לא ידעתי לפרסם נעלל
 שפס המקור הוא מקום שהשטע דם ובנדה מ"ל ע"ב אמרי' בין
 השייכים היינו מקום רישה מאי מקום רישה ארי' נקוט שהשטע דם
 אלמא דא ור"ל אחת היא וסס הוא מקום הרגשה כסנפתח פ"ה ג
 ולעפ"י ס"ב שאינו מגיע עד ראשו שמצפנים אלל דחוק ממנו קלח
 היינו קלח דחוק מראש המקור מצפנים אצל הוא נכנס עד הפתח
 ממש והוא ראשו שבחוץ ויעוי' לשון הרמב"ם סס הל' ב' ועד היכן
 הוא בין השייכים עד מקום שגיני אליו האבד צמטע גמר ציאה האבד נכנס
 ובהלכה ד' הג"ל כ' ג"כ זה הלשון ובעשה גמר ציאה האבד נכנס
 וכו' כמו שהעמקתי לעיל א"כ הכל חד וכן מבואר מלשון צפ"י
 המשנה ר"פ יולא דופן אלא של"ע מ"ס מקום יולא מלוואר הרחם
 וידוע כי פ"י המשנה מטום מהמעתיקוס א"ל דלקק עליו כ"כ סוף
 כל סוף דברי הג"ל ז"ע:

האמת שלפנ"ס חוס' נדה מ"ב ע"ב ד"ה הלואי' משמע דבית
 המילון שהשטע דם עם הוא חוץ לפרוודר וא"כ דברי
 צ"י נכונים כיון דצמחה היינו חוץ לפרוודר הי' ההרגשה נמי
 שם הוא והיינו זיבת דבר לח אצל צמחה כל זה כתבו חס"י לפי
 הצנחה וכן דס"י ז"ל פ"י קוני' דפרוודר לפי מה שזייר מהר"ם
 לצולין הכל לפי שכלל אצל אחר נקטת המחילה מדברותינו הקדושים
 לא לקקו דבניהם צ"ה כי האמת עם הרמב"ם כאשכר יעיד הנסיון
 עפ"י מתי וקטרי הניחוח אשר לפנינו תפסרי בני ישראל כמו
 מעמי טוביה וס' שצילי אמונה וסס צמעה טוביה יש עושה
 קלח צלויד הלול ויש לפני עור ספריים מדויקים מדופאים מומחים
 אשר לא תבני ישראל המה בנמה וכתה ליודים כולם יעידו

קצ (א) עד שתרגיש. ואם נדקה עצמה ומצאה דם טמאה אפילו נלג הרגשה מדאורייתא לדמיון דולא ארגשה רק שטעמה וחלמה נהרגשת עד אן כמ"ס הרמב"ם בפ"ט מהלכות איסורי ביאה (ה"ה) וכן מוסכם מכל האחרונים:

7 ← ודע שלשה מיני הרגשה הם. אחד

כשמרגשת שמדועט גופה כמ"ס הרמב"ם בפ"ה מהלכות איסורי ביאה הלכה י"ז ח"ל אף על פי שהרגיש גופה וזוועטה אלמלא דזה מקרי הרגשה ועין בסימן קס"ו (ביאורים ס"ק י"א) צמח שיישגתי מזה זה דברי הרשב"א. ב' כשמרגשת שפסחה מקורה כמבאר כחן ונסימן בן קפ"ו. והשלטות נמצא בשו"ם האחרונים כשמרגשת שדבר לה זכ

7 ← אמנם נראה דנעיין שרגיש שזו ממקורה

רק שמרגשת שזו צפרודור נראה דטהורה כיון שנשענה שפלה מהמקור לצפרודור לא הרגישה ורחמנא טהרה להדם שגא נלג הרגשה מאין יחמיל הטומאה צפרודור] והנה מהראיה שהביא הגאון מה"ר יחזקאל בספרו נודע ביהודה (מהדו"ק סי' נה) מהא (נדה ז:): דדם הנמצא צפרודור שחוקמו מהמקור ומוה מביא ראייה דהרגשת דבר לה זכ מקרי הרגשה דאי לא הוה הרגשה רק כמרגשת שפסחה מקורה א"כ תקפי לשמואל (סס ו:): דממה נפשך אי הרגישה בפסחת המקור אז ודאי מהמקור ואי לא הרגישה מה נכך שהוא מהמקור הא שמואל סגר דשלא כהרגשה טהורה עכ"ל. ומשמע מדבריו דלפילו כמרגשת שדבר לה זכ צפרודור אפילו לא הרגישה בשעה שזו ממקורה ג"כ מקרי הרגשה והוא תמוה:

אמנם ראה זו יש לדמות ד"ל דמיירי בדארגשה ובאמת משום הכי מני שחוקמו מהמקור והא דמוכח מזה כהש"ס (בי"ג דה). דרוב דקרבן הלך אחר הרוב היינו לפי המתקנה ג' דהרגשת עד הוה. וגם י"ל דמיירי דלג ארגשה ונספק מינה צהא דחוקמו מהמקור לענין טהרות דטמאה אפילו נלג הרגשה משום דמקור תקומו עמא דן ומשום הכי כסם ומגא שחוקמו מהמקור דהיינו דנהרגשה טמאה אפילו לצבל ונדלג ארגשה טמאה על כל פנים לטהרות משום דחוקמו מהמקור מה שאין כן מהנך מחניטין דמוטבין מיינייהו לשמואל דקפני כסם טמאה דמשמע כל טומאות נדה מקשה שפיר: **אבן** יש להביא ראייה שהרגשת דבר לה זכ ממקורה הוה הרגשה מטומאה מעת לעת דריש נדה דלמרינן הסם (ג): הטעם משום דלומר כותלי בית הרחם העמידוהו ואי ק"ד ללא הוה הרגשה רק כמרגשת שפסחה מקורה א"כ קשה מכאן לשמואל ממה נפשך אי כמרגשת שפסחה מקורה עכשו היאך שייך לומר שדם זה ילג מאתמול הא עכשו הוא שפסחה מקורה ואי נלג הרגישה טהורה לגמרי. אלמא ודאי דהרגשת דבר לה זכ גם כן מקרי הרגשה ויש לומר דמיירי שמרגשת עכשו שדבר לה זכ ממנה ואחי שפיר דטמאה מעת לעת דלפטר שאתמול היה גם כן זכ רק שהיתה סבורה הרגשת מי רגלים היא אלג צאם לא הרגישה וצח הדבר לה רק למטה צפרודור ויודעת צפרודור דלא הרגישה בשעת וצבתו מהמקור נראה דטהורה:

ובזה נראה ליישב קושיות החוספות דריש פרק הרואה כחם (טו: ד"ה הרואה) שהקפו אחאי לא תקפי מנמה משניות דפרק בא סימן ופרק דם הנדה דמיירי מכחמים וחילוני דחוקמו דמשניות האלו מיירי כחחמים שעל חלוקה מומן ארון יש לומר שארגשה ושכחה משא"כ ממחניטין דהכא דמיירי מכחמים שבצורה דאין רגילות לשהות כחם נלג דעתה שלא ייבש ויפול עיי"ש: **ולפעני** נראה ליישב בפשיטות דהנה אף לפי חירוק החוספות שכתב דנבשרה טהורה יש לתמוה מהא דטומאה מעת לעת ואמרינן הסם דף ג' הטעם דלומר כותלי בית הרחם העמידוהו הן ולימור הרגשת מי רגלים

ביאורים

היא ול"כ קשה אשמואל דלומר טהורה כשלא הרגישה עכשו מה נכך דלא הרגישה עכשו אימר היא דם מאתמול ילג וכותלי בית הרחם העמידוהו והרגישה וסבורה הרגשת מי רגלים היא כמו דמחמלינן כל רואה דם מעת לעת אף דלא הרגישה אתמול מהאי טעמא ולכאורה קושיא חמורה היא עד מאל:

סימן קצ

דיני כתמים ובדיקת האשה. וכו' נ"ד סעיפים:

א דבר תורה אין האשה מטמאה ולא אסורה לבעלה [א] (א) עד שתרגיש שיצא דם מכשרה

ועל כרחן לרין לומר לפי הסלקא דעתא הן לשמואל דלא חייטין לטומאה מעת לעת רק היכא דהרגישה על כל פנים עכשו כיון דעכשו היא ודאי טמאה ליכא לומר צה חזקה דמעיקרא כיון דליכא לומר הרי דם לפניך כדלמר החם בדר' ב' (ע"ג) כלומר כיון דעכשו היא ודאי טמאה דהא כהרגשה חזמיה אמרינן כמו שהיא עכשו טמאה כן הייה קודם מעת לעת עיי"ש ברש"י והאי דם מעיקרא גם כן אחי כהרגשה וכותלי בית הרחם העמידוהו וסבורה הרגשת מי רגלים היא כדלמר החם, מה שאין כן כשגם עכשו לא הרגישה דליכא לומר דכמו שעכשו היא טמאה בודאי כן הייה מקודם דהא אף עכשו לא הרגישה וחזקה דמעיקרא דלמרינן החם בדר' נדה ודאי טובה היא ולימור כחם חזקה דמעיקרא עכשו אחי דם וכיון דלא הרגישה טהורה ולא חלינן כהרגשת מי רגלים דאתמול כחם חזקה דמעיקרא כיון דליכא חזקה הרי דם לפניך המנבחה לזה דהיינו הרי טמאה לפניך וחילוק זה צרור:

וראיה לזה מנדה דף י"ד (ע"ה) דלם נמצא על שלה אוחוים טמאין ומיידין נקרבין ואחר אחר פטורין ועלעל טהור והטעם דלוחוים חיידין נקרבין דחלינן כהרגשת שמש כדלמר ריש פרק הרואה כחם (טו:): מכת חזקה לדם שגא כהרגשה כמ"ס הרמב"ם בפ"ט מהלכות איסורי ביאה (ה"ה) ואחר זמן טמאין מספק אף שודאי ראתה משום דלא ארגשה ולא חלינן דהדם בשעת משמים אחי בשעת הרגשת שמש דחזקה לדם שגא כהרגשה ועל כרחן משום חזקה דמעיקרא אמרינן שטמא אחי דם והשגחא לא ארגשה הנא נמי דכוותיה: **ודפי** זה לא קשה שזו מהמשניות דמיירי כחחמים שחלוקה והאי דם ודאי דמגופה אחי כדלמר החם נדה דף ג' (ע"ה) מטעם משום דנלפור לא נחשקה בשוק של טבחים לא עברה ולי אפטר גם כן לומר חזקה דמעיקרא ולומר השפא הוא דאחי דם נלג הרגשה דהא עכשו אינה לעשה בחלוקה ועל כרחן אי דם מגופה אחי ודאי דהוא זמן רב ויכולין לומר דארגשה וסבורה הרגשת מי רגלים היא כדלמר החם נדה דף ג' גבי טומאת מעת לעת מכל שכן הכא דליכא זמן רב מה שאין כן מכחמים שבצורה מקשה שפיר כיון דעל צורה היא ויכולין לומר השפא הוא דחזאי ודאי דלמרינן כחם חזקה דמעיקרא השפא הוא דחזאי והשפא הא לא ארגשה דהא על כרחן הוא סבבה שמואל למלק כן בין הא דטהורה נלג הרגשה וצין טומאת מעת לעת כמ"ס לעיל:

והא דמחמלינן לחלוקה עד שעת כיבוס (נדה טו.) ולא עד שעת פשיטה כחם חזקה דמעיקרא זה אינו כיון דעל כל פנים טמאה היא שזו ליכא לומר חזקה הרי דם לפניך וטמאה למפרע כדלמר לעיל דף ב' ועוד דכחם הרשב"א בחזרת הבית הארוך (בי"ג טו: א'): דכל היכא דליכא לומר עכשו צננע זו איחרע אמרינן למפרע כן י"ל צרור דוק:

ודע דנשעת משמים אין סוס אפשרות להצטין בין הרגשת שמש (א) להרגשת דם ולזה אפילו אם אחרת לו בשעת משמים מרגשת אחי אין לרין לפרש ממנה בצבר מם דכל אשה מרגשת בשעת משמים, וראיה לזה משעטות דף י"ה (ע"ה) דלמרינן הסם כניסה מצינן נמצא על שלה אוחוים טמאין ומיידין נקרבין מאי לאו סמוך לוספה ואכניסה ודאי לא בשלא סמוך לוספה ואכניסה ודי סלקא דעמך דלמרה מרגשת אחי לרין לפרש בצבר מה לוקי כגון שאמרה מרגשת אחי ופירש בצבר מי דלא חייב נקרבין כשנמצא דם אחר

חידושים

קצ (סעיף א) [א] עד שתרגיש. והיינו שהרגישה שנודעו גופה או שנפתח מקורה או שזכ דבר לח בפנים. ואם מצאה בכדיקה טמאה דאורייתא אפילו לא הרגישה, כחן ובקונחה הרי דרבנן כלא הרגישה, אם לא שקינחה עצמה סמוך להחמישו או למי רגלים או לכדיקה בחוך שיעור וסת המבואר בסעיף ג' וצ"ל דעיינן ביאורים ס"ק א'.

הגהות והערות

קצ [א] על פי הגמרא (טו:): אימור הרגשת עד הואי, ועיין כרחי ופלתו ס"י קפג סק"א וסדרי טהרה שם סק"ב: [ב] נראה דצ"ל קפ"ח והוא בסעיף א שם: גן בנמרא דף נו ע"ב: [ד] עיין נדה דף טו ע"א ודף טז ע"א: [ה] על פי הגמרא שם בדף ג נראה דצ"ל כסבורה הרגשה מי רגלים היא. (ולא ואימר שהוא לשון הנמי בדף נו:) והוא סברתו של הלל לסתור טעמא דשמאי דלא ס"ל טובאט מפת לפת דהואיל ואשה מרגשת בעצמה כשרואה והיא לא ארגשה מאתמול ודאי השתא בכדיקה עד נפק, עיי"ש: [ו] לסי' הסי' בנמרא דף נו ע"ב דשמאל מטהר לגמרי בלא הרגשה, ודלא כמסקנא שם דמטהר רק מדאורייתא. ומדרכון טמאה אף בלא הרגשה: [ז] ע"ש הגמרא (טו:): אימא הרגשת שמש היה:

הגם' והצער הוא בעת פתיחה פי הסקור כמו בעת ההחלת הסלה פי רגלים שבזה יכול כל אדם להרגיש שבעת שהחץ מלא סמי רגלים ובהכרח שיעצו לחץ יש להאדם צער קצה כעקיצה קטנה עד שמהחיל להוציאם לחוץ. וזהו מפני שהסקור שמתנו יוצאים המי רגלים פי כהם ובהניע זמן יציאתם נפתח הסקור וסרגיש האדם גם בשנתו ועי' זה יקום משנתו לינוך להשתין כמו כן כשהוא ראויה הדם שהשים מרסה ול' :

לכא ודע שנמצא בהשו' לאחר סתגולים [ט"ז] פי ס' בסס מרסנר'ן שחקר על זה לגשים בקיאות ואמרו לו שבשעיה טבעיה יש שיהיה פמרגישות בהנחתה פי הסקור ויש מהן שיהיו סרגישות בהרגשה זו רק בהרגשה חובה דם נדה בולן מרגישות עכ"ל ותכל יפצה פי הגשים האלה ולא ידעו סאי קאטרו ורבוהינו נאמנים עלינו יותר מהן וגם אינן משקרוה בדבריהן אלא שאינן מבינות ודע דכל דבר מהירה שבתיה שהניף צורך להחיותם הסביע הקב"ה בכבד הוץ שכשניע זמן דחירתם לחוץ שיפתחו או נקביהלמה שדך כה היו סתובים ולצורך דחיות ולסתרות נפתחו יוצאים לחוץ כמו יציאה לגדולים והקטנים יוצאות וחוכם ובאשה נחוסף גם הרמים שהסקור לדחיתם הסתרות היה שהשים מרמה להרגשה פי רגלים כפני שסמכים וה"ו וכוה כן זה וזהו הכרח שפתח הסקור דאי' כלל באופן אחר ובשעה הפתיחה יש הרגשה קצה צער עד שספני זה גם יקום משנתו כדבריו רבותנו ול' :

כב וכמו שבאשים אם נשאל לכמה בני אדם איך הרגיש בהחלת המי' פי רגלים המשביל המכין דבר יאמר שרגיש שנפתח הסקור והמי רגלים יוצאים ורווח לו ופי שאינו מכין לא יאמר רק שמורגיש שמי רגלים מהחילים יצאה כמו כן הגשים האלה אינן סבינות וזה אבל פשיטא שלכולן כן הוא רק גם זה מיכן שאין כל הטבעיות שוות יש שקלה אצלן הפתיחה ויש שקשה להן הטבעיות כמו בידיה יש נשים ששקלה ילדות ויש שבכבדות ואין ג"כ רק בין רב נמעם אבל לכולן יש הרגשה פתיחה פי המקור כשהתחלה ראייתו וזהו אם יש לה מחלה בקשרי האם כשהתרופה הקטרים או יכול להיות שיוצא הדם בלא הרגשה וכמו בני רגלים כשהתרופה כים השתן סתתין ואינו סרגיש וזהו צורך הפואה לחוץ הקשרין סתתין ראינו כמה פעמים כמו כן בראייה רמים אבל בבריאות יש לכולן הרגשה זו והאינן סבינות או ששבוען קלה אומנות שמורגשות רק ויבת דם נדה אבל באמת חו' משש הרגשה זו :

כג ודע שיש כמה סגולות האחרונים שחידשו בזה לומר שהרגשה אינו לא ויעווע נופה כפי מה שהתפסו כולם בודע הרמב"ם כמו שבארנו בספק ג"ט

ולא הרגשה פתיחה פי הסקור אלא הרגשה סקרי הרגשה זיבת דבר לח בכשרה [ט"ז] פי ג' ח"ג ר"ס ק"ף ופירש' והנה באמת הכל דבר אחר כמו שבאר בס"ד אמנם מפני שיעקר גדול הוא בדיו נדה לכן בהכרח להביא עיקרי ראייהיהם ולהשיב עליהם דהעיקר בדברי רבותינו הראשונים :

כד יש מי שהביא ראיה דלמה לא סקשה הש"ם ארשמואל דמצריך הרגשה מהמשנה דדם הנמצא בפרהודור כפיקו טמא וקשה בס"ג אם הרגשה אין באן ספק ואם לא הרגשה ג"כ אין ספק דטוורה היא סן הרגה אלא וודאי שהרגשה הוא זיבת דבר לח וא"כ י"ל שהרגשה זיבת דבר לח והספק אם הוא הגדולים דבריו כמה פלים אמנם לפי מה שבארנו בסעי' נ"ד אין לחקור כלל על הרגשה כדם הנמצא בפירוודור כפני ראסרינן שכבר נעקר הדם מאתמול ואו היתה הרגשה ושבתה ועתה אי' הרגשה ע"ש שכן הוכחנו בדברי הרמב"ם ול' :

כה יש מי שהביא ראיה כשומא מעל"ע דריש נדה ראסרינן עם המעם דכולי בית הרחם העמידו הדם או ס"ד שהרגשה לא הוי רק בפתיחה הסקור אי' קשה סמ"ג או סרגיש שפתח סקורה עכשוו איך אפשר לוטר שרם זה יצא סאתמול ואו בלא הרגשה הרי היא מהירה לגמרי אלא ודאי הויבה דבר לח סקרי הרגשה ולכן אפשר שגם אתמול היה זה רק סכרה דוהו הרגשה פי רגלים [ט"ד] ס"ן וסאר המיהני על דברים כאלה דאי' יש ויהר היסא שהרי הרבה אוקיפאות יש בנמ' כמעט מעל"ע שגזרו חכמים להרומה וקדשים והר סינייתו סעצם הרגשה דשכאי סבר כיון שלא הרגשה מהירה והלל סבר כסבורה הרגשה פי רגלים ע"ש וא"כ לכל האוקיפתוח לא מ"ל הרגשה כלל אחרמה אלא ביהוד העינין כן הוא דכל האוקיפתוח סוברים דמעטם הרגשה וודאי דאין למהר דאולי היתה אתמול הרגשה ושבתה כסכרת התום' שכתבנו בכהמים ואף אם בראייה עתה היתה הרגשה חיישנין ששא גם אתמול היתה הרגשה דהא רק חוורה הוא שהרמ"ל להרוסה וקדשים ואוקיפתוח בהרגשה סוברת דבותגופה פליגי אם חיישינן שהיתה אתמול הרגשה אם לאו ע"ש ב"רשי' ד"ס מנגט] :

כו וגם שארי ראות שהביאו אינם ראיות כלל ורק בעיקר הרב המהני עליהם דאם הרגשה היא זיבת דבר לח מיכן לכל שאין שייך שים צער בזה ובנמ' בפירוש קאמר אגב צערה מהיערה ושד איתה לשון הרגשה יש בזיבת דבר לח ושמא תאמר שהרגשה היא בעת התחלת יציאתם מהסקור הא באמה כן הוא וזהו פתיחה פי המקור מסש ופי מהם פי שרצה לומר דגם אם הזהו ההרגשה רק כפרוודור מקרי

מקרי הרגשה (ט"ז) וכבר החאו דבריו בעלי דיעה זו ג"כ ע"ש והם בעצמם העירו שהרגשה בהכרח להיות במקור וא"כ סמים שהיו רק בהתחלה היציאה מהמקור דאח"כ ביין שהחלץ הדם לא שייך יקרות הרגשה במקור כסובן לכל בר דעה כמו כמי רגלים וא"כ לפי חיזוק גם הם בעצמם יוכרחו להודות שזהו סמש פתיחה פי המקור וזהו שכתבנו בסעי' ס"ג שהכל דבר אחד ולפ"ז דבריו רבותינו בעלי השיע קיימים והרגשה הוא פתיחה פי המקור וגם הרמב"ם סובר כן כפ"ש ובן עיקר לדניא :

כז בריש נדה נזרו חכמים על אשה שראתה דם שהמא חרופה וקדשים מעל"ע למפרע או ספקידה למקידה כמו שביאר הרמב"ם כפ"ס דין ג' וז"ל וכן מרבירי ס"פירים שכל הוואה דם בלא עת וסתה וכל הוואה כתם טמאה למפרע עד כ"ד שעוה ואם בנדק בתוך זמן זה ומצאה שהוה טמאה למפרע עד זמן בדיקה יאע"פ שהיא טמאה למפרע סכרוהם אינה מסמאת את בועלה למפרע ואינה מניח לנדה או לכרסה אלא מעת שראתה הדם אי הכתם שמצאה וכ"י הוואה דם בשעת וסתה אינה מסמאת ומפרע אלא בשעתה כלבר וכן מעוברת ומיקה בהולדה וקונה דיון שעתו ואינן מסמאות למפרע איוו היא מעוברת

סימן קפד דין פרישה סמוך לוסת ובו ג"כ סעיפים :

א רוב נשים יש להן זמת קבוע שבאוהו הומן היא רואה דם דרבנן הן משלשים זום לשלשים יום סוכהניע שעת וזמתן חייבות לברוק א"ע בבדיקת סטיות אולי תראה דם על הבדיקה ויש מחלוקת בנמ' [ט"ז] אם וסתות דאורייתא או דרבנן ביומם אותה בדיקה שהצריכה להאשה להברק בשעת וסתה דבר חורה הוא הלכה למשהפסוני דאירח בוסנו בא ואם באיום וסת' ולא בודקת מחוקינן לה טמאה [רשי' פי ד"ס וסתת] ואפי' בודקת עצמה אחר זמן וסתה ומצאה מהו' ו"ל ע"י ודל"ש ריש נדה] ג"כ טמאה הודאי ראתה או יסתות דרבנן ולכן אם בודקת עצמה ומצאה מהויה אח"כ הרי היא מהורה דמן החורה לא אסרינן אורה בוסנו בא ורק מחייבת ליברק אח"כ ואם נמצאה טמאה בסמא ואם נמצאה מהורה הרי היא מהורה [ט"ס] ופסקו כל הפוסקים הראשונים והאחרונים דוסתות דרבנן [כן סקרו המוס' גס ד"ס זר"ל והר"ש ס"ס והר"ן כפ"כ דשניעות והרמב"ל כפ"כ והר"ה ס"ס והרמב"ם כפ"ה ס"י י"ד והרמב"ל וסמ"ע וסמ"ד"ו וכן מאוסט כפ"כג וכעלמאס" פ' מטוע וכן פסק כה"ל סנהול ס"ס ע"ס וסנהול כן נסס ר"ה ע"ס] :

ב עוד איתא בנמ' [סג'] הורחם את בני' מסימאתן מבאן א"ר ירמיה אהרה לבני' שפרשו מנסותיהן סמוך לוסתן וכמה אסר רבא עונה והה שדריש לה

מייסור עוכרה יהוא ג' חרשים בניקה כל כ"ד חדש אפילו מה כנה או גסלחו או נתנתו לסינקה עכ"ל וזה שלא כהב שהתבואה הוא רק להרומה וקדשים ששים דזה ביאר בפ"צ סמטמאי משבב וטושב ע"ש אבל במצאה מהם אפילו בישי לה וסת ובשעה וסתה כהמה טמא למפרע [דכן מוקמינן בנמ' ד' דאוקיפתא סיניא ע"ס אכל כ"ד נסס נס כמתן אינה ממחא למפרע כמו בתמיס סרמג"ב גס כתולה וס' זקנה וס' מעוברת ומיקה כמתן כראוימן וכו' עכ"ל ע"ס] :

כח ודע דבפ"צ סמטמאי משבב דין ח' כהב הרמב"ם דכל הגשים שריין שעתו כהמן כראייתו ואינן מסמאיה אחרן למפרע עכ"ל ולפ"ז גם באשה שיש לה וסת ובשעת וסתה ג"כ כהמן אינן מסמאות למפרע יכבאן מפירש כהב רק על הר' נשים דכהמן כראייתו ולא על אשה שיש לה וסת ובגמ' [ס'] נתלקו כזה ר' הניא כן אגשיגוס ודבנן דלרבנן כהמה מטמא למפרע ע"ש וגראה דהלכה כרבנן דיהודי ורבים הלכה כרבים וזהו כמו שפסק כאן וא"כ דבריו סוהרין זא"ו וצעינ' [וט"ס בנמ' דר' חנינל עתק עס ר"מ ור' דוסל עס רבנן ורבנן ס"ל כר"מ ולאשר דסס דעמו לפסוק ברחמ"ה נד ר"מ לקלל כנעתוס לכל ר"ך ססק כנלן לסוי'ן] :

סימן קפז דין פרישה סמוך לוסת ובו ג"כ סעיפים :

על ענין נדה טשים דמסיך לה לקרא דההוה כנדה [רשי'] וכפ"ר דני הפרשה ושיעור העינה יתבאר לפנינו והנה לכאורה כיון דדריש לה כקרא משמע שהוא דאורייתא אבל לא כן כהכו רבותינו וההוס' כהכו כיבוסת [סג' ס"ס סייך] דלמאן דאמר וסתות דרבנן אי' סמוך לוסתה נמי דרבנן עכ"ל וכ"כ הרשב"א בהד"ב בשניר הוסתות וז"ל חכמים עשו סיני לרבד ואסרו אותה עינה שהיא למידה לראות בה וסכוו אוהו על הכקרא שנאמר והודרם וכו' עכ"ל וכ"כ הר"ן בפ"ב דשנועית וז"ל דהא דצריך לפרוש עונה אחת סמוך לוסתה אינ' דבנמ' מיהויה כקרא אמכתא בעלמא הוא דהא קי"ל וסתות דרבנן עכ"ל וכ"כ הראב"ד הביאו הרא"ש פ"ג ס"י כ"ז וז"ל וי"א כיון דוסתות דרבנן כ"ש סמוך לוסתה ע"ש שכן דענה וכ"כ השאלות שם שפסק וסתות דרבנן ח"ל וסחש חיישי ובעיא בדיקה ואי לא כדקה מהורה ואי שמוס והודרם אמכתא בעלמא הוא עכ"ל :

ג ויש להבין דאין אפשר לומר דוסתות דרבנן יסן היתה לא חיישינן לה והרי רוב נשים רואות בשעת וסתן וכל אשה היא סוהוקה שהראה בשעת היסת ואין לא גיחוש סן החורה לרוב והוקה ואין לומר דסוקמינן לה בחוקה מהרה מפני הומן סקורם היסת הא אין לך חוקה עשייה להשתנות יותר כזה ודאי קטנה שהנוע לכלל שנהיה אפרינן חוקה שהביאה ס"כנימ

דשכיה שראחה בבדיקה כן ממש כדמותו וצלמו אבל כנסתפק אם גם הלבן ממנה אף שאין לה מקום לחלות בו הלבן אפילו אם האורם המקיף את הלבן הוא יוחר מגריס חלינג' להאורם אם יש לה מקום לחלות בו וכמ"ש הרמ"א שם והגני כותב דכרי להלכה אבל לא למעשה עד יסכימו עמי מבעלי הוראה המפורסמים ומה שחשש הב"ח כסימן קס"ח לליקוי כזה רווקא כאם ראתה כן ע"י ראייה דאין צריך שיעור אינ' במצאה אותו מתחלה כולו ירוק או לבן ואחר כך נשתנה לפנינו אבל בלא"ה אמרינן שהיה בו תעורבת דם מאכולת ורוק עכ"ד:

הנה מרוב ענותונוח לא רצה לסמוך על דעתו מ"מ לענ"ג שיש לסמוך על דבריו להלכה ולמעשה דאם הוא פחות מכגריס ועוד אף שלפי מראית העין נראה שהקו יסוב להצונל לבן שכתוכו מ"מ י"ל דדם מאכולת הוא דאף אם הוא מגופה על כרחן צריך לומר דהטבע דחה להאדם עד שיסבב להעונג כמו כן י"ל דדם מאכולת שכתוכו שהטבע דחה אותו ואדרכה נראה מהש"ס דאם באה מעלמא י"ל שקרה מקרה שנעשה בחמונה משונה ונפלאה משאי"כ כשכא מגופה אין סכרא כ"כ שכא משונה בחמונה שהרי בפרק הרואה מבעינא ליה כשיר מאי וכי' ופירשו המפרשים דמבעינא ליה כיון שהוא משונה מי נימא אלו מגופה היה לא היה בחמונה משונה כל כך ועל כרחן דמעלמא אחיא אלמא רס"ל להש"ס כיון שהוא משונה בחמונה הכתם יש לחלות טפי דאחי מעלמא מבגופה ואם כן אפילו היה העונג אודם שסביב יוחר מכגריס היה אפשר להקל לחלות היכא דאיכא למתלי לפי דאף שהיא משונה בחמונה נפלאה אין זה הוכחה שנגופה אחיא ואדרכה טפי יש לחלות דמעלמא אחיא דאף שהוא סביב להעונג אלו מגופה היתה מאן היה מכוון לחמונה זו ואי שקרה המקרה או שכן הטבע של האודם הי"ג י"ל אם האודם אחיא מעלמא ועוד ממעשה שבה לפני רבי עקיבא באשה שאמרה לו ראיחי כתם וטירה מחמת מכה שבגופה שאמרה לו שהיה לה ואי ס"ד דככה"ג לא תלינן למה לא חשש רבי עקיבא שהכתם הוא בחמונה כזאת ואז לא תלינן במיירי דהא הכתם לא היה לפני רבי עקיבא וכמ"ש הראב"ד והרשב"א ז"ל מדלא אמרה לו כתם זה ראיתי אלא אמרה לו ראיתי כתם משמע דלא היה הכתם לפני רבי עקיבא וזוהי הוכחה ראינן צריך הדם להקפיד אם רומה להדם שמתן תולין כן אלא מי קן הסתם אנו תולין אודם באודם:

ואם כן למה לא צוה רבי עקיבא להביא לפניו הכתם משום שאם הכתם הוא כה"ג והט"ו סתר עם ראייה זו מרבי עקיבא לדברי הרמ"א דלסברתו אף בסמוכים זה לזה מראה טהור עם מראה טמא לא תלינן אם כן אמאי לא חשש רבי עקיבא לכך וזה קשה נמי לפי מסקנתו שהסכים להרמ"א היכא שהוא בחמונה וו שהקו אודם מסבב להלובן דלא תלינן אם כן אמאי לא חשש רבי עקיבא להבי הגם שי"ל דהט"ו לא כ"כ אלא לפי סברת הרמ"א דס"ל דאם אנו אומרים להקל כל שכן דיש להחמיר וכיון דרבי עקיבא שלא להקל אבל מבה יש כך כך הוה מצי להקשות ולשאלה דאמר נעוצן אצל הלובן אבל לפי האמת י"ל ולא חיישינן להחמיר והיכא דאיכא למיתלי תלינן מ"מ מה טורח היה בשאלה ועכ"פ היה לשואלה. ובאמת חלילה להקל נגד הרמ"א והט"ו אבל באם שהקו אודם המסבב הלובן או הירוק הוא כפחות מגריס ועוד יש לסמוך על הגאון בעל מעיל צרקה להקל ובלא"ה מה שהוכיח הרמ"א בהשוכחו דאם תלינן להקל כל שכן להחמיר ומכאן ראייה מתוספות ריש פרק הרואה כתם הנה הר"ן שם בחרושיו כתב בהיפך דכחמנים דרבנן תלינן להקל אבל לא לחומר לרבריו ז"ל רשאנו גבי משתיאה דאמר נעוצן להחמיר אבל לא להקל רשאנו הכתם דאין כאן מקום לחלות אבל היכא דיש לחלות דמעלמא אחיא ספי מיסתבר להקל מלהחמיר וכמ"ש הס"ז כאן בנלע"ד:

ופרם אכלה כדיני כתמים המוזכר בסימן זה מצאתי חובה לבאר הא דקיי"ל דכתמים דרבנן ופן החורה אין שום טומאה בכתמים ולד"ה טהורה היא לבעלה אף למ"ד מקורו טמא וכמו שאבאר בע"ה לקמן מאיזה טעם הוא ויש לזה שני פנים הא' כיון דשלא בהרגשה אחיא טעמא אין האשה טמאה לבעלה ע"י מציאת כתמים דאפילו באו מגופה מ"מ כיון דשלא בהרגשה אלו טהורים דזורת הכתוב הוא שאין האשה טמאה אלא כרואה בהרגשה אבל שלא בהרגשה אפילו רואה הדם שופע מגופה אפ"ה טהורה מן התורה אלא שחכמים גזרו בכתמים שחטמא לבעלה משום דגורה דלמא ארגשה ולאן אדעתה כפירש"י בפרק הרואה ריש דף נ"ח ע"א ד"ה מדרבנן כו' או כפירוש התוספות ד"ה מדה שמואל כו' דאפילו ודאי לא ארגשה טמאה הוואיל וראתה דם גזרת ועוד י"ל טעם אחר דמש"ה כתמים דרבנן דהחורה לא טימאה אלא היכא דוודאי מגופה אחיא אבל כתמים דאיכא למימר דמעלמא אחיא לא אסרה התורה אף ע"ג דבעלמא קיי"ל דספקא דאורייתא לחומרא מ"מ כאן גזירת הכתוב הוא דספיקא שריא דומיא דשריא התורה ממזר מספק וכה"ג אמרינן בקדושי דף ל"ט גבי עולה בחיך לארץ דאסור מהלכה למשה מסיני ר"ה דאמר ודאי אסור וספיקא מותר ה"ג כאן אפילו לא עברה בשוק של טבחים אפ"ה אמרינן דלמא עברה ולאן אדעתה ואפילו ישבה על גבי דבר הכרוק לה תלינן דאימור לא בדקה יפה וכמו שאבאר להבא:
וכבר עמרו על חקירה זו בשו"ת מוהר"ם לובלין והשואל הגאון מוהר"י סג"ל דו"ל הגאון מוהר"ם לובלין סימן ב' חשובה וכי' ואומר שיעקר היסוד שנבנים עליו דברי שאלת כי"ח הוא לדעת אם הטעם שאמרו דו"ל שאין

האשה טמאה עד שחרגיש גזירת הכתוב הוא או מטעם וכשאניה מרגשח דאיכא לספוקי שאין הדם ממנה אפילו היכא שבדקה המקום שישבה עליו אימור לא שפיר בדקה לכן צריכה שחרגיש שאו הוא ביורר גמור שהדם ממנה אבל אין הי"ג אפילו כלא הרגשה אי איכא ידעיה ברורה שהדם ממנה אפילו לא הרגשה טמאה ומינה נמי אפילו היכא דהרגישה אם אותה הרגשה אינה כביורר שהיא הרגשת דם אינה טמאה דהא השתא נמי ליכא ידעיה ברורה שהדם ממנה:

וא"כ נראה לכרר זה מסוגיא דשמעתא ריש פרק הרואה דאיתא התם אמר שמואל בדקה קרקע כו' ח"ש האשה שעושה צריכה וכי' היכי דמי אי דארגשה יושבת אמאי טהורה אלא לאו ולא ארגשה וקתני עומדת טמאה ומשני לעולם דארגשה ואימור הרגשת מי רגלים הוא כו' וא"כ בעומדת אמאי טמאה דהא בעומדת נמי ליכא ידעיה מכורות דהא אפשר דלא דר מי רגלים אלא מכה יש לה במקום מי רגלים וממנו יצא הדם והיא הרגשה הרגשת מי רגלים הוא וכי' ע"כ וראיה זו אין בו ממש דוודאי מן הסתם אין לנו לחלות במכה דויל בחר רוב נשים שאין להם מכה כלל דאלי"כ לא תמצא לעולם שחתה אשה טמאה נדה דנימא מכה יש לה במקור אלא ודאי רלא חיישינן למכה אלא היכא דמוכח ומה"ט מטמא רבי מאיר בעומדת משום נדה וכדאיחא לעיל דף י"ד ע"כ ולא תלינן במכה אלא היכא דמוכח כיון דיושבת לפי שאין דרך לדם המקור לצאת עם מי רגלים כדא"ה תלינן במכה אבל בעומדת דדרכה בכך אידיד דרחיק לה עלמא משי"ה אמרינן דוודאי מן המקור הוא דרוב דמים שבאשה מן המקור הוא ורוב נשים אין להם מכה:

אלא הכי איכא לאקשו"י דאי ס"ד רטעמא שהקפידה התורה על ההרגשה לפי שע"י הרגשה נחברר שהדם ממנה הי"ל לאוקמי דמיירי שלא הרגישא אפ"ה עומדת טמאה כיון דוודאי שהדם בא ממקור לא כענין הרגשה ושמואל לא אמר אלא בבדקה קרקע עולם וע"ג דקרקע עולם מיבדק שפיר כדמסיק אפ"ה תלינן דלא בדק שפיר וכ"מ הלשון בגמרא דמסיק לקמן אפילו קרקע עולם דמיבדק שפיר דאיכא למימר מגופה אחיא טהור וקשה מאי איכא למימר דקאמר וכך הי"ל למימר דוודאי מגופה אחיא אלא דאי אע"ג דקרקע מיבדק שפיר מ"מ לאו וודאי הוא ודאי דלא בדק שפיר אלא דמסתבר דמגופה אחיא דהא בדק לה ומשי"ה אמר הש"ס דא"ל וכי' דאי"כ ליל להש"ס לאוקמי הא דאשה שעושה צריכה בארגשה אלא דאי טעם דהרגשה הוא מגזירת הכתוב אפילו לרואה וודאי כלא בהרגשה טהורה מן התורה וכן הקשה במוהר"ם לובלין שם עוד הכיא ראייה מהא דמקשה הש"ס התם מעד הנתן תחת הכר ומהא דנמצא על שלו וכי' אי דלא ארגשה כו' דמה קושיא דהא התם כיון דוודאי מגופה אחיא דהא משך הוא ומקנח אחיא וגם נמצא על שלה אותיות ע"י בדיקה וודאי מגופה אחיא אפילו כלא הרגשה טמאה למאי דס"ד השתא אלא ודאי דהרגשה גזירת הכתוב הוא אפילו לרואה ממש ששופעת דם מאוחו מקום טהורה כלא הרגשה עכ"ד:

ולענ"ד נראה דלא קשה מידי ותחלה נעמוד על כוונת רש"י כמה שפירש שם בסוגיא דף נ"ח רב אשי אמר שמואל דאמר כרכי נחמיה וכי' וז"ל רב אשי אמר טעמא דשמואל דאמר לעיל בדקה קרקע עולם וכי' לאו משום הרגשה אלא כרכי נחמיה ס"ל דאמר לא הזכירו חכמים גזירת כתם אלא על דבר המקבל טומאה הלכך כל הני חיובתא לאו קושיא נינהו דשמואל לא איירי בהרגשה כלל עכ"ל ולכאורה דברי רש"י חמוהים דהא שמואל גופא אמר שנאמר בכשרה וכי' ורוחק לומר דס"ל רש"י דהא דקאמר בבשרה לאו מדברי שמואל הוא אלא דסתמא דגמרא והם טעמא לשמואל דזה דוחק וכבר עמד בזה מ"ו הגאון בספר שב יעקב סימן מ"א והקשה כן אך גם דבריו שם חמוהים כמה שכתב ליישב פירש"י והן כמה שכתב עוד שם בענין זה ועיי"ש:
לכן נלע"ד דרש"י ס"ל דהא דמסיים שמואל שנאמר בכשרה עד שחרגיש כו' אליכא דרב אשי הכי קאמר דמן החורה כענין הרגשה שהוא מכרר שהדם מגופה אחיא אבל כלא הרגשה י"ל דלאו מגופה אחיא ותלינן דמעלמא אחיא ואפילו בהרגשה קרקע עולם י"ל דלא בדקה שפיר וכדס"ל להשואל במוהר"ם לובלין אלא דחכמים גזרו על כתם ובנמצא על דבר שאינו מקבל טומאה לא גזרו וכ"כ דא"כ מעיקרא אמאי לא ניחא ליה להש"ס לפרש כן דכרי שמואל ומאי מקשה הש"ס מעיקרא כל הני חיובתא דהא איכא לשנויי דשאני התם דודאי מגופה אחיא משי"ה אפילו בלא הרגשה טמאה וכקושיא מוהר"ם לובלין י"ל דוודאי למאי דסבר הש"ס מעיקרא דשמואל סבר במדתה קרקע עולם דטהורה לגמרי אפילו מדרבנן אמר וא"כ קשיא ליה מכמה ששניות דפרק בא סימן ודם נדה וכמ"ש תוספות ד"ה הרואה וכי' רש"י צריך לומר כחירוק החוספות בשם הר"י דמהתם ליכא למיפוך דהיינו יכולין לעמוד בששי זמן מרובה ואימור הרגשה ולאן אדעתה וכי':

וכי' נוחא אי טעמא דשמואל דמטהר לגמרי אפילו מדרבנן בבדקה קרקע עולם הוא משום דגזירת הכתוב הוא דאפילו כרואה ממש מגופה טהורה כלא הרגשה ולא משום דמספיקא מטרה לה שפיר י"ל דבעלמא היכא דזמן רחוק הוא יש לטמא הכתמים דאימור ארגשה ולאן אדעתה אבל אי נימא דטעמא דשמואל דס"ל דמשי"ה הצריכה התורה הרגשה כדי שחרע כוודאי שהיא מגופה וכל זמן שלא גזרע כוודאי שהיא מגופה טהורה ואף חכמים לא גזרו בה למאי דס"ד השתא אי"כ קשה מכל דיני כתמים דהא לעולם ככל הכתמים דעלמא יש לספק דלמא מעלמא אחיא ואמאי טמאה אלא ודאי צריך

שהביאו נמי כתב שהאחרונים השמיטו דבריו - אלמא דלא ס"ל הכי - מ"מ כתב שבע"נ יחמיר לעצמו, ובעצם לדין הא שייך יותר להחמיר. לכן מסתבר לע"ד שראוי להחמיר בבדיקות כל שלשה ימים הראשונים מעת שבדקה וראתה שפסקו דמיה ותיא יכולה להתחיל למנות ז' נקיים, ואח"כ אין לחוש למראות געל כשעוה וכזהב אפילו בבדיקות. וכן אין לחוש כשהיא טהורה, אף שהגיע יום וסתה ובדקה ומצאה מראה געל כשעוה וכזהב. כי הרי אף שאורח בזמנו בא, הא האורה שלה הוא למראה אדום ולא למראה געל אף כאלו דכשעוה וכזהב. אבל בהפסק טהרה, וכן בג' ימים הראשונים, יש לחוש במראה געל כאלו, שמא מראה זו באה מצד תערובות משהו דם שיש עדיין בתוך הגוף. ולפי מה שחוששין במראה געל הרי יש לחשוש גם לשמא יש שם מעט דם, והוקא כששייך להשוש לכך, שהיתה מוחזקת ברואה דם, ולא לחשוש לטמא כשכל המשקה הוא במראה זה והיא בחזקת טהרה, ולכן אין לחוש כשרואה מראה זה בשעת וסתה. וגם בלא זה הא אין לחוש מצד וסתה אלא למראה היסת, וכיוון שדרך וסתה הוא בדם אדום אין לחוש לגעל.

7. ה. הרגישה שיצא דם מגופה, אבל לא שזב מהמקור

במתלוקת החו"ד (סימן ק"צ ס"ק א') עם הגו"ב (מהדו"ק יו"ד סימן נ"ה ד"ה ומעתה נוכל לומר) בהרגישה שיצא מגופה אבל לא הרגישה שזב מהמקור אלא מהפרוזדור, דהחור"ד סובר דאינה הרגשה, וכתב דהוא דלא כדמשמע מהגו"ב, עיי"ש. הנה לא ידוע לנשי שלנו אם הרגשתה כשזב הדם מגופה אם הוא רק מפרוזדור או מן המקור, וכ"ש שאין ידועות בהרגשתן אם מהמקור או מן העליה. ועיין במ"מ פ"ה אי"ב ה"ה בסופו, שכתב בשם הרמב"ן שזכה"ז אין בקיאות בדבר, שלכן כל דם שתרגיש האשה כיציאתו טמאה (כמ"מ איתא בשם הרמב"ן, בזמן הזה שאין בקיאות בדבר כל שהאשה מוצאה דם בעד שלה טמאה, וכן הוא בהלכות נדה לרמב"ן פרק ג', אבל הן הדברים, שאין נפ"מ כידעת האשה ובהרגשתה מהיכן בא הדם) כיוון שהרגשת זיבת דבר לח נתשבה הרגשה, ואין לזה דין כתם אלא דין ראייה שהוא אף במשהו, היא לדינא ככל הרגשה בשעת יציאה מהגוף. ואף שהחור"ד והגו"ב דגו בזה אנו גריעי טובא מינייהו.

אבל כל זה בהרגישה יציאה מהגוף. אבל מה שהרגישה שנעשה בין רגליה לח מאיזה משקה, אין להחשיב זה להרגשה. דהלכות שנעשה אחר שכבר יצא לא שייך שלא דהרגיש, דבכל אופן שבא לשם דבר הלח איכא הרגשה לכל. והרגשה, אף להגו"ב ולחור"ד, הוא בהרגשה בשעת היציאה שמרגשת איך שיצא מהגוף. אבל זה לבדו סגי לדין, שלא בקיאי הנשי לידע מאין הם - אם ממקור או מעליה או מפרוזדור - שאם הרגישה

שיצאו מהגוף טמאה אף במחות מכשיעור. ואם לא הרגישה אלא רק אחר שיצאו, מצד לחות הדם, שזה הא הוא הרגש מוכרח מאחר שכבר יצאו, אין זה בהשיבות הרגשה ויש ע"ז דין כתם שהוא דווקא בכשיעור כגרים ועוד - אפילו על בשרה - לשיטה ראשונה בסימן ק"צ סעיף ר'. ואם מונח שם מוך ומטלית וכדומה שהדם ירד רק לשם ולא נגע בבשרה, תהיה טהורה, אף לשיטה שניה שהוא שיטת הרמב"ם, בפחות מכשיעור דכגרים ועוד. וכמדומני שנוהגין להקל כשיטה הראשונה שהוא כרוב הראשונים, אף שהש"ך ס"ק י' פוסק להחמיר, עיין בתוה"ש ס"ק ט' ובסד"ש ס"ק י"ב שדחו דבריו, ולכן אין להחמיר בכתמים. L

ה. הרגישה זיבת דבר לח שיצא מגופה ולא בדקה מיד, וכשבדקה לא מצאה כלום

ובהרגישה זיבת דבר לח שיצא מגופה ולא בדקה מיד, ואח"כ כדקה ולא מצאה כלום, שכתר"ה נסתפק אם יש לדמות זה להרגישה שנפתח מקורה להוציא דם, ובדקה אח"כ ולא מצאה כלום. דיש מי שאומר דהיא טמאה (שו"ע ס"י ק"צ סעיף א') ולית מאן דפליג על זה כדאיחא בתוה"ש ס"ק"ב, ומה שנקט המתבר לשון יש מי שאומר הוא משום שמצא זה רק בתרומת הדשן. או שזיבת דבר לח, אף להסוכרין שנחשבה הרגשה, הא הביא בפ"ת סק"ז בשם החת"ס (יו"ד ס"י ק"נ) שאינה בדין הרגשה אלא בראתה דם - להחשיבה רואה בהרגשה שהיא טמאה גם מדאורייתא. אבל אם לא ראתה אינה מוציאה מחזקת טהרתה. שלכן מכיוון שלא מצאה כלום, יש לטהר. הנה לע"ד לענין לא מצאה כלום על בדיקתה יש להחמיר, דהרי כיוון שהרגישה זיבת דבר לח, הרי ודאי היה איזו לחלוחית והי"ל לימצא על הבדיקה. אך בהכרח שנפל ממנה קודם שבדקה כיוון ששהתה מלבדוק, שזה לכאורה יש לאסור.

ט. נשים שרגילות להרגיש זיבת דבר לה, וכשבדקות מוצאות מראות טהורות

אלו נשים שרגילות להרגיש זיבת דבר לח יוצא מגופן וכשבדקות מוצאות מראות טהורות, אם ידוע זה להן ע"ז שכל הפעמים שהרגישה היה זה מראה טהור - ולא שייך להחשיב זה ידיעה ברורה אלא כשהיה זה בזמנים שונים, היינו כגון כיום ובלילה בשעת עבודתה ובשעת מנוחה וכדומה. אם בכל זמן ובכל אופן בדקה והיו מראות טהורות, יש לסמוך אם בדקה ג' פעמים. ואם היו הג' בדיקות בזמן אחד ובאופן אחד, ואפילו יותר מג', אינו מעיל אלא לאותו הזמן ואותו האופן. ומהני זה רק לימי טהרה ממש שלה, וליום הוסת לא מהני בשום אופן. ולשבעת ימי ספירת נקיים שלה צריכה בדיקה ג"פ ביחוד לימי ספירה - אם יהיו ג"פ אף בימי ספירה של

קצב אגרות יורה דעה משה

הרבה פעמים שבדקה והיו זה מראת טהורות, תוכל לסמוך ע"ז, כן נראה לע"ד.

י. אשה שהרגישה שנפתח מקורה, ובדקה ולא מצאה כלום

הנה אשה שהרגישה שנפתח מקורה, הא איתא בש"ע סימן ק"צ סוף סעיף א', אף כבדקה ולא מצאה כלום יש מי שאומר שהיא טמאה. ואיתא בתוה"ש שלא מצינו בב"י מי שחולק עליו, רק שדרך המחבר לכתוב בלשון יש מי שאומר כשלא ראה זה אלא בפוסק אחד. אבל פשוט שבמצאה מראה טהורות טהורה, ומפורש כן בלשון המחבר סימן קפ"ח סוף סעיף א', והרמ"א כתב ע"ז וכן עיקר. וא"כ גם בלבושה מכנסים ואפילו מהודקים לגופה ובדקה תיכף ולא מצאה עליהו כלום, נמי אין טעם לטהרה. דיש לחוש שמא יצא רק מעט דם, ונתקנה על כשרה שם, או אף נפל באופן רחוק. ולפ"מ שכתבתי לעיל (סעיף ח') אף בהרגשת זיבת דבר לח, נמי יש לאוסרה. וא"כ כ"ש כשלא בדקה תיכף אלא אח"כ, שאינו כלום. אך שייך לשאול זה באשה שלא הרגישה כלום, אלא המחוייבת לבדוק מאיזה טעם, ולא בדקה עד אחר שהשתינה, אם מועיל בבדיקת המכנסים. אבל הא פשוט שבדיקת המכנסים לבד לא יועיל, דאשה המחוייבת לבדוק צריכה גם לבדוק גופה, וכיוון שהשתינה הא א"א שוב לבדוק גופה, ואין לטהרה כשמחוייבת בדיקה. אבל ציור למעשה ע"ז שצריכה לבדוק דווקא ברגע מסויים, הוא דבר רחוק.

יא. אשה שיש לה מכה שמוציאה דם, והרגישה זיבת דבר לח ומצאה דם, אם תולה חרם במכתה

ובאשה שיש לה מכה באותו מקום שמוציאה דם, והרגישה זיבת דבר לח ומצאה דם, אם יש לחלות במכה. הנה אם הרגישה שיצא מגופה דבר הלח באופן שהרגשה כזו לא שייך ביציאת דם ממכה, הוא ודאי הרגשת דם נדה. ואם הרגשתה הוא רק כזה שהרגישה שנעשה לח בגופה בין רגליה, אין זה בחשיבות הרגשה דדם נדה כלל (לעיל אות ו') והיו רק כראיית דם בעלמא, שכיוון שיש לה מכה יש לה לחלות במכה. וגם בימי ספירת ה' נקיים יש לה לחלות במכה, אם כבר היה לה הפסק טהרה וגם היתה בדיקה נסיה ביום הראשון פעם אחת. אבל בשעת הוסת, או מל' יום לל' יום, אין תולין במכתה, כמפורש ברמ"א סימן קפ"ז סעיף ה'. ואם לא ראתה דם אלא כתמים תולה במכתה אפילו בשעת וסתה, כדאיתא שם ברמ"א וכתמים תולה בכל ענין, ופי' הש"ך בס"ק כ"ו שהוא אפילו בשעת וסתה, וכנראה שלא פליגי עליו שלכן יש להורות כן.

יב. אם יש נשים שאין להן הרגשה ביציאת דם נדה

נשים שאין להן שום הרגשה ביציאת הדמים הוא דבר שלא מצוי כלל, וגם שאינו מבינות (שהכיר ערוך

השולחן בסימן קפ"ג סעיף ס"א) הוא אינו מצוי כלל, דהרי חזינן דידעות כדיוק מתי נעשו נדות וכן ידעות כשסותרות ספירתן. והאין ידעות הוא רק מה הן מרגישות, אם פתיחת פי המקור או פתיחת הפרוזדור. וגם הרבה נשים מרגישות כתולות מזה, כדאיתא בכתובות דף ס"ג ע"ב בחוד"ה אלא. ואולי אף מיעוט ליכא שאין מרגישות כלל ואין ידעות שנעשו נדות, שלכן מקילין בכתמים שממש לא הרגישו כלום. ועיין שם בעה"ש אחר זה בסעיף ס"ב שביאר דבריו, דסתם נשים שהן בריאות מרגישות שנפתח פי המקור לו יצא הדם, אבל יש שהן מרגישות רק בשעת הפתיחה ממש והפתיחה קלה אצלן, ויש שקשה אצלן הפתיחה - היינו שלא נפתח תיכף, שלכן אלו שנפתח אצלן תיכף אמרות שאין מרגישות בהפתיחה - אבל ודאי הרגישו, והוא תיכף בהתחלת זיבת הדם, עיי"ש והוא נכון. ולכן כשמוצאות כתמים שלא ידעו מזה הוא רק מדרבנן. ולכן מה שפרש"י (נדה דף נ"ה ע"א ד"ה מדרבנן) דלמא ארגשה ולא אדעתה, מוכרחין לומר שאין כוונתו דמה שמטמאין הוא מספק, דא"כ היתה טמאה מדאורייתא מספק. דלא יהיה הכרח מכאן ומר דרש"י סובר דספק מדאורייתא שהיא לחומרא, הוא רק מדרבנן. אלא כוונתו דמטעם זה שעלולה להרגיש רק הרגש קל דלא חשים לכה ודעתה על כך, ותשכח שהרגישה, גזרו רבנן אף בכרי לה שלא הרגישה כלל. ועיין בתוס' ריש דף נ"ח ד"ה מודת, שמפרשי בכוונת רש"י שאם מוחזק לה שלא הרגישה טהורה גם מדין כתם, ורק בסתמא חיישינן למה שיתר מצוי, שראיית דם נדה הוא בהרגשה ומסתמא הרגישה. והוא משום דסברי דלטעם זה דטמאה מדין כתם אף בלא הרגישה, לא היה צריך רש"י לומר דאפשר לאו אדעתה כשהרגישה, אלא גם בל"ז שייך לגזור, שלא ידעו לחלק בשביל מה שלא הרגישה. אבל אין הכרח לזה, ושייך לפרש שהוא לטעם על מה שחששו לגזור גם בלא הרגשה.]

יג. דם שנמצא בקינוח שאחר הטלת מי רגלים

מה שאמרתי כפי ששמעו כתר"ה, דאשה שמצאה דם בקינוח דאחר הטלת מ"ר, וכשמיהרה לקנח - דינו כבדיקה, וכשלא מיהרה הוא רק ככתם דבעי שיעור, לא דברתי מענין אשה שראתה דם בשעת עשיית צרכיה דפליגי ר"מ ור' יוסי במתני' (נדה דף נ"ט ע"ב), ופליגי רבותינו בפי' הסוגיא ובפסקי ההלכות בהרבה פרטי דינים, כפי המבואר בש"ע ורמ"א סימן קצ"א, אלא בדם שראתה על הקינוח אחר עשיית צרכיה. דיש טעם גדול לומר דבנגמר עיקר קילוח השתן, שאיכא אינשי והעיקר נשי שאין שוהות לישוב עד שיצאו כל הטיפין, מחמת שהגיחה איזה תינוק ותינוקת לבדו שבוכה, או שהגיחה כלי על האש וכדומה, וכשקינחה אז וראתה דם, שעל זמן

קכב

קובץ

יורה דעה סימן פג"ד

תשובות

אתנו יודע עד מה יהיה מי שירחיב עוזו בנפשו להורות הלכה בדבר שקדמאי דקדמאי ראשונים כמלאכים פחדו ורעדו לפסוק בשאלות נשים פן יכשלו באיסור כרת כמבואר בשלהי פ"ב בנדה.

וז"ל הרא"ש שם "ובדורות הללו אין בקי לראות כמראות הדמים לישען על חכמתו ולהפריד בין דם לדם ואפי' בימי חכמי הש"ס היו מן החכמים שהיו מונעים מלראות דמים כ"ש האידנא שאין לטהר שום דם הנוטה לאדמומית אם לא שיהא לכן וירוק".

וכ"ה בטור סי' קפ"ח והאידנא שנתמעט הבקיאות חזרו לטמאות כל שיש בו מראה ארום וכשו"ת צ"צ יו"ד סי' קכ"ד כ' ריש להסתפק בהא דקיי"ל שכל מראה ארום שהאשה רואה או מוצאה בבדיקת ער או בכתמים אפי' כהה הרבה טמאה אם זה מצד הספק שאפי' הוא דיהה מן הדיהה י"ל דמ"מ אפשר שהיא אסורה ומדאורייתא משום ראולי הוא דומה לא' מן ה'

דמים הטמאים ויש בזה ספק דאורייתא בכל מראה אודם או באמת אם הוא כהה הרבה א"א להסתפק בו כלל אם הוא א' מן ה' דמים הטמאים אלא גזירה דרבנן הוא שלא על בדיקתו שלא יבא לטהר דם טמא. ע"ש. וכל דבריהם סובבים והולכים על מראה שהוא כהה הרבה, ומעתה מאן ספק ומאן דקיע להורות היחד כמראה אדום.

אכן אם ח"ו נהיה כדבר הזה הרי מי שבא לידו שאלת בדיקת ער שנמצא עליו דם והוכשר מטעם שלדעת המכשיר דם מכה הוא עליו לבקש דחמים וישוב אל ה' וירחמהו וירשום על פנקסו שכשיבנה ביהמ"ק יציע הדבר לפני החכמים אשר יהיו בימים ההם האם עליו להביא חטאת או אשם תלוי או לא.

וה' יערה עלינו רוח מצרום רוח חכמה ובינה רוח דעת וידאת ה'.

יוסף שלוי אלישיב

סימן פד

קביעת וסת בראיה בלא הרגשה

ב"ה י' חשוו חשמו"ו ירושלים

לכבוד ידידי הרכ הגאון מהר"ר יהודה צבי וועלמשער שליט"א רב דק"ק אהבת ישראל.

ברכה ושלוי רב.

בטרם הדם יוצא, ובאמת זו היא הרגשה שדברו חכמים אלא שאין האשה שמה לב לאותן ההרגשות, ובאמת אין כאן חסרון הרגשה, וא"כ מציאת הכתמים בתחילת וסתה זה וסתה לענין עו"ב וכו'.

אמנם זה עתה הראוני מ"ש הגאון הגרמ"פ דצ"ל בספר "הלכות נדה" שהנשים טוענות שאינן מרגישות פתיחת המקור כלל, וא"כ אפי' רואה בשעת וסתה יהי טהורות מה"ת, וע"ז כ' שלא כן הדין כי אין זה מצוי כלל שלא יהי להן הרגשה דהרי חזינן דיודעות בדיוק מתי נעשו נרות וכן יודעות כשבא ספירתן ורק אינן יודעות להבחין מה הן הרגשות פתיחת פי המקור, והביא מ"ש הערוה"ש דהבל יפצה

מכתבו קיבלתי, וע"ד מ"ש כת"ר - כאשה שאין לה וסת קבוע ולפני יום תחילת הוסת שלה שהיא מוצאת כתמים על בגדי' - פחות משיעור השו"ע - ואחרי יום אחד מתחיל אצלה הדם להיות שופעת - שיש לדון שקביעות הוסתות אצלה לענין עו"ב הפלגה וכו' הוא מוזמן מציאת הכתמים על בגדי', והטעם בזה מכיון שהיא מרגשת שהמתזור שלה עומד להגיע, זה גופא הרגשה שדברו הפוסקים, ומה שהנשים אומרות שאינן מרגישות אותם ההרגשות המבוארים בפוסקים הלוא אנו רואים אף כשמגיע הוסת באמצע הלילה כשהן ישינים אין הדם מלכלך הסדינים בע"כ שהן מרגישות כשהוסת עומד להגיע והם מכינים לשום מוך

פי הנשים האלה ולא ידעו מאי קאמרי ולכולן יש הרגשה של פתיחת פי המקור בתחילת ראייתן, ולכן מקילין בכתמים שממש לא הרגישה כלום.

← **אכ"ן** חזקו דבריהן באומרם שאפי' זיבת דבר לח אינם מרגישים עכ"פ לא יותר מרטיבת המקום אחרי יציאת הדם מגופן, ואלה ההרגשות שהיא מבחנת שהיא עומדת לקבל הוסת, אין זה אלא בגדר וסת לא הרגשה, ומעתה א"נ דהרגשה ודאי תניא בטומאת גדה כאמת טעמא בעי היאך משכח"ל לפי האמור שתהי' גדה מה"ת.

והנה הלכה פסוקה ברמב"ם פ"ד מאסו"ב "ואפי' היא קטנה - שהבת מתטמאה בגדה ואפילו ביום לירתה" ובגדה ל"ב מעשה והטבילוה קודם לאמה, ומעתה בקטנה בת יום א' מה שייך הרגשה, וע"כ דאין הטומאה תלויה בהרגשה אלא להיפך אם לא הרגישה כדרכה זה סיבה דהיא טהורה, וע"ש בגדה (נז:): מכשרה עד שתרגיש בכשרה, ופריך הש"ס האי בכשרה מיבע"ל בכשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה [וע' גדה כ"א אין דרכה של אשה לראות רם בחתיכה] ומשמע תרתי ש"מ, ולפי"ז בקטנה בת יום א' שפיר מתטמא גדה דבר תורה, וע' צ"פ פ"ד מאסו"ב שעמד ← ע"ז היאך משכח"ל דבת יום [א'] תטמא בגדה הלא חסר הרגשה ות"י "רק אם אינה מרגשת אז הוה ריעותא אבל אם לא שייכא בהרגשה לא אכפת לן".

ועיין כו"פ סי' קפ"ג מ"ש בביאור דברי הרמב"ם פ"ט מאסו"ב אין אשה מטמאה מה"ת עד שתרגיש ואם לא הרגישה וברקה ומצאה דם לפנים בפרוזדור הרי"ז בחזקת שכא בהרגשה, והכוונה היא שהכניסה עד לפרוזדור בזו אמרינן אף דהרגישה תולה הרבר בעד אבל קינחה עצמה בזו ל"א הרגשת עד הוא, היינו דמשום האי טעמא בקנחה אינה טמאה מה"ת שהרי חסר הרגשה, וכ"כ החו"ד כסי' ק"צ סק"א "נמצא על שלה אותום טמאין וחייבין בקרבן - כיון דאיכא למימר הרגשת שמש היא תלינן הרגשה בדם דרוב

דמים בהרגשה כמ"ש הרמב"ם בפ"ט מאסו"ב אבל בנמצא אחר זמן הרי מכח חזקה דמעיקרא מהני להעמידה על חזקתה ולומר דהשתא יצאה הדם והרי עכשיו ברור לה שלא הרגישה משו"ה אינה טמאה אלא מדין כתם" [וע"ע בערוה"ש סי' קפ"ג וק"צ דכמצאה דם בפרוזדור ה"ז בחזקת שכא בהרגשה, דמכיון דמצאה בפרוזדור הרי כבר נעקר מקודם ובכה"ג שייך לומר הרגישה ולא אדעתא, אבל אם עכשיו ה"י דאי' ממש והיא אומרת שלא הרגישה אינה טמאה אלא מדין כתם].

ובכ"ן לפי הני אשלי רברבי שיסוד ההיתר הוא בדם היוצא מגופה כשברור לה שלא הרגישה, א"כ באשה השמה תחבושת על או"מ לספוג את ההפרשות ומצאה דם מכיון שברור שהדם יצאה מגופה ומכיון שכיום אין ריעותא בגלל חסרון הרגשה שהרי לפי דברי נשי זמנינו אינן מרגישות כלל יש לדון שאין במקרה זה הקולא של כתמים, ורק במצאה דם על הבגד דאיכא למימר מעלמא קאתי כה"ג אינה טמאה מה"ת וכמ"ש הסד"ט סי' ק"צ [סק"צ צ"ג. וטרם אכלה וכי' ד"ה ולענ"ד וכו'] כי תרי מיעוטא כתיבי מן בשרה צריכין למעוטי שלא בהרגשה, ומן דם ממעט דם ולא כתם ע"ש.

אכ"ן מ"ש כת"ר באשה שיש לה מכה באו"מ המוציא דם וקיי"ל דבזמן וסתה או באשה שאין לה וסת קבוע ועברה העו"ב ולא ראתה ג"כ לא תולין במכתה כמו"ש [סי' קפ"ז סק"ט] החו"ד ומטעם שוכי לא תטמא לעולם, באשה שמרגישה שזמן וסתה הגיע וכך היא רגילה להכחין בגלל התופעות השונות שהיא מרגשת בהן, והואיל ואשה שיש לה וסת תולין במכתה שלא בזמן וסתה, הרי יש לדון שבמקרה וראתה דם ללא כל הני הרגשות שרגילה בהן בזמן קבלת וסתה, שיש לתלות בדם מכתה.

והגני חותם בנרכה דו"ש

יוסף שלום אלישיב

עין משפט
נר מצוה

כא :

המפלת חתיכה פרק שלישי נדה

מסורת

יפקל טו
יפקל כג
יפקל כד
יפקל כה
יפקל כו
יפקל כז
יפקל כח
יפקל כט
יפקל לו
יפקל לז
יפקל לח
יפקל לט
יפקל לו
יפקל לז
יפקל לח
יפקל לט

הגהות הבין

יפקל כג

הגהות הבין

הגהות הבין

הגהות הבין

הגהות הבין

הגהות הבין

הגהות הבין

[פי' תפי' לפי' ית
ד"ה מפטו' נ"ו' כקני
מיה נילול]

ו א ג ט' ע' י' ט"ז ט"ח ט"ט
סוף ג ועי' בנפוס
צ"ה סוף אלוני נילול
ס' ג' ונבנות נ"ו
כ"ט ט"ז
ד ב מ"ה פ"ה מהלכות
אבות נ"ה ס' י"ג

ח ג ט"ז ט"ח ט"ט
ד סוף אלוני נילול
ע"ש ט"ז ט"ח ט"ט
ט"ז ט"ח ט"ט
י ה ו מ"ה ט"ז ט"ח ט"ט
ועי' בנפוס ונמ"ת
ובכ"ת סוף ט"ז ט"ח ט"ט
י"ד ט"ז ט"ח ט"ט

גלוין הש"ס
גמ' סוכות אומר משום
ר"ד לקמן נ"ג ט"א

ל"ג ור"ח וכו' נכוס
ועי' רש"י וכו' הענין
זוא ועי' כ' א"ר וכו'
כ"ט' נכוס וכו' ועי'
שני ס"ה וכו' ולפירושו
מלת אלת ולפיו נ"ה
ק"ק דלת ולפיו נ"ה ועי'
(לקמן ח"א נ"א)

יפקל כג

הגהות מר"ב
רנשבורג
א ח"ה ר"ה נכוס
ל"ג כ"ה נכוסים כ"ז
ד"ה א"ר נכוס נכוס

ש"ס פ"ז ונרס דייקון
ל"ג ט"ז ט"ח ט"ט

באפשר לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי. לך לישגא סימיה
ד' תקועות דקאמר ר' יוחנן לעיל (דף י"ז) והלכו
החמים אחר הרוב למעוניה מאי? : **בתוכה** חאליס: וכו' דלא
הארים מבחוק וגר"ה דאם הארים מבחוק עדיף עפי אשילו לא הארים

מבפנים כמו דם אין אגור דכתיב אלו
מעילו אלא לסומסום ומבחוק אשילו
לרבנן: **זווא**: פירש בערך קס
חכס: **אם** יש בה עיס עמולה לדה
ואחזקין טק קודם הא דדם אגור
דמרייה נמי בנהא ולא בלידה מקום דמי
כל דבריהח ברישא: **והואמר** רבי
שמעון בן יוחי: וא"ת וליסיעיה ממחמי'
דבני עמה דס' ו"ל היטו משום דקסדר
דלטי דם נוח: **הא** דם נדה עמולה
אשילו בשפופרת: **וא"ת** מלמה הא
אזוז הא דדם נדה עמולה משום דפלי
פלוני וקרנין ביה כבשרה כדמטי אבי'
לפריש' ו"ל נר"ה ל' למקשה דרבנן
פלוגי אמאי דקאמר ר' אליעזר כהדיא
בכשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה ואתו
רבנן לחימי דלא מעטס בכשרה טמיר
אלא מקום דלטי דם נדה הא אם היא
דם נדות טמאה אשילו בשפופרת דמי
דס נדות טמיר כשפופרת אם כן לא
הו סלוגי רבנן אגורי דקאמר רבי
אליעזר כהדיא:

כ

הפילה ואינה יודעת מה הפילה היו זו ספק לידה ספק זיבה מביאה קרבן
ואינו נאכל רבי יהושע אומר מביאה קרבן ונאכל לפי שאי אפשר לפתיחת
הקבר בלא דם ח"ה המפלת חתיכה סומסום אומר משום רבי מאיר וכן היה
רבי שמעון בן מנסיא אומר כדבריו קורעה אם יש דם בחתיכה טמאה ואם לאו
שחורה כרבנן ועדיפא מדרבנן כרבנן דאמרי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם
ועדיפא מדרבנן דאינהו סברי עמה אין בחתיכה לא וסומסום סבר אפילו
בחתיכה ואם איך המפלת חתיכה ר' אחא אומר קורעה אם תוכה חתיכה
טמאה ומה לא שחורה כסומסום ועדיפא מדרבנן ומהו איתך המפלת
חתיכה רבי בנימין אומר קורעה אם יש בה עיס אבי' טמאה לידה אמר רב
חזאי ובחתיכה לבנה וכן כי אתא *ווגא דמן חרייב אחא ואיחי מתניתא
ביריה המפלת חתיכה לבנה קורעה אם יש בה עיס אבי' טמאה לידה אמר
רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי המפלת חתיכה קורעה אם יש בה דם
אגור טמאה ואם לאו שחורה כסומסום וקילא מכוחיה בעא נזינה רבי ירמיה
מריב וירא הוואה דם בשפופרת מדי' בכשרה אמר רחמיא ולא בשפופרת
או דלמא האי *בבשרה מיבעי ליה שמשמאה מובפנים כבחוק אמר ליה
*כבשרה אמר רחמיא ולא בשפופרת דאי בכשרה סבעי ליה שמשמאה
מבפנים כבחוק *א"כ גימא קדא *בבשרה מאי בבשרה שמע מנה תרתן *הא"ד
יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי המפלת חתיכה קורעה אם יש בה דם אגור
טמאה ואם לאו שחורה הכי שחאה תחם דרכה של אשה לראות דם בחתיכה
הכי אין דרכה של אשה לראות דם בשפופרת לימא שפופרת תנאי היא
דתינא המפלת חתיכה אף על פי שמלמה דם אם יש עמה דם טמאה ואם לאו
שחורה רבי אליעזר אומר בכשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה ר' אליעזר
היינו תנא קמא אימא שרבי אליעזר אומר בכשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה
וחכמים אומרים אין זה דם נדה אלא דם חתיכה תנא קמא נמי שחורי
משהר אלא רפלי פלוני איכא בניייהו תנא קמא סבר בכשרה ולא בשפיר
ולא בחתיכה ותנא דרין לשפופרת והני מילי הויכא דשיעא אבל פלי
פלוני טמאה מאי טעמיה בכשרה קרינא ביה ואתו רבנן למימר אף על
נב רפלי פלוני אין זה דם נדה אלא דם חתיכה הא דם נדה ודאי טמא
ואפילו כשפופרת נמי אסר רבי שמעון כולי עלמא לא פלוגי דמתורה

כ

היו זו ספק לידה וספק זיבה. ספק אם זיבה היא וחיבתם בקרבן זיבה
ספק אם לידה היא וחיבתם בקרבן לידה ספק אינה לא לידה ולא זיבה
ואין פליה קרבן כולד אם לידה בשלישי ולד גמור הכי כאן לידה ולא
זיבה ואפי' רחמה דם עם לדמה להשלים ג' רחיו דקושי סמוך ללידה
תורה אור רחמנא טמאה לקמן כפי' בנח נמיחם

דרי זו ספק לידה ספק זיבה מביאה קרבן
ואינו נאכל רבי יהושע אומר מביאה קרבן
ונאכל *שאאי אפשר לפתיחת הקבר בלא
דם לישגא אדרינא אמרי לה אמר רבי יהודה
אמר שמואל לא ש"מא רבי יהודה אלא
בחתיכה של ארכעה מיני רמים אבל של
ישאר מיני רמים שחורה אינו והא כי אתא
רב הושעיא מנהדרעא אתא ואיחי מתניתא
ביריה המפלת חתיכה אדומה ושחורה
ירוקה ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם
לאו שחורה ורבי יהודה אומר בין כך ובין כך
טמאה קתני אדומה ושחורה ירוקה ולבנה
ופלוגי ר' יהודה ובי' תימא כי פלוגי ר' יהודה
אדומה ושחורה אבל ירוקה ולבנה לא
אלא ירוקה ולבנה (ב) מאן קתני לה אימיא
לרבנן השחאה אדומה ושחורה קא כפחדרי
רבנן ירוקה ולבנה וישעיא אלא לאו לר'
יהודה ופליגי אלא אמר *רב יהודה *באפשר
לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי ובפלוניחא
דהני תנאי רחמיא קשחה שנים ולשלישי
יפקל טו
יפקל כג
יפקל כד
יפקל כה
יפקל כו
יפקל כז
יפקל כח
יפקל כט
יפקל לו
יפקל לז
יפקל לח
יפקל לט
יפקל לו
יפקל לז
יפקל לח
יפקל לט

היה זו ספק לידה וספק זיבה. ספק אם זיבה היא וחיבתם בקרבן זיבה
ספק אם לידה היא וחיבתם בקרבן לידה ספק אינה לא לידה ולא זיבה
ואין פליה קרבן כולד אם לידה בשלישי ולד גמור הכי כאן לידה ולא
זיבה ואפי' רחמה דם עם לדמה להשלים ג' רחיו דקושי סמוך ללידה
תורה אור רחמנא טמאה לקמן כפי' בנח נמיחם

דרי זו ספק לידה ספק זיבה מביאה קרבן
ואינו נאכל רבי יהושע אומר מביאה קרבן
ונאכל *שאאי אפשר לפתיחת הקבר בלא
דם לישגא אדרינא אמרי לה אמר רבי יהודה
אמר שמואל לא ש"מא רבי יהודה אלא
בחתיכה של ארכעה מיני רמים אבל של
ישאר מיני רמים שחורה אינו והא כי אתא
רב הושעיא מנהדרעא אתא ואיחי מתניתא
ביריה המפלת חתיכה אדומה ושחורה
ירוקה ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם
לאו שחורה ורבי יהודה אומר בין כך ובין כך
טמאה קתני אדומה ושחורה ירוקה ולבנה
ופלוגי ר' יהודה ובי' תימא כי פלוגי ר' יהודה
אדומה ושחורה אבל ירוקה ולבנה לא
אלא ירוקה ולבנה (ב) מאן קתני לה אימיא
לרבנן השחאה אדומה ושחורה קא כפחדרי
רבנן ירוקה ולבנה וישעיא אלא לאו לר'
יהודה ופליגי אלא אמר *רב יהודה *באפשר
לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי ובפלוניחא
דהני תנאי רחמיא קשחה שנים ולשלישי

כ

היה זו ספק לידה וספק זיבה. ספק אם זיבה היא וחיבתם בקרבן זיבה
ספק אם לידה היא וחיבתם בקרבן לידה ספק אינה לא לידה ולא זיבה
ואין פליה קרבן כולד אם לידה בשלישי ולד גמור הכי כאן לידה ולא
זיבה ואפי' רחמה דם עם לדמה להשלים ג' רחיו דקושי סמוך ללידה
תורה אור רחמנא טמאה לקמן כפי' בנח נמיחם

דרי זו ספק לידה ספק זיבה מביאה קרבן
ואינו נאכל רבי יהושע אומר מביאה קרבן
ונאכל *שאאי אפשר לפתיחת הקבר בלא
דם לישגא אדרינא אמרי לה אמר רבי יהודה
אמר שמואל לא ש"מא רבי יהודה אלא
בחתיכה של ארכעה מיני רמים אבל של
ישאר מיני רמים שחורה אינו והא כי אתא
רב הושעיא מנהדרעא אתא ואיחי מתניתא
ביריה המפלת חתיכה אדומה ושחורה
ירוקה ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם
לאו שחורה ורבי יהודה אומר בין כך ובין כך
טמאה קתני אדומה ושחורה ירוקה ולבנה
ופלוגי ר' יהודה ובי' תימא כי פלוגי ר' יהודה
אדומה ושחורה אבל ירוקה ולבנה לא
אלא ירוקה ולבנה (ב) מאן קתני לה אימיא
לרבנן השחאה אדומה ושחורה קא כפחדרי
רבנן ירוקה ולבנה וישעיא אלא לאו לר'
יהודה ופליגי אלא אמר *רב יהודה *באפשר
לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי ובפלוניחא
דהני תנאי רחמיא קשחה שנים ולשלישי

כ

היה זו ספק לידה וספק זיבה. ספק אם זיבה היא וחיבתם בקרבן זיבה
ספק אם לידה היא וחיבתם בקרבן לידה ספק אינה לא לידה ולא זיבה
ואין פליה קרבן כולד אם לידה בשלישי ולד גמור הכי כאן לידה ולא
זיבה ואפי' רחמה דם עם לדמה להשלים ג' רחיו דקושי סמוך ללידה
תורה אור רחמנא טמאה לקמן כפי' בנח נמיחם

דרי זו ספק לידה ספק זיבה מביאה קרבן
ואינו נאכל רבי יהושע אומר מביאה קרבן
ונאכל *שאאי אפשר לפתיחת הקבר בלא
דם לישגא אדרינא אמרי לה אמר רבי יהודה
אמר שמואל לא ש"מא רבי יהודה אלא
בחתיכה של ארכעה מיני רמים אבל של
ישאר מיני רמים שחורה אינו והא כי אתא
רב הושעיא מנהדרעא אתא ואיחי מתניתא
ביריה המפלת חתיכה אדומה ושחורה
ירוקה ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם
לאו שחורה ורבי יהודה אומר בין כך ובין כך
טמאה קתני אדומה ושחורה ירוקה ולבנה
ופלוגי ר' יהודה ובי' תימא כי פלוגי ר' יהודה
אדומה ושחורה אבל ירוקה ולבנה לא
אלא ירוקה ולבנה (ב) מאן קתני לה אימיא
לרבנן השחאה אדומה ושחורה קא כפחדרי
רבנן ירוקה ולבנה וישעיא אלא לאו לר'
יהודה ופליגי אלא אמר *רב יהודה *באפשר
לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי ובפלוניחא
דהני תנאי רחמיא קשחה שנים ולשלישי

כ

היה זו ספק לידה וספק זיבה. ספק אם זיבה היא וחיבתם בקרבן זיבה
ספק אם לידה היא וחיבתם בקרבן לידה ספק אינה לא לידה ולא זיבה
ואין פליה קרבן כולד אם לידה בשלישי ולד גמור הכי כאן לידה ולא
זיבה ואפי' רחמה דם עם לדמה להשלים ג' רחיו דקושי סמוך ללידה
תורה אור רחמנא טמאה לקמן כפי' בנח נמיחם

דרי זו ספק לידה ספק זיבה מביאה קרבן
ואינו נאכל רבי יהושע אומר מביאה קרבן
ונאכל *שאאי אפשר לפתיחת הקבר בלא
דם לישגא אדרינא אמרי לה אמר רבי יהודה
אמר שמואל לא ש"מא רבי יהודה אלא
בחתיכה של ארכעה מיני רמים אבל של
ישאר מיני רמים שחורה אינו והא כי אתא
רב הושעיא מנהדרעא אתא ואיחי מתניתא
ביריה המפלת חתיכה אדומה ושחורה
ירוקה ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם
לאו שחורה ורבי יהודה אומר בין כך ובין כך
טמאה קתני אדומה ושחורה ירוקה ולבנה
ופלוגי ר' יהודה ובי' תימא כי פלוגי ר' יהודה
אדומה ושחורה אבל ירוקה ולבנה לא
אלא ירוקה ולבנה (ב) מאן קתני לה אימיא
לרבנן השחאה אדומה ושחורה קא כפחדרי
רבנן ירוקה ולבנה וישעיא אלא לאו לר'
יהודה ופליגי אלא אמר *רב יהודה *באפשר
לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי ובפלוניחא
דהני תנאי רחמיא קשחה שנים ולשלישי

כ

יפקל טו
יפקל כג
יפקל כד
יפקל כה
יפקל כו
יפקל כז
יפקל כח
יפקל כט
יפקל לו
יפקל לז
יפקל לח
יפקל לט
יפקל לו
יפקל לז
יפקל לח
יפקל לט

הגהות הבין

יפקל כג

הגהות הבין

הגהות הבין

הגהות הבין

הגהות הבין

הגהות הבין

הגהות הבין

הגהות הבין

